

POGODA

Dzisiaj będzie pochmurno, wietrznie i ciepło, po południu i w nocy przełotne burze z deszczem. Temperatura w dzień do 45 stopni, w nocy około 28 stopni.

W sobotę będzie pochmurno i dość zimno, możliwe okresy deszczu ze śniegiem, temperatura do 36 stopni.

Możliwość opadów dziś 60 procent, w nocy 70 procent, w sobotę 30 procent. Wschód: — 7:10. Zachód: — 4:56.

Wydanie Weekendowe

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

CENA
25¢

No. 17 Rok (Vol.) LXVII-

CHICAGO, ILL., Piątek-Sobota, 24-25 Stycznia (Friday-Saturday, January 24-25), 1975

Telephone BR unswick 8-8700

ROCKEFELLER CHWALI PROGRAM FORDA

Wojna Tylko Gdy Izrael Zaatakuje

Prezydent Podda Sie Badaniom Lekarzy

Washington. (UPI) — Prezydent Ford w sobotę rano uda się do szpitala marynarki wojennej w Bethesda, Maryland, aby poddać się rutynowemu badaniu lekarzy. W dn. 22-go sierpnia, wkrótce po objęciu urzędu prezydenta, Ford poddał się również badaniom w szpitalu w Bethesda.

Sekretarz Prasowy Białego Domu, Ron Nessen twierdzi, że prezydent cieszy się dobrym zdrowiem, ma tylko czasami kłopot z kolanami, na skutek obrażeń odniesionych w młodych latach, gdy grał w piłkę futbolową, jako członek drużyny uniwersytetu Michigan. Badania prezydenta przeprowadzą lekarze ze szpitala Bethesda, pod nadzorem osobistego lekarza prezydenta dr. William Lukash.

Do Phnom Penh Dotarła Tylko Amunicja

Phnom Penh (UPI) — Z całego konwoju, wiozącego amunicję, paliwo i żywność dla obywateli od 26 dni stolicy kambodżańskiej, dotarły za holownikiem tylko dwie postrzelane barki, załadowane amunicją.

Reszta konwoju nie zdołała przedrzeć się przez silny ogień komunistów i musiała zawrócić.

Dotarcie barek amunicyjnych niewątpliwie wzmocni morale obrońców Phnom Penh, ale nie rozwiąże problemów żywnościowych.

W tej sytuacji uchodzi za pewnik, że dla dostarczenia żywności i paliwa Stany Zjednoczone będą musiały zorganizować potężny "most lotniczy".

Kiedy barki amunicyjne dobiły do portu w Phnom Penh, komunisty natychmiast otworzyli ogień z drugiego brzożu rzeki Mekong, uniemożliwiając rozładunek. Co najmniej trzy osoby z ekipy dokarów zostały ranne. Na trasieicznej zranionych zostało kilkunastu żołnierzy.

Czerwoni ostrzelali rakiety rejon lotniska stołecznego Pochentong, ale amerykańskie samoloty transportowe C-130 lądują w tym ogniu, dowożąc setki ton zaopatrzenia.

Epidemia Grypy w Miami

Miami, Floryda (UPI) — Wydział Zdrowia powiatu Dade na Florydzie, zaprzecza istnieniu epidemii grypy w mieście Miami i okolicy, ale przyznaje, że 31 osób zmarło na grype w ostatnich dniach. Dyrektor Wydz. Zdrowia pow. Dade, dr. Milton Salslav, twierdzi, że "normalnie mamy taką liczbę zgonów na grype lub zapalenia płuc w tym sezonie — ale nie nazwałbym to epidemią."

Dr. Wilbur Avery, szef wydziału chorób płucnych szpitala South Miami, dementując zaprzeczenia dr. Salslava, powiedział, że "osób musi umrzeć na grype, zanim uznamy, że istnieje epidemia? Nie chcę być alarmistą, ale gdy na grype umierają zdrowi mężczyźni w wieku 50 lat i wyżej w dziesięć dni po nabawieniu się grypy — to wówczas musimy stwierdzić, że sytuacja jest bardzo poważna."

Twierdzi Prezydent Egiptu

PLC Chce Poskromić Palestyńskich Ekstremistów

Bliski Wschód (ST) — Egipski prezydent Anwar Sadat oświadczył w wywiadzie udzielonym w czwartek francuskiej radiostacji, iż nie będzie kolejnej wojny na Bliskim Wschodzie, chyba że Izrael zaatakuje pierwszy.

"... Mogę powiedzieć, zarówno w imieniu Egiptu jak i Syrii, że nigdy nie rozpoczniemy działań wojennych jeśli Izrael nie zaatakuje nas. Jest to jedyny możliwy powód do ponownego wszczęcia walki" powiedział Sadat.

Wywiad, trwający 90 minut, został przeprowadzony przez korespondenta Jean'a Pierre Joulina i nadany przez radiostację Europe No. 1. Joulina podkreślił później, iż w trakcie całego, długiego wywiadu prezydent Egiptu nie uczynił ani jednego komentarza, grożąc Izraelowi lub też przywódcom tego kraju.

"Kiedy chcieliśmy wojny, oświadczyliśmy to wobec całego świata, lecz nikt nam nie wierzył!" mówił prez. Sadat, nawiązując do sytuacji na tuż przed wybuchem wojny arabsko-żydowskiej w 1973 roku.

"Dzisiaj chcemy pokoju; chcemy pokojowego rozwiązania problemu. Chcemy jednak aby pokój ten był oparty na sprawiedliwości".

Sadat określił obecną sytuację na Bliskim Wschodzie

Pozycja IRA w Kwestii Rozejmu

Belfast (UPI) — Bojówkarze z Irish Republican Army (IRA) zgodzili się na ponowne zawieszenie broni w Ulsterze na bliżej nieokreślony czas aczkolwiek agresywne ugrupowanie katolików zamierza zademonstrować uprzednio swoją siłę. Akcje terrorystyczne mają ustać za tem ze strony IRA w ciągu następnych 48 godzin.

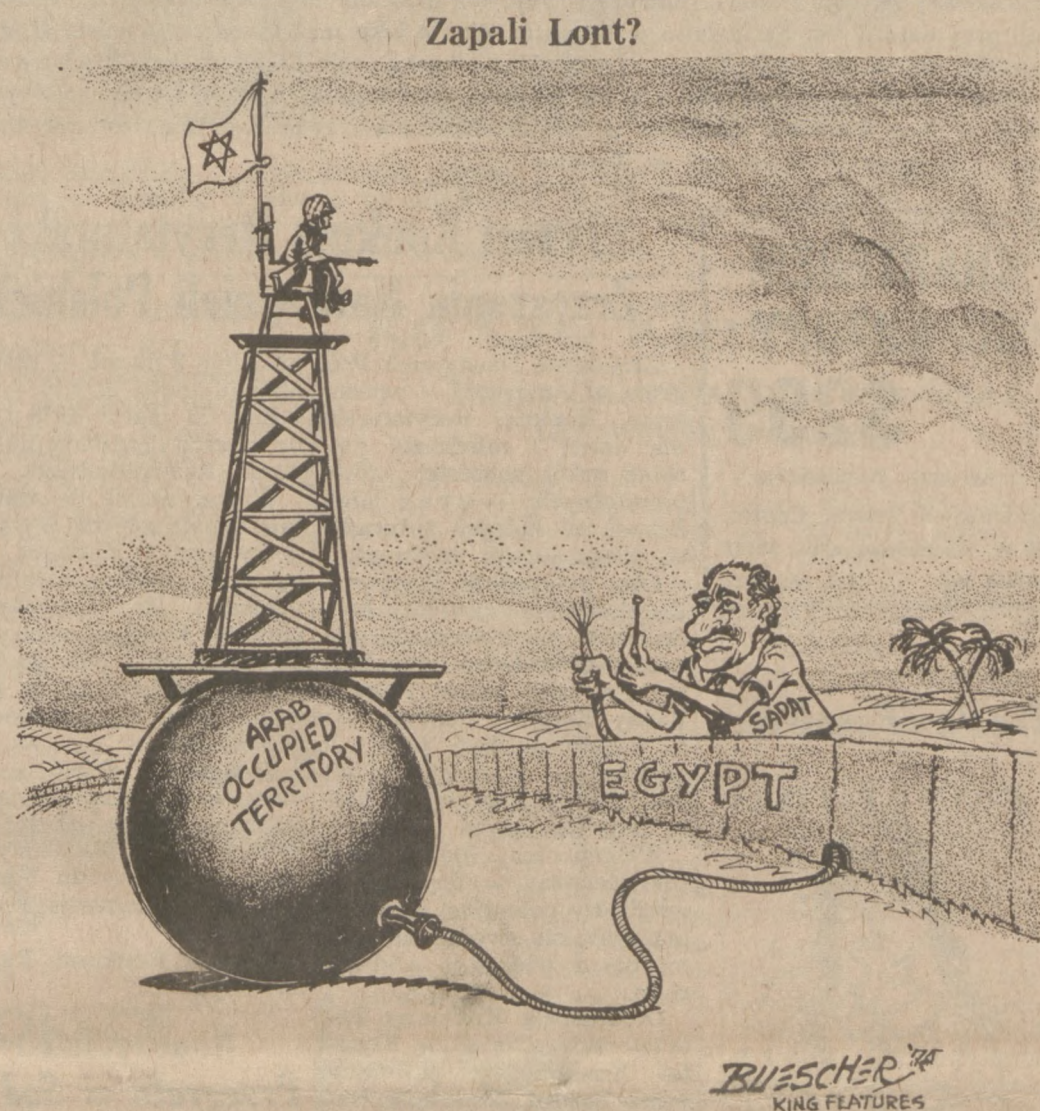
Bojówkarzom chodzi o wywarcie wrażenia na stronach prowadzących negocjacje w Dublinie w sprawie Pn. Irlandii.

"Akcje nasze w ubiegłym tygodniu jasno wykazują, iż w rozmowach tych reprezentujemy silną pozycję", stwierdza jedno źródło IRA.

W tygodniu tym 4 osoby zostały zabite w wyniku eksplozji bomby podłożonej — przez członków IRA. Ogółem 1,147 osób zginęło w wyniku starć katolików z protestantami w ciągu ostatnich pięciu lat.

Kissinger Odwiedzi Nixona

Washington (UPI) — Sekretarz Stanu dr Henry Kissinger dzisiaj jutro złoży wizytę dwum bylem szefowi Nixonowi. Kissinger dzisiaj przemawiał będzie na zebraniu Rady Dla Spraw Światowych w Los Angeles, więc jak podaje Dept. Stanu jest naturalnym, że Kissinger skorzysta z okazji, aby odwiedzić Nixona, z którym przez długie lata łączyły go bliskie stosunki w pracy dla kraju.

Wynalazek Atutem Izraela?

London (UPI) — Londyński "Daily Express" opublikował artykuł, w którym stwierdza, iż Izrael jest obecnie w posiadaniu nowego systemu obronnego, który dla wojskom żydowskim olbrzymią przewagę w czasie ewentualnej, kolejnej wojny z Arabami. System ten jest głównie oparty na powiększeniu zasięgu ciężkiej artylerii, stwierdza gazeta. Armaty Izraela będą mogły bombardować lotnisko na podgrodziu Damasku, stolicy Syrii, z łatwością, bez zmiany pozycji na Wyżynie Golan.

Zwiększenie zasięgu pocisków artyleryjskich zostało opracowane przez kanadyjskiego naukowca, dra Jerry Bull, który przeprowadzał szereg eksperymentów przestronnych na Wyspie Barbados na Morzu Karaibskim.

Nie wiadomo na czy polega ten wynalazek — czy na składzie prochu czy modyfikacji samego naboju lub pocisku — który zwiększa zasięg, aż o 50 proc. Korespondent "Daily Express" Chapman Pincher pisze, iż miał możliwość być świadkiem jak wystrzelony do góry pocisk osiągał wysokość przeszło 100 mil.

Bull początkowo zwrócił się ze swoim wynalazkiem do brytyjskiego ministerstwa obrony, które nie wykazało jednak najmniejszego zainteresowania. Naukowiec najwyraźniej zaoferował wówczas swój wynalazek Izraelowi.

Uznanie Dla Korpusów Pokoju

Washington (UPI) — Rząd Liberii wyraził najwyższe uznanie dla amerykańskich Korpusów Pokoju, jako najbardziej wyróżniającej się międzynarodowej organizacji w pracach pomocniczych w Liberii w roku 1974. Przeszło 300 amerykańskich ochotników pracuje obecnie w Liberii w programach edukacyjnym, rolniczym, konstrukcyjnym, zdrowotnym i administracyjnym.

Marnotrawstwo Pentagonu

Washington (UPI) — Sen. William Proxmire (D-Wis.) przemawiając w Senacie zarzucił Pentagonowi marnotrawstwo przez coroczne wydawanie \$13.9 milionów na utrzymanie pól golfowych po całym świecie dla personelu amerykańskich sił zbrojnych.

Przebieg rachunków w Federalnym Biurze Kontroli Wydatków, wykazał że ponad 20 pól golfowych dla amerykańskiego personelu sił zbrojnych znajduje się w Niemczech, dziesięć w Japonii, sześć w Korei, cztery na wyspach Filipińskich, po trzy w Hiszpanii i w Portoryko, po dwa w Turcji i we Włoszech, po jednym w Maroku, Kanadzie, amerykańskim paśmie Kanału Panamskiego, Anglii, Tajlandzie i na atolu Johnsona.

Ponadto władze lotnictwa i marynarki wojennej prowadzą oddzielnie pola golfowe na wyspie Guam.

Pola golfowe dla użytku sił zbrojnych powstają w Stanach Zjednoczonych, mimo że w pobliżu Ft. Gordon, Ga. znajduje się 14 publicznych pól golfowych, a 52 prywatnych pól golfowych w pobliżu obozu wojskowego w Selfridge, Michigan.

Z 300 pól golfowych w Stanach Zjedn. i zagranicą, większość z nich posiada najnowocześniejsze urządzenia. Mimo tego, jak podaje sen. Proxmire, w planie znajduje się konstrukcja 77 pól golfowych w kraju i zagranicą.

Napadli Na Drukarnię

Cordoba, Argentyna (UPI) — Przeszło 50 zakapturzonych członków prawicowej grupy terrorystycznej, urządziło napad na drukarnię dziennika "La Voz Del Interior", kompletnie niszcząc urządzenia drukarskie i następnie podpalił budynek. Terrorysty dali serię strzałów z karabinów maszynowych w powietrze, zmuszając zatrudnionych w drukarni robotników do opuszczenia budynku. Nikt nie został ranny.

Mały Kłopot Francji

Paryż (UPI) — Francuski przemysł samochodowy najmniej ucierpiał ze wszystkich krajów, produkujących znaczną ilość pojazdów osobowych i aut ciężarowych. Podczas, gdy produkcja w roku 1974 spadła tutaj tylko 5 proc., eksport francuskich samochodów wzrósł o 22,7 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Francja sprzedaje za granicę obecnie 58 proc. swojej ogólnej produkcji samochodowej.

Liczbowa Francja wyprodukowała 3,041,326 samochodów w 1974 roku w porównaniu z produkcją 3,202,291 w 1973 i 2,992,959 w 1972 roku. Przed kryzysem naftowym — Francuzi mieli nadzieję — zwiększyć produkcję swego przemysłu samochodowego — do 3,5 miliona w minionym roku.

Rozważając tylko kategorię pojazdów ciężarowych i innych nieosobowych, zanotowano tutaj nawet wzrost produkcji o 6,1 proc. z 393,788 sztuk w 1973 do 417,904 sztuk w 1974 roku.

Association of Car Manufacturers (Stow. Producentów Samochodów) stwierdza jednak, iż nawet dla francuskiego przemysłu motoryzacyjnego prognozy na rok bieżący nie są optymistyczne i rok ten będzie tutaj "bardzo trudny" dla tej gałęzi gospodarki.

Król Faisal Zjednoczył

Bejrut (UPI) — W bejruckich kołach dyplomatycznych mówi się, że władca Arabii Saudyjskiej król Faisal w czasie swojej ostatniej wizyty w Jordani, Syrii i Egipcie dopomógł do zjednoczenia Arabów i przyczynił się do zlagodzenia różnic, jakie dzieliły te trzy państwa i Palestyńską Organizację Wyzwolenia.

Faisal zorganizował także mini - szczytową konferencję przywódców tych państw, która w niedalekiej przyszłości odbędzie się w Ryadzie, stolicy Arabii Saudyjskiej.

Ostre Zarządzenia Sędziów

Los Angeles, Calif. (UPI) — Stow. Dziennikarzy Prasy i Telewizji wniosło protest przeciwko ostrym zarządzeniom sędziów federalnych w Kalifornii, którzy zabronili dziennikarzom podawania jakiegokolwiek wiadomości z przebiegu rozpraw sądowych.

Prezes Stow. Dziennikarzy, Larry McCormick, zarzucił se dziom naruszenie pierwszej poprawki do Konstytucji zapewniającej wolność prasy i słowa. Dziennikarzom radiowym i telewizyjnym zabroniono nie tylko przewleku posiadania kamery, mikrofonów i rekorderów na sali sądowej, ale nie wolno im nawet postuluwać się takimi na stopniach wodzących do gmachu sądowego.

Prezydent Podwyższa Cło Na Naftę

Washington (UPI). Wbrew silnej opozycji Demokratów w Kongresie, kilku nastu gubernatorów i przywódców zorganizowanej pracy, prezydent Ford wczoraj wydał urzędowy nakaz podwyżki cła na sprowadzaną z zagranicy naftę o jednego dolara na beczulce z dn. 1go lutego, o dodatkowego dolara w dn. 1go marca i dodatkowego dolara (czyli do \$3 na beczulce) z dn. 1go kwietnia.

Zarządzenie prezydenta spotkało się z ostrą krytyką kilkunastu gubernatorów stanów z wybrzeża wschodniego, z których czterech zapowiedziało, że wniosie do sądu sprawę o obalenie zarządzenia prezydenta. Demokraci w Izbie Niższej i Senacie, podjęli już starania o zablokowanie nakazu prezydenta, oraz do ewentualnego obalenia weta prezydenta jeśli blokujące zabiegi odniosą pożądany przez nich skutek i zostaną uchwalone przez Kongres.

Gubernatorzy dziesięciu stanów wschodnich konferowali wczoraj z prezydentem w Białym Domu, informując prezydenta, że wprowadzone przez niego zarządzenie odbije się ujemnie na gospodarce tych stanów, których gospodarka w dużej mierze opiera się na sprowadzanej z zagranicy naftie.

Prezydent poinformował gubernatorów, że Stany Zjednoczone sprowadzają 37 procent potrzebnej w przemyśle nafty z zagranicy, co podcina za sobą wzrastający stale deficyt w wymianie handlowej z zagranicą i przyczynia się do wzrostu inflacji i zastoju w gospodarce państwa. Prezydent powiadomił gubernatorów, że wprowadzając zarządzenie podwyżki cła na sprowadzaną z zagranicy naftę, ma nadzieję, że wyższe ceny za naftę, benzynę i olej opałowy, wpłyną na Amerykanów do większej konserwacji środków energetycznych, a tym samym wzmocni dążenia Stan, Zjedn. do ewentualnej samowystarczalności (jeśli idzie o naftę) wobec od presji ze strony zagranicznych producentów nafty.

Trzęsienie Ziemi w Kalifornii

Brawley, Calif. (UPI) — Wczoraj rano odczuło kilka razy silne wstrząsy ziemi w okolicy Santa Monica i Malibu. Wstrząsy wynosiły od 3,7 do 4,3 stopni na skali Richtera. Pierwszy z serii wstrząsów nastąpił o godz. 4:22 nad ranem, następne o 4:55, 5:01, 5:47, 6:16 a ostatni o godzinie słodkiej rano. Podobne wstrząsy, o mniejszym natężeniu, odczuło we wtorek rano w tym rejonie, a jeden we środę w nocy.

'Zjednoczeni Uporamy Sie z Kryzysem'

Wiceprezydent Witany Serdecznie w Chicago

Chicago (UPI). — Wiceprezydent Rockefeller, — w pierwszej ważniejszej mowie wygłoszonej po objęciu urzędu w dniu 19 grudnia, wezwał Kongres do szybkiego działania w przeprowadzeniu przedłożonego przez prezydenta Forda programu ekonomicznego i energetycznego. Idąc śladami prezydenta, Rockefeller ostrzegł Kongres — że jeśli nie przyjmie programu prezydenta, musi być przygotowany do przedłożenia szybkiego własnego programu — dla skutecznej walki z recesją i bezrobociem.

Kongres — "Na Kongresie — spoczywa odpowiedzialność podjęcia szybkiego działania w przyjęciu programu prezydenta, albo też zastąpienia go własnym konkretnym i skutecznym programem w tej wielce krytycznej sytuacji" — powiedział Rockefeller.

Rockefeller określił obecną zastój w gospodarce państwa jako jeden z najpoważniejszych, "gdyż nigdy w czasach pokojowych nie zazналиśmy tak gwałtownych zmian w naszym systemie ekonomicznym".

Naród amerykański — mówił Rockefeller — domaga się czynu od rządu i Kongresu, (Dokończenie na str. 6-ej)

Unie Za Obniżką Podatków

Washington (UPI) — Przywódcy dziesięciu unii w związku unii robotniczych AFL-CIO zebrani na konferencji w Washingtonie, zażądali od Kongresu obniżki podatków dla rodzin o niskich lub średnich zarobkach, oraz większego wydatkowania na budowę szpitali, dróg i na zapomogi publiczne.

Prezes AFL-CIO, George Meany, wystąpił wczoraj z ostrą krytyką programu ekonomicznego i energetycznego przedłożonego przez prezydenta Forda, twierdząc, że program prezydenta przyczyni się do jeszcze większej inflacji i bezrobocia.

Przywódcy domagają się obniżki podatków o \$15 bilionów, z tym, że zwroty podatkowe nie przekraczałyby maksymalnej sumy \$375, oraz, aby rodziny o niskich i średnich zarobkach były uprawnione do największych zwrotów. Domagano się także wydatkowania dwóch bilionów dolarów na zaprowadzenie robot publicznych w rejonach gdzie panuje największe bezrobocie.

Podwyżki wyplat od bezrobocia, zapewnienia opieki lekarskiej bezrobotnym robotnikom i ich rodzinom z funduszy rządowych, oraz wydatkowania \$19 bilionów na rozbudowę dróg, szpitali, kanalizacji, filtracji wody itd. z funduszy uchwalonych przez Kongres a zamrożonych przez prezydenta.

Przywódcy zorganizowanej pracy domagali się nałożenia wyższych podatków na międzynarodowe kompanie naftowe, wprowadzenia specjalnych podatków na nadmierne dochody przemysłu naftowego, oraz nałożenia wyższych podatków na firmy prowadzące swe interesy zagranicą.

Słynne Ziola Ks. Franciszka Na Reumatyzm i Artretyzm

Aby przysiąc cierpiącym z wydatną pomocą przy niedomaganiach reumatyzmu - artretyzmu w tym to właśnie celu została stworzona, naukowo, wypracowana nadszwyczołowa mieszanka, z najlepszymi dobranej ziół pod nazwą "Ziola No. 6". Jest to środek potężnie działający na dolegliwości reumatyzmu - artretyzmu, ułatwiający organizmowi wyrzucić się nadmiernie nagromadzonego kwasu moczowego w postaci powodujących ból kryształków, odprowadzając je w stanie rozpuszczonym do moczu, a z moczem na zewnątrz.

"Ziola No. 6" rozprowadzają owe kryształki, zmniejszają zarzewie bóle i opuchnięcia. "Ziola Nr. 6" dzięki uwzględnieniu zasady naukowej - wzajemnego współdziałania ziół między sobą w sposób spotęgowany, przynosi już w niedługim czasie wybitne polepszenie. Duża paczka z tekstem polskim i angielskim, wraz z prosytką, kosztuje \$3.45.

Po wszelkie informacje telefonujcie HEMLOCK 4-2766, lub piszcie Father Francis Herbs, 6951 So. Maplewood Avenue, Chicago, Illinois 60629. (Ogł.)

Łapki Karakutowe • Błamy Karakutowe

w różnych kolorach oraz

Błamy z Norek

możesz obejrzeć i kupić

2946 N. Milwaukee

Tel. 252-2477

NIE MA PROBLEMU

Gdy Sprawy Turystyczne, Prawne, Emigracyjne, Paszportowe i Wysyłkowe

ZALATWIANE SĄ W POLSKIM BIURZE

ALMA TRAVEL BUREAU

DAWNIER AMPOL TRAVEL BUREAU

Pod Tym Samym Kierownictwem

1282 Milwaukee Ave., Chicago Ill. 60622

Tel. 252-0661

SPRZEDAJEMY BILETY NA
WSZYSTKIE TEATRALNE IMPREZY POLONIJNE
EUGENE ŻŁOBIN - RYLSKI

Auto Wax Servicentar

6800 WEST 63rd St. (at Oak Park)

229-9878

- WAXING • SHAMPOOING
- HAND WASHING
- MOTOR STEAM CLEANING
- AUTO FINISHING CONDITIONING

(Exterior and Interior)

NOW AVAILABLE:
BLUE CORAL WAXING

SAVE THIS AD FOR FUTURE REFERENCE

OCZYSZCZENIE BOJLERA za \$9.50 i PALENISKA

Także Reperacje Urządzeń do Ogrzewania
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązania.
METROPOLITAN HEATING CO: MA 6-0634—889-4448

Gwarantowana
Robota
24 Godzinna
Obsługa

VESUVIO MACARONI CO.

Największy i najlepiej wyposażony
WŁOSKI SKLEP ŻYWNOSCIOWY
3759 N. Harlem Ave. 685-0686 Chicago, Ill. 60634
Importowana i krajowa żywność włoska.
VESUVIO MACARONI CO.
Parkowanie z tyłu. (Czł. SIA).
Godz. codz. 9-7, niedz. 9-1:30

DO NASZYCH KLIENTÓW i PATRONÓW

Celem usprawnienia pracy i uniknięcia ewentualnych pomyłek w ostatniej chwili z powodu nawału ogłoszeń — uprzejmie prosimy, o ile tylko możliwe — podawać ogłoszenia wcześniej.

1. Ogłoszenia handlowe (DISPLAY) — powinny być dostarczone nie później jak do 2-jej po poł w przeddzień publikacji

Do wydania WEEKENDOWEGO (które wychodzi w piątki) — muszą być dostarczone w środę do 4 po południu.

2. OGŁOSZENIA DROBNE (Classified) są przyjmowane codziennie do 4-jej po południu — na następny dzień oraz są płatne zgóry (o ile nie posiada się innej umowy ze Zgodą)

Do wydania WEEKENDOWEGO — są przyjmowane do czwartku do godziny 2-jej po południu, tylko.

3. NEKROLOGI — przyjmuje się codziennie (po niedzieli do piątku) od 7 do 8 rano na ten sam dzień, oraz od 8-4-jej na dzień następny.

Mając więc na uwadze zadowolenie naszych klientów oraz jak najlepsze wyniki z ich ogłoszeń — liczymy na łaskawą współpracę

ADMINISTRACJA
DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO-ZGODA

G. R. INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU

POLSKIE BIURO PODRÓŻY—Teresa Gardner i Ewa Rokossowska, Właścicielki

TANIE WYCIECZKI DO POLSKI W ROKU 1975

w dogodnych dla Was terminach, które możecie sobie wybrać.

WYJĄTKOWO TANIE WYCIECZKI NA HAWAJE I DO MEKSYKU

- * PAKIET: PACZKI, PIENIĄDZE I SAMOCHODY DO POLSKI
- * PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA NA PIECE OLEJOWE DO POLSKI
- * ZALATWIAMY SPRAWY WIZOWE I PASZPORTOWE
- * TŁUMACZENIA DOKUMENTÓW
- * SPROWADZANIE KREWNYCH NA POBYT STAŁY I CZASOWY

3210 N. CENTRAL i 1948 West 51st Street

Tuż przy Belmont Tel. 777-8189

Tel. 925-6200

POLACY W KANADZIE. — Największa firma wydawnicza "Pitman Publishing" w Kanadzie wydała w 1972 roku książkę p.t. "The Canadian Consumer", poświęconą życiu handlowemu, przemysłowemu i bankowemu. Jest ona tak świetnie opracowana, że ministerstwa oświaty poszczególnych prowincji kanadyjskich zatwierdziły ją do użytku w szkołach. Dla nas przyjemną jest rzeczą, że w rozdziale 8, zatytułowanym "Other Financial Institutions", na stronie 88, jest zdjęcie, które zamieszczamy powyżej. — Jan Stocker, kierownik największej na świecie parafialnej Kasy Oszczędnościowo - Pożyczkowej (Credit Union) (powyżej) wyjaśnia dzieciom zasady działania tej organizacji przy parafii św. Stanisława w Toronto. W tyle jakiś mężczyzna czyta polski afisz na ścianie. Na temat gigantycznej "Credit Union" jaką sobie nasi rodacy w Kanadzie założyli 30 lat temu i prowadzą z tak wielkim powodzeniem oraz jej świetnego kierownika p. Jana Stockera, pisaliśmy w sprawozdaniu z wizyty prezesa Kongresu Pol Ameryki. Ałojzego Mazewskiego w Toronto.

CHARTEREM DO EUROPY

z Chicago
już od

\$299

przez biuro Kaplińskiego
Downtown Travel Center
30 W. Washington, Chic. 60602
Pokój 928 Tel. 263-4032

Zip Up a Pantdress

PRINTED PATTERN

4840
SIZES
6-14

by Anne Adams

Just the style for zipping into action — for skipping, running, bike-riding! Sew 'n' save—stitch up this pant dress for Spring in polyester knits, cotton.

Printed Pattern 4840:
Girls' Sizes 6, 8, 10, 12, 14.
Size 10 takes 2½ yds. 45-inch.

Send \$1.00 for each pattern. Add 25c for each pattern for first class mail and special handling. Send to: Anne Adams c/o Polish Daily Zgoda, Pattern Dept., 243 W. 17th St., New York, N.Y. 10011. Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

IT PAYS TO SEW—you save so much money! Send now for New Spring-Summer Pattern Catalog! Over 100 patterns, pants, long, short styles. Free pattern coupon, 75c.
Sew + Knit Book \$1.25
Instant Fashion Book \$1.00
Instant Money Crafts \$1.00
Instant Sewing Book \$1.00

Trzeci Konkurs Recytatorski Zrzeszenia Nauczycieli Polskich

Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Ameryce — ogłasza trzeci Konkurs Recytatorski dla dzieci i młodzieży polskich szkół sobotnich, szkół parafialnych — oraz High School, w których prowadzi się klasy języka polskiego.

Oba poprzednie Konkursy Recytatorskie wywołały bardzo duże zainteresowanie nie tylko wśród dzieci i młodzieży, ale całej naszej Polonii. Każdy Konkurs Recytatorski to święto polskiej poezji i zarazem — to święto naszej młodzieży polonijnej, — która uczy się języka polskiego. Występ ten, niejednokrotnie pierwszy, — daje naszej młodzieży polonijnej możliwość popisania się swoimi talentami przed większym audytorium.

Organizacją Konkursu Recytatorskiego zajął się Komitet Konkursowy, powołany przez Zarząd Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce. W skład Komitetu weszli: Eufemia Fiedorowicz, jako przewodnicząca; kierownicy polskich szkół sobotnich oraz trzech członków Zarządu Zrzeszenia Nauczycieli Polskich.

Obserwując wyniki dotychczasowych Konkursów Recytatorskich, wyniki te — są bardzo dobre, mimo stopniowania trudności, — Komitet Konkursowy postanowił obecnie wprowadzić do materiału konkursowych także wyjątki prozy dla wyższych klas.

Wszystkich uczestników Konkursu podzielono na 6 grup, nie według wieku jak dotychczas, ale według klas, odpowiednio do przygotowania i zaawansowania w języku polskim.

Grupa I — dzieci uczęszczające do klasy 1, 2 i 3 szkoły podstawowej.

Grupa II — dzieci uczęszczające do klasy 4, 5 i 6 szkoły podstawowej.

Grupa III — młodzież uczęszczająca do klasy III i IV gimnazjum.

Grupa IV — młodzież uczęszczająca do klasy I i II gimnazjum.

Grupa V — młodzież uczęszczająca do klasy II i IV gimnazjum.

Grupa VI — młodzież szkół parafialnych i High School.

Grupy I do V przeznaczone są dla polskich szkół sobotnich.

Nowością w obecnym Konkursie jest materiał konkursowy — dla poszczególnych grup. Dla grupy I i II obowiązywać będą w dalszym ciągu poezje, utwory dostosowane do poziomu dzieci i młodzieży. Dla grupy III i IV przeznaczone są wyjątki prozy, które kontestant musi wygłosić z pamięci. Grupa V-ta otrzymała tematy, które opracuje i następnie wygłosi je z pamięci. Dla Grupy VI — przeznaczone są wyjątki prozy.

Każda grupa otrzyma 10 utworów względnie tekstów i tematów do wyboru. Materiał Konkursowy oraz Regulamin został opracowany i można je otrzymać w — Zarządzie Nauczycieli Polskich, 2653 W. Logan Blvd., Chicago, Illinois 60647.

Termin zgłoszeń na Konkurs Recytatorski upływa z dniem 15 lutego 1975 roku.

Konkurs odbędzie się w szkole elementarnej św. Trójcy, 1135 N. Cleaver St., w następujących terminach: — w

niedzielę 2 marca — półfinał; dnia 16 marca 1975 r. — finał i dnia 23 marca 1975 rozdanie nagród i zakończenie Konkursu Recytatorskiego.

Wprowadzenie do materiałów konkursowych wyjątków prozy ożywi Konkurs i da młodzieży większe możliwości popisania się. Opracowanie tematów konkursowych i wygłoszenie ich z pamięci przysięga młodzieży do przyszłych prac w organizacjach polonijnych.

Zachęcamy dzieci i młodzież, która uczy się języka polskiego tak w szkołach sobotnich jak i parafialnych i High School — do licznego udziału w Konkursie Recytatorskim.

Komitet Konkursu Recytatorskiego.

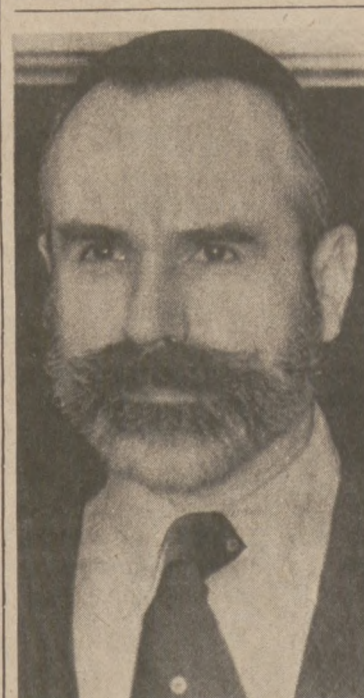
Nauczycielka Przegrała w Sądzie

Austin, Tex. (UPI) — Sędzia federalny James R. Meyers, orzekł — że kierownik średniej szkoły miał prawo przeniesienia nauczycielki — Harriet Wardlaw, lat 29, na ostatnie stanowisko, gdy ta zaszła w ciążę i odmówiła posłuszeństwa ojcu jej spodziewanego dziecka.

Wardlaw wniosła sprawę do sądu, domagając się przywrócenia z powrotem jej stanowiska w średniej szkole — Lyndon B. Johnson, zarzucając kierownikowi szkoły dyskryminację ze względu na swą płeć.

Sędzia Meyers orzekł, — że kierownik szkoły miał prawo zwolnić ją z posady, — gdyż obecność nauczycielki w klasie w obecnym jej stanie, — miałyby demoralizujący wpływ na uczniów, tym bardziej że powiadomiła swych uczniów że spodziewa się dziecka, będąc niezamężną i że nie zamierza wyjść za mąż.

Sędzia Meyers odrzucając argumenty o dyskryminacji ze względu na jej płeć, powiedział że gdyby którykolwiek z nauczycieli przyznał się w klasie uczni że zostanie ojcem nieślubnego dziecka, to tak samo podlegałby zwolnieniu jak i kobieta-nauczycielka.

DANBURY, CONN. — G. Gordon Liddy, skazany na 6 do 20 lat więzienia za swój udział w skandalu Watergate, zgłosił się tutaj ponownie w więzieniu federalnym 22 bm. Lidy czasowo przebywał w wolności do momentu odrzucenia przez sąd jego apelacji. (UPI)

Pola Gojawiczyńska

RAJSKA JABŁOŃ

Drugi Tom powieści "DZIEWCZĘTA Z NOWOLIPK"

63 —

Ciąg dalszy)

Weszła do zapełnionej już sali i zajęła jedno z ostatnich miejsc, w ostatniej ławce. Wbrew wszystkim postanowieniom ogarnęło ją takie wzruszenie, iż nic nie widziała wokół siebie. Czuła tylko, że sala jest zapełniona, a z bezustannych szepcót, poruszeń, okrzyków i cichych sprzeczek wynioskowała o charakterze zainteresowania. Potem podniosła oczy. Obok niej, przed nią, za nią siedziały kobiety, które w myśli nazwała "stałymi mieszkankami Leszna". Kilka panius z parafialnego komitetu dobroczynności, dawnych towarzyszek Amelii, fabrykantowa powozów, ogrodnik, gospodyni księdza. Włczywszy w to oczekujących za salą świadków, Cechna osądziła, że poruszenie procesem jest czysto lokalne i pomyślała: — Amelia wyprowadzi się z Leszna i to wystarczy, aby zapomniano.

I powniszowała sobie, że usunęła od tej sprawy młodsze siostry; ich pamięć nie będzie obciążona tym wszystkim.

Nagle zapadła cisza. Z bocznych drzwi wysunęła się Amelia, za nią policjant. Dziennikarze ruszyli do swych miejsc. W pomieszczeniu lecz z zadowoleniem schwyciła Cechna płynny krok siostry, łagodnie opuszczone ramiona i ładnie ustawioną, nie pochyloną głowę. Amelia schudła i zbladła w więzieniu, ale jej twarz bez szminki na pierwszy rzut oka wydała się młodszą, czystsza, spokojniejszą. Jej proste cięgie włosy skręcone w węzeł, opuszczony nisko na kark i owa troskliwe obmyślona sukienka nadawały Amelii odcień romantycznej szlachetności, czyniły ją jaskrawym wyjątkiem wśród kobiet z ław publiczności w pełnym rynsztunku miejskiego przedpołudnia. To też ktoś rzekł: — koby to pomyślał, patrzeć!... Gdy zajęła swe miejsce, w tej samej chwili rozległ się suchy trzask aparatów fotograficznych. Zapóźno podniosła rękę, gestem instynktownym, aby się osłonić. Cechna zarząła. Sprawa zapowiadała się nieefektywnie, ale można ją było rozdmuchać. Teraz rozpoznawała wśród sprawozdawców sądowych kilka tuzów i niepokój jej wzrósł.

Otworzono środkowe drzwi w głębi, ukazał się komplet sędziowski. Wszyscy powstał i usiedli z powrotem. Obraz sali sądowej, z oskarżoną, obrońcą w tożdej publicznością, woźnym przy drzwiach i stołem dziennikarskim stał się w tej chwili pełny i skończony, jak dobrze rozłożona kompozycja. Nawet policjant za Amelią nie strzegł jej, a był fragmentem i uzupełnieniem. Wysłuchano bez uwagi personalii oskarżonej, tylko fabrykantowa powozów szepnęła do swej sąsiadki: — myślałam, że czterdziści... Dotyczyło to wieku Amelii. Tamta odpowiedziała: — nie wiele jej brakowało.

W środkowym rzędzie, panny Ziemskie, w czerni, z dobrodusznymi podbródkami, wlepiły oczy w oskarżoną. Nie poznawały jej, tak samo jak i ona nie poznałaby tych dwu otępych, z wyglądem kapitalistek. — Więc która z Raczyńskich, nie nie rozumiem! — niecierpliwiła się jedna, podczas gdy druga, przecierając szkła, szeptała: — najstarsza, najstarsza; nie wiesz?

Pod oknem w kapeluszu zsuniętym z czoła, z ustami lekko uszmiłkowanymi, w szarym rozpiętym płaszczku. Bronka wyglądała jak roztargniona osoba, która tu weszła przypadkowo. Cechna przyjrzała jej się z niedowierzaniem. Przez szereg tygodni Bronka była nieuchwytna, jej telefon nie odpowiadał. Porzuciła czy straciła swe posadki "trzy godziny dziennie, trzy razy w tygodniu", wyprowadziła się z dolnego Mokotowa i przepadła, aby się zjawił nieoczekiwanie na procesie. Z czego żyła, czym żyła, co jej jeszcze pozostało po zerwaniu z Piędzickim? Jej twarz, jej los, jej dłoń złożone na kolanach jakimś ostatecznym gestem, wstrząsnęły Cechną. Nagle uprzytomniła sobie, że jej siostra, Amelia jest oskarżona o otrucie męża, po uzyskaniu korzystnego zapisu; oderwała oczy od Bronki i skupiła uwagę na odczytywanym właśnie akcie oskarżenia.

Ślawnym adwokat, siedząc nieruchomo, patrzył w okno na skrawek nieba, który rysował się nad kominami. Amelia słuchała bez żadnego na twarzy wrażenia. Za drzwiami ktoś głośno domagał się wpuszczenia na salę. Woźny uchylił drzwi i wyszedł. Przez mglenie ukazał się korytarz natłoczony ciekawymi. Jednak ci, co byli wewnątrz, nie znajdowali, aby byli świadkami "czegoś nadzwyczajnego". Ich nadzieje na wzruszenia, sensacje i emocje zostały zawiedzione.

Słuchając historii tragicznego wieczoru, Bronka zdumiewała się: życie Amelii i jej czyn widziane poprzez akt oskarżenia, sprowadzały się do bardzo prymitywnych, skąpych i nieprawdziwych linii. A przecież wystarczyło iść tam raz, do aptekarzy w jeden z tych momentów, gdy drzwi kokocię, pachnącej sypialni zamykały się za tą parą małżeńską, aby wiedzieć na jakim terenie rozegrał się ów dramat, dramat ciał. To było bagno, można było w tym utonąć po uszy, to było do gruntu zgłębne. Trzeba było tam być, w tej ciemnej jadalni, którą oświetlano suto, gdzie gadano głośno i wesoło, nastawiano radio od rana do wieczora; co za straszliwe przemilczenia pod tymi głowami kochającej rodziny, cementowanej pieniężnymi aptekarzami!... Leżała ta prosta aktu oskarżenia miała swój sens, ostawał nagi szkielet winy i kary. Bo w końcu, ta kobieta przerzucając się od chwilowych buntów do pochwały wygody, kłamstwa i bezpieczeństwa, zabiła. Zabiła, "powodowana chęcią zysku i zdobycia swobody, gdy mąż jej stanął na przeszkodzie". To wszystko.

Słuchacze byli przekonani o jej winie, pod wpływem dopiero co usłyszanych słów. — Tak, ona zabiła — rzekła jej — broda.

Ten proces to był proces dystyngowany, prawie bezbarwny, oskarżona zeznawała miłym, umiarkowanie cichym, lecz wyraźnym głosem. Obrońca milczał, jakby chciał przez to zaznaczyć, że fakty powiedzą same za siebie. Czy oskarżona wychodziła późnym wieczorem z domu, po zaśnieciu męża? — Tak. Wychodziła na krótko do pobliskiej cukierni, aby pomówić z współpracownikiem i przyjacielem męża, panem Cichockim. Mąż tego dnia swoim dziwnym zachowaniem nie w aptece i w domu zanepokoili ich. Nie umawiała się, wiedziała, że pan Cichocki po zamknięciu apteki idzie do tej cukierni na gazety, na bilard, czy pogawędkę... Zeznania świadków wnosiły nieco ożywienia. Lecz w miarę jak zeznawali i czy te zeznania przemawiały na korzyść czy niekorzyść oskarżonej, przekonania obecnych zaczęły się wahać.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Jadalne Meble Okrętowe

Brytyjscy specjaliści opracowali nowy rodzaj mebli, które w razie potrzeby mogą służyć marynarzom jako pożywienie.

Surowcem, z którego robi się te meble, jest mieszanina kukurydzianej maki, mleka w proszku, tłuczonego ryżu, żytniej maki i suszonych bananów.

Mieszaninę tę nagrzewa się w butlach próżniowych do temperatury plus 340 stopni Fahrenheita, następnie tę gorącą masę wlewa się w plastikowe formy, z których z kolei pod prasą formuje się płyty calowej grubości. Z płyt tych, twardych, odpornych na pleśń można wyrabiać meble okrętowe, obicia kajut, ławki w szalupach. W materiał ten można wbijać gwoździe, — wkręcać śruby.

W wypadku katastrofy na morzu kawałki ścian czy mebli rozbija się na drobne ziarna, polewa się następnie morską wodą. Po 15 minutach otrzymuje się jadalny, pożywny koncentrat, którego dwa funty zawiera 4,000 kalorii. W tym roku jeden z budowanych brytyjskich statków ma być wyposażony w "jadalne meble".

Zebranie Klubu Wioski Niedzielska 25-go Stycznia

Klub Wioski Niedzielska odbędzie swe nadzwyczajne posiedzenie (nie w niedzielę, 26 stycznia), ale w sobotę, dnia 25 stycznia, o godz. 4-ej po południu, w sali Guta, 1446 W. Huron ul. Jest wiele ważnych spraw, jest także list z Polski do odczytania. Prosimy o liczne przybycie.

Józef Bartyzel, prezes; Joanna Gut, sekr. prot.

Myśli

Trzeba żyć między żywymi!

Montaigne

Wolę ptaki niż samoloty.

Charles Lindbergh

Nic dziwnego, że znajdujemy upodobanie w przeciętności, bowiem pozostawia nas ona w spokoju i wywołuje przyjemne poczucie obcowania z równymi sobie.

Goethe

Nie lubię pracy — żaden człowiek jej nie lubi. Lubię jednak to, co daje praca: jest to szansa odnalezienia siebie, własnej rzeczywistości — dla siebie samego i dla innych.

Joseph Conrad

LOS ANGELES. — Były doradca prawny Prezydenta, John Dean III z małżonką Maureen na lotnisku w chwilę po przylocie z Washingtonu 9 stycznia br. Dean został zwolniony z więzienia federalnego przez sędziego Johna Siricę za współdziałanie z prokuraturą w procesie winnych w aferze Watergate.

Brak Techników

Rochester, N.Y. (G.P.) — Na skutek skasowania niektórych programów obronnych i kosmicznych pewna ilość inżynierów znalazła się bez pracy. Wywołało to wrażenie, że w Stanach Zjednoczonych jest za dużo techników, a więc młodzież udająca się na studia powinna unikać zawodów technicznych, bo nie ma w nich przyszłości.

Okazuje się, że jest to mylny pogląd. Zapotrzebowanie na techników w fabrykach nie zmalało. W dalszym ciągu poszukuje się wysoko kwalifikowanych inżynierów.

Ku Czci Klerka Marcina

Mayor Daley Na Czele Komitetu Honorowego Przyjęcia

Mayor Chicago, Richard J. Daley, przyjął przewodnictwo Komitetu Honorowego przyjęcia na cześć klerka miejskiego Jana C. Marcina, który został wyróżniony przez wydawnictwo tyg. "Polonia" i otrzyma "Merit Award 1974".

Bankiet na cześć Marcina odbędzie się 31 stycznia w Starlight Inn, jako wyraz uznania społeczeństwa dla jego pracy publicznej oraz społecznej na rzecz Polonii Amerykańskiej. Marcin zasiada już 20 lat na urzędzie klerka miejskiego i jest kandydatem do ponownego wyboru w tegorocznych wyborach miejskich.

Komitet Honorowy

W skład Komitetu Honorowego wchodzi następujące osoby:

Sędzia Sądu Apelacyjnego Illinois, Tadeusz Adesko (został uhonorowany Merit Award za r. 1973); Frank Bobrytko, przewodniczący egzekutywy Manufacturers National Bank; Walter Budny, prezes Chicago Catholic Circle; Nina Busse, b. prezeska LMP; John Cielak, prezes Celco Industries; kongr. Edward Derwiński; Zofia Drozdowicz, prezeska Okr. 2 Sokolstwa; Ted Fijałkowski, komendant Wydz. Illinois Pol. Legionu Amerykańskich Weteranów; Val Janicki, trustys, prez. Macierzy Polskiej; adw. Władysław Jaroszewski, prez. Independent Publ. Co.; Janowa Kalim, prezeska Polish Women Civic Club; kongr. John C. Kluczyński; adw. Mitchell P. Kobeliński, dyr. Export-Import Bank i prezes Copernicus Foundation;

Walter Kozioł, przew. Dyrekcji Charniglow Products, Inc.; adw. Tadeusz Kowalski, prezes stan. KPA; red. nac. Jan Krawiec, "Dz. Związkowy"; klerk pow. Stanley T. Kusper; Zofia Kuźniar, prezeska Zjednoczonych Polek w Am.; Adela Łagodzińska, hon. prezeska Związku Polek; red. Maria Loryś, "Głos Polek";

Uzyskała Doktorat Na Wydz. Pedagogii

Pani Evelyn Pula-Lewis ukończyła z chlubnym wynikiem doktorat na wydziale pedagogicznym w Chicago State University. Uroczystość wręczenia Dyplomu odbyła się dnia 11 stycznia 1975, w teatrze Airie Crown, w McCormick Place, przy 23 Place nad jez. Michigan.

Mąż pani Eweliny, Patrick Lewis jest kapitanem w chie. straży pożarnej. Mają oni troje dzieci, dwie córki: Patricię i Susan oraz synka Davida J. Rodzina uczciła to okazję 11 stycznia w restauracji Martini, pnr. 2500 W. 94th Place. Polonia przyłącza się do gratulacji.

Kazimierz Łukomski, wiceprezes KPA i SPK; adw. Robert Martwick, prezes Advocate Society;

Romuald Matuszczak, prez. Chicago Society; adw. Alojzy A. Mazewski, prezes ZNP i KPA; Chester Maziarz, broker E. F. Hutton & Co.; Leopold Miarkowski, kom. I Okr. SWAP; Stanley Olech, prez. Polsko-Ameryk. Klubu Handlowego; Józef L. Osajda, prez. ZPRK; Ted Przybyło, załączyciel United Polish Council; Lidia Pucińska, kier. programów radiowych;

Helena Raczynska, prezeska LMP; Zbigniew Radoniewicz, prezes Polsko-Am. Komitetu Imigracyjnego Oddz. Chicago; kongr. Daniel Rostenkowski; dr Aleksander Rytel, prezes Zw. Lekarzy Polskich; Józefa Rzewska, wiceprezeska stanowego KPA;

Chester Sawko, prezes R.C. Coil Spring Manufacturing Co.; Fred Skowronski, kraj. skarbnik PLAV; Leonard Skotkowski, prez. Slotkowski Sausage Co.; Tadeusz Szebert, prezes Stow. Samopomocy Nowej Emigracji; dr Edward Wajda, prezes Stow. Lekarzy Polskich; John L. Waner, dyr. HUD Chicago; Chester Wiktorowski Sr., prez. Alliance Savings and Loan Assn.; Helena Zielińska, prezeska Związku Polek.

W ŚRÓDMIEŚCIU

Dziennik Związkowy jest do nabycia w następujących punktach sprzedaży:

CITY HALL
121 N. LaSalle
COUNTY BLDG.
118 N. Clark Street
S. W. Clark & Adams
S. W. Michigan & Randolph
N. W. Randolph & State
N. W. State & Madison
N. W. State & Van Buren
N. W. State & Washington
S. W. Washington & LaSalle
S. E. Wells & Madison

Zakończenie Apelu Gwiazdkowego i Oplatek Pol. Kom. Imigracyjnego Odbędzie Się Dnia 2 Lutego, Na Które P.K.I. Zaprasza Całą Polonię

Do prezesów Organizacji Komendantów i Delegatów; Członków Zarządu Oddziału Chicagowskiego PKI, oraz sympatyków i przyjaciół Polskiego Komitetu Imigracyjnego w Chicago.

W niedzielę, 2-go lutego br. o godzinie 4-ej po południu, w Lusaka Mission Service, — 6965 W. Belmont Ave., — odbędzie się zakończenie "APELU GWIAZDKOWEGO" i "OPŁATEK" Pol. Komitetu Imigracyjnego w Chicago. Na obie te imprezy serdecznie zapraszamy.

Na program złożą się: sprawozdanie, — oraz uroczyste zamknięcie tegorocznego — "Apelu Gwiazdkowego", — łamanie się oplatkiem i poczęstunek, uroczysty program artystyczno-rozrywkowy, loteria i inne niespodzianki, oraz muzyka do słuchu i tańca.

Imprezę tę zaszczycą obecnością nasi polscy przemysłowcy, na czele z przew. te-

gorocznego "Apelu Gwiazdkowego" — inż. Stanisławem Dzwoniakiem i przew. poprzednich Apeli Chesterem Sawko, John Cielakiem, Wacławem Skoniecznym, oraz inż. Piotrem Ingłotem. Przybędą również prezesi i przedstawiciele polskich organizacji.

Wstęp \$3 od osoby, wraz z konsumpcją. Bar we własnym zakresie obficie zaopatrzony. Całkowity dochód z tej imprezy jest przeznaczony na szlachetny cel niesienia pomocy naszym polskim uchodźcom.

Zwracamy się z gorącym apelem i prosimy całą Polonijną społeczność o poparcie pracy naszej charytatywnej organizacji i jak najserdeczniej zapraszamy — na "Oplatek" Komitetu. Pragniemy równocześnie zapewnić, że dołożymy wszelkich starań, aby nasi mili goście spędzili przyjemnie ten wieczór z nami.

Polski Komitet Imigracyjny w Chicago: Zbigniew Radoniewicz, prezes; Stanisław Dzwoniak, prezes Celco Industries, Inc., przew. "Apelu Gwiazdkowego".

Klubu Dolistów Wybory i Instalacja

Klub Dolistów i okolicy odbędzie wybory i instalację nowego zarządu w niedzielę, 26 stycznia, o godz. 2:30 po poł., w sali pnr. 2532 W. Fullerton ave. Upraszają się członków o przybycie i przeprowadzenie gości. Będzie podana smaczna kolacja.

Leon Andrak, prezes; Irena Piotrowska, sekr. prot.

Z Kensington, Ill.

Tow. Postęp Grupa 500 ZNP odbędzie swe instalacyjno-posiedzenie w niedzielę, 26 stycznia, w sali Domu Polskiego, pnr. 11937 So. Michigan ave., o godz. 2-ej po południu. Po posiedzeniu odbędzie się skromna instalacja, na którą zapraszamy wszystkich członków i gości.

Franc. Jendryaszek, prezes; Florentyna Flieger, sekr.

Nie Otwieramy Drugiego Biura Podróży

tylko z dniem

1 LUTEGO 1975 ROKU

przenosimy naszą agencję do

NOWEJ LOKALIZACJI

przysilając się poważnie do

miejsc zamieszkania naszych

oddanych klientów, dla

lepszej i szybszej obsługi.

NASZ NOWY ADRES:

LARAS TRAVEL AGENCY

4915 West Fullerton Avenue

Chicago, Illinois, 60639

Telefon: 622-1721

Dogodny dojazd autobusami

Nr. 74 po Fullerton do North

LAMON Avenue.

JUŻ CZAS ROBIĆ REZERWACJE NA UZDROWISKA w POLSCE

KRYNICA (choroby układu trawiennego)
KUDOWA (choroby układu krążenia)
CIECHOCINEK (choroby układu ruchu i choroby gościcowe)
POLANICA (choroby układu krążenia)
KOŁOBRZEG (choroby układu krążenia, cukrzyca)
SWINOUJŚCIE (choroby górnych dróg oddechowych)
INOWROCŁAW (choroby wieku starczego)

Po darmowy informator proszę dzwonić do:

INTERCONTINENTAL TRAVEL LTD.

STANISŁAW ŁOBODZIŃSKI, właściciel

828 N. State St.

3055 N. Milwaukee Ave.

5047 S. Ashland Ave.

787-4440

772-8010

254-3545

Lećcie do Kraju. Lećcie z nami!

Ceny nasze są niskie.

Najniższe które znaleźć możecie na regularnej linii lotniczej.

Dla dzieci mamy ceny specjalne: od 2 do 12 płać połowę; poniżej 2 lat — 10% ceny przelotu. Możecie Państwo lecieć teraz, a zapłacić w późniejszym terminie. Możecie też z góry opłacić tu koszt przelotu między Polską a Stanami Zjednoczonymi, tak aby Wasi krewni i przyjaciele mogli Was odwiedzić tutaj, w Ameryce.

Latanie Lufthansą daje wiele korzyści: Punktualne odloty. Znakomita, sprawna obsługa. Większa ilość lotów do Niemiec, a stamtąd do Europy Wschodniej, niż na jakiegokolwiek innej linii lotniczej. A w dodatku nasze własne biura w Warszawie, gotowe udzielić Państwu wszelkiej pomocy.

Tak więc, jeżeli Państwo planują odwiedzić w Kraju, wystarczy zatelefonować do Lufthansa German Airlines lub swego agenta podróży.

Lufthansa German Airlines

100 South Michigan Avenue

Chicago, Ill. 60603

Tel. 800-645-3800

Adres w Polsce:

Warszawa

Szpitalna 6

Tel. 277-819

TELETON KRUCJATY OŚWIATOWEJ RYCCERZY DĄBROWSKIEGO

pod protektorem

RYCCERZY DĄBROWSKIEGO

W RAMACH ZBIÓRKI FUNDUSZÓW NA STYPENDIA POZYCZKOWE NA STUDIA UNIWEYTECKIE DLA MŁODZIEŻY POLONIJNEJ.

Odbędzie się jutro, 25 stycznia, 5:30—7:30 ppł., na kanale telewizyjnym 26 WCIU, na programie Z. Kwiatkowskiego

Zapamiętajcie telefon

774-8837

a jeśli będzie zajęty

774-4441

Operatorki będą odpowiadały jutro od 5 po poł. do 12-ej wieczorem.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny p.o. zarządcy KAROL R. SYNOWIEC
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich biur BRUNSWICK 8-8700. Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00	

CODZIENNE (bez weekendu) W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE	W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE
Rocznie (1 yr.) \$21.00	Kwartal. (3 mos.) 8.50
Półrocz. (6 mos.) 13.50	Miesięcz. (1 mo.) 4.00

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy) ...20c

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) —25c

Jeszcze o Aldermanach

Nota czysto informacyjna o kandydatach na aldermanów w zbliżających się prawyborach i wyborach miejskich wywołała interesujące komentarze z kilku stron. Nasi rozmówcy zwracali przede wszystkim uwagę, że polonijna reprezentacja w Radzie Miejskiej nie jest zbyt wielka i Polonia powinna zabiegać, aby została powiększona. Założenie napewno słuszne, ale w związku z tym nasuwa się zasadniczy problem.

Wiemy dobrze, że mechanika życia politycznego kieruje się przyjętymi od dawna prawidłami. Mianowicie na urzędy i stanowiska czy to z wyboru czy też z nominacji wysuwani są kandydaci przez czynniki partyjno-polityczne. Punkt ciężkości zaś leży w komitymanach wardowych i ich zarówno uprawnieniami, jak i obowiązkiem jest troska o należyte reprezentacje terenów wardowych. Popularnie mówi się o tym jako o "patronaży politycznym".

Otóż przy rozważaniu zagadnienia polonijnej reprezentacji w polityce miejskiej, powiatowej czy stanowej trzeba przede wszystkim brać pod uwagę sprawę, która wynika z postawy naszych komitymanów. Jeśli oni nie przejawiają specjalnej troski o powiększanie naszego stanu posiadania, jeśli dbają jedynie o bardzo wąskie, bo wardowe interesy, a nie podejmują zabiegów, aby stan posiadania Polonii ujmować w szerokiej skali całego świata, powiatu czy stanu, oczywiście możemy tylko narzekać, że jest źle, ale narzekania nie prowadzą do niczego.

Na przykładzie innych grup etnicznych można rozwinąć zagadnienie wpływów politycznych. Inne grupy etniczne kierują się bowiem szeroko pojmowanymi własnymi interesami oraz potrafią obsadzać stanowiska nawet na tych terenach, gdzie wyborcy danej grupy etnicznej nie stanowią bynajmniej siły. Taktyka pozyskiwania poparcia dla określonych kandydatów, którzy są wysuwani na stanowiska, wykracza daleko poza wąskie interesy wardowe. Dbają o to przede wszystkim współdziałający ze sobą solidarnie

komitymani określonych grup etnicznych, zawierający porozumienie z innymi. Czy nasi polonijni komitymani postępują podobnie?

Co do tego nasuwają się nam poważne wątpliwości. Przede wszystkim nie jest żadną tajemnicą, że polonijni komitymani nie stanowią solidarnego ośrodka działania. Każdy woli iść swoją własną drogą, co oczywiście prowadzi do wyraźnych szkół w stanie polonijnego posiadania dla przykładu w sądownictwie czy nawet i w zakresie obsady stanowisk aldermańskich.

Sędziów mamy stanowczo za mało, a gdy podjęte zostały starania o ustalenie przyczyn tego stanu rzeczy, okazało się po prostu, że nasi komitymani nie przedstawiają kandydatów na urzędy sędziowskie. W rezultacie nasz zespół sędziowski kurczy się, po ustępujących z urzędów nie wchodzi nowi nasi kandydaci, szczególnie z młodszego pokolenia. Może więc dojść do tego, że stary zespół zostanie przez samo życie przesunięty na emeryturę, a powstałe stąd luki nie zostaną wypełnione.

Podobnie ma się sprawa i z kandydatami na aldermanów. Przykładowo wydaje się, że nie istnieją żadne racje, dlaczego ani w wardzie 30 ani też 33 (demokratycznymi komitymanami są tam Amerykanie, polskiego pochodzenia) nie zostali wysunięci polonijni kandydaci na aldermanów. Argumenty o braku silnych środowisk wyborczych Polonii nie bardzo mogą być trafne obecnie, kiedy to w całym mieście nastąpiły olbrzymie przesunięcia ludnościowe i to zagadnienie może być z powodzeniem wysuwane i pod adresem kandydatów z innych grup etnicznych.

Istota sprawy polega na tym, że nasi komitymani muszą patrzeć na problem politycznego stanu posiadania Polonii w ujęciu szerokim. Muszą uznać, że poza ich wardowymi interesami istnieją też w polityce lokalnej nadrzędne interesy całego społeczeństwa polonijnego w zasięgu metropolii chicagowskiej.

Obcy Robotnicy

Według oceny naszych władz imigracyjnych, blisko pięć milionów cudzoziemców ma przebywać w Stanach nielegalnie, stanowiąc konkurencję dla naszych obywateli w dziedzinie pracy. Na tym tle podnoszone są zarzuty, że władze imigracyjne nie wykonują należycie swoich obowiązków, jeśli chodzi o ściganie nielegalnie przebywających i nielegalnie pracujących tu cudzoziemców. A wiemy dobrze, że zakłócenia w życiu gospodarczym spowodowały poważne zastoje w produkcji, co wiąże się automatycznie ze zwalnianiami z pracy i narastaniem bezrobocia.

Ponieważ naciski inflacyjne wystąpiły i w krajach Europy Zachodniej, gdzie do tego konflikt o ceny surowców energetycznych spowodował poważne trudności finansowe tych krajów w międzynarodowej wymianie handlowej, również wśród naszych europejskich sojuszników wysunął się problem cudzoziemskich robotników.

Oblicza się, że Europa Zachodnia posiada co najmniej osiem milionów robotników zagranicznych. I chociaż olbrzymia większość z nich przebywa w poszczególnych krajach legalnie, bo sprowadzeni oni zostali do pracy wobec braków własnych sił roboczych w poszczególnych krajach, to jednak trudności życia gospodarczego i w Europie Zachodniej wywołały niechętnie nastawienie

do robotników cudzoziemskich.

Robotnicy z Hiszpanii, Portugalii, Italii, Jugosławii, Grecji i Turcji oraz z krajów dawniej kolonialnych Francji w Afryce Północnej napłynęli w poszukiwaniu pracy, szczególnie w okresie silnego rozwoju gospodarczego dla przykładu Niemiec Zachodnich, znajdując zatrudnienie w krajach Wspólnoty Rynku. Oczywiście obecnie sytuacja tych robotników pogarsza się, bo robotnicy lokalni widzą w nich konkurentów w zabiegach o pracę i zarobki. Stąd też dochodzi do konfliktów nie tylko na tle ekonomicznym, ale i na tle rasowym.

Kolorowi imigranci z Indii Zachodnich, Indii, Afryki i Pakistanu napotykać na niechęć na terenie W. Brytanii. W Holandii dochodzi do konfliktów z robotnikami z Indonezji. We Francji napływ robotników z Algierii wywoływał starcia, więc rząd Algierii wstrzymał emigrację do Francji.

Według oceny znawców sytuacji gospodarczej w Europie Zachodniej należy liczyć się ze stopniowym zmniejszaniem się obcych robotników w krajach Wspólnoty Rynku, gdyż kraje, które wysyłały zagranicę swoje nadwyżki w sile roboczej, jak Hiszpania, Grecja i Jugosławia, podejmują własne programy rozwoju gospodarczego i stąd powstrzymują odpływ robotników, szczególnie tych wykwalifikowanych.

To i Owo

"Mama nie żyje" — tej treści depeszę — jak pisze "Kurier Polski" — otrzymała pewna łodzianka przebywająca na urlopie. Przeczytała tekst telegramu kobieta zemsta. Nie spodziewała się tak hłobowej wiadomości. Wyjeżdżając kilka dni wcześniej z Łodzi zostawiła matkę w jak najlepszym zdrowiu...

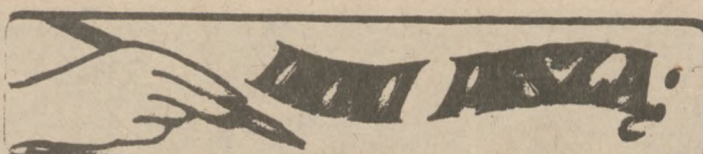
Małżeństwo natychmiast wsiadło w samochód i popędziło do Łodzi. Jakież było jego zdumienie, gdy rzekomo nieboszczkę zastał w szampańskim humorze. "Umówiłam się z wami — powiedziała mu teściowa — że przyjadę, a tak się złożyło, że muszę zostać w domu, więc wysłałam depeszę "Mama nie przyjeździe"

Tymczasem przy nadawaniu depeszy przez telegrafistę jedno słowo tekstu uległo zmianie.

W rezultacie depesza spowodowała silny rozstrój nerwowy córki, nie mówiąc już o innych kłopotach... W tej sytuacji mąż adresatki postanowił szukać satysfakcji na drodze sądowej, występując przeciwko poczcie o odszkodowanie.

Nawiązując do regularnie powtarzających się skandalów obywateli w brytyjskich kołach rządowych, pewien czytelnik w liście do redakcji "International Herald Tribune" przypomina, że w Bizancjum wszyscy wyżsi urzędnicy musieli być kastratami.

"Historia — wywodzi dalej czytelnik — wykazuje, że w sprawach państwowych byli oni wyjątkowo energiczni i zaradni".

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji

Zmniejszyć Wydatki — Ale Nie u Nas

NOWY DZIENNIK — W chóralnej muzyce wielu zaniepokojonych krytyków "rozdmuchanego" budżetu Pentagonu, to jest na wydatki obronne, pierwsze chyba skrzypce grał znany liberalny kongresman z Massachusetts, jezuita Robert F. Drinan. Wskazywał się on w czasie poprzedniej swej kampanii wyborczej, że budżet, by Stany Zjednoczone w ogóle zaniechały produkcji broni za wyjątkiem tej, jaka potrzebna może być Izraelowi dla jego obrony.

Podobne poglądy głosił jego kolega z tego samego stanu kongresman Michael J. Harrington. Obecnie jednak obaj ci politycy popierają gorliwie projekt budowy nowoczesnego bombowca odrzutowego — ponieważ zamówienie na konstrukcję motorów takiego modelu otrzymał ma przedsięwzięcie Northrop, działające na terenie stanu Massachusetts.

"Pacyfistyczni" kongresmani stali się więc nagle zwolennikami rozbudowy sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych, przynajmniej jeżeli przyznają się ma ona do zmniejszenia bezrobocia czy nawet stworzenia nowych miejsc pracy w ich stanie. Przypuszczalnie sprzeciwiać się oni będą projektom zbrojeniowym, na których skorzystałby np. firmy działające w Utah czy Oregonie.

Ze swej strony pochodzący z takich stanów senatorzy czy kongresmani — nawet najwięksi przeciwnicy Pentagonu — głosować bez wątpliwości będą za projektami, na których skorzystać mogą mieszkańcy ich dystryktów wyborczych.

Przy takim "ideologicznym" podejściu polityków, Departament Obrony nie powinien się przypuszczać, obawiać zbyt wielkich obciążeń swego budżetu przez Kongres.

"Nafta Rządzi Światem"

POLONIA — Ten tytuł głośnej kiedyś książki głośnego austriackiego reportera Kischy przychodzi na myśl, gdy czyta się komentarze o wypowiedzi sekretarza stanu Kissingera, co do "przypuszczalnej" możliwości użycia przez kraje wysoko uprzemysłowione siły zbrojnej dla zabezpieczenia sobie dostaw ropy naftowej.

Wypowiedź narobiła wiele szumu, interpretacje na jej temat poszukują odpowiedzi, czy Kissinger dał wyraz decyzji Białego Domu, czy taka decyzja zapada, czy też jest jedynie rozważana, słowem, prasa gubi się w domysłach, a rzecznik Białego Domu stwierdził, że "prezydent nie ma na ten temat nic do dodania".

Można by zastanawiać się, że sekretarz stanu wypuścił typowy w polityce międzynarodowej balon próbny, pragnąc wybać, jaka nastąpi reakcja, przede wszystkim w krajach mających ropę, ale na pewno i wśród naszych sojuszników zachodnich, a do tego i w Sowietach. Według doniesień z Brukseli, alianci Paktu Atlantycznego rozważają w sztabach wojskowych i politycznych zagadnienie kryzysu energetycznego, licząc się z koniecznością ustalenia taktyki, gdyby doszło do nowego konfliktu zbrojnego na Środkowym Wschodzie oraz w jego następstwie do nowego embargo na ropę naftową. Na Zachodzie odzywa się głosy, że w wypadku tych powikłań światu groziłoby globalne "uderzenie".

Trzeba więc zwrócić przede wszystkim uwagę na egoistyczną beceremonialność krajów sprzedających ropę naftową uprzemysłowionemu Zachodowi. Arabowie wymusili gwałtowną podwyżkę cen ropy, a następstwa tego posunięcia są dobrze znane w skali globalnej, gdyż przyniosły prawie załamanie się sytuacji finansowej różnych krajów, z trudnością wytrzymujących ciężary wydatków na źródła energii. Jeśli zaś mówić się, że mające olbrzymie bogactwa kraje, posiadające ropę i prowadzące politykę kartelu, są "zapożnionymi w rozwoju" i mają prawo oczekiwać pomocy ze strony światowych bogactw, to istniejąca rzeczywistość przekreśla te pretensje.

Kraje mające ropę naftową i zgarniające biliony dolarów powinny wreszcie zrozumieć, że w ich własnych możliwościach leży takie inwestowanie nabywanych bogactw, aby przestały być krajami "zapożnionymi w rozwoju". Bodaj tylko Iran wkroczył na drogę sprawiedliwego rozdziału bogactw we własnym społeczeństwie, inwestując w drogi, komunikację, zdrowie, szkolnictwo itp., a więc w te dziedziny, które służą całemu społeczeństwu. Szekowie arabscy chętnie tracą miliony dolarów w jaskiniach hazardu, ale nie troszczą się o nędzę życia ich pustynnych współplemieńców.

Wzmydając przy tym i Wenezuela. Kraj ten jest głównym dostawcą ropy naftowej dla Stanów Zjednoczonych, należy do naftowego kartelu i żądzi z nas przysłowiową

skórę z racji czterokrotnej zwyżki cen ropy. A jednak Wenezuela podniosła alarm, że polityka amerykańska chce stosować "dystryminację" wobec krajów eksportujących ropę, ponieważ w nowej ustawie, uchwalonej przez Kongres, a dotyczącej międzynarodowego handlu, jest zastrzeżenie przeciw przyznawaniu uprzywilejowanych taryf państwom eksportującym ropę naftową.

A więc kraje bogate w ropę mogą narzucać światu swoje warunki o co den, zaś kraje uprzemysłowione mają nie tylko płacić lichwiarskie ceny, ale też przynajmniej przywieźć taryfowe w imię "pomagania" krajom "zapożnionym w rozwoju". Prezydent Wenezueli ostrzegł Washington, że polityka amerykańska jest "agresywna", że stwarza klimat konfrontacji, zagrażając pokojowi świata". Ze Wenezueli powinna nadal korzystać z kłauzuli największego uprzywilejowania, itp.

Otóż trzeba stwierdzić, że kraje eksportujące ropę powinny wreszcie zaprzestać lamentów, aby traktować wiecjak biedaków. Kto jak kto, ale Stany Zjednoczone w całym powojennym okresie występowały prawie na całej kuli ziemskiej w roli bogatego Wujka Sama i niosły pomoc krajom biednym, nie licząc się z nakładanymi przez to ciężarami na własnych obywateli.

Skoro ropa daje przeogromne bogactwa, byłby już czas, aby kraje dysponujące tym kosztownym surowcem przesuwały z kategorii biedoty do kategorii bogactw. Nie istnieją więc żadne racje, aby w imię podrzynymanej teorii o "zapożnieniu w rozwoju" przyznawać specjalne przywileje w wymianie handlowej i tym krajom, które tuczą się na handlu ropą i wyciągają ze Stanów biliony dolarów. (jb)

"Dzieci Oskarżają"

2 225,000 polskich dzieci i młodzieży zginęło podczas ostatniego wojny w piecach krematoryjnych i komorach gazowych obozów zagłady. W Muzeum Historycznym we Wrocławiu czynna była wystawa zatytułowana "Zbrodnie hitlerowskie w świetle dokumentów — Dzieci oskarżają", która obrazowała martyrologię dzieci polskich w czasie okupacji.

Ekspozycja w podziemiach Wzgórza Partyzantów była aktem oskarżenia przeciwko zbrodni ludobójstwa. Zgromadzone na niej: fotografie, dokumenty, listy obozowe, narzędzia zbrodni. Wystawę zorganizowała Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich oraz Prokuratura Wojewódzka.

Zapowiedziana Wizyta

W Pałacu Elizejskim odbyło się tradycyjne noworoczne spotkanie prezydenta Francji, Valéry'ego Giscard d'Estaing z dziennikarzami akredytowanymi w Paryżu.

Prezydent powiedział m. in. o swoich zbliżających się spotkaniach z przywódcami innych państw. Podkreślił przy tym, że w bieżącym roku nastąpi jego wizyta w Polsce.

Krzywdząca Decyzja

Ks. Biskup Marian Recho-wicz, były rektor KUL, a obecnie biskup resztek dawnej Archidiecezji Lwowskiej, z siedzibą w Lubaczowie, wydał pod koniec ub. roku List Pastorski do wiernych, w którym poruszył krzywdzącą decyzję Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, dotyczącą odbudowanych przez społeczeństwo katolickie dawnych świątyn grecko-katolickich.

List Biskupa podkreśla m. in.: "Po zniszczeniach wojennych kosztom wielkich ofiar odnowiliśmy je i uczyniliśmy "Przybytkiem Bożym i bramą niebios". Słowa te odnoszą się przede wszystkim do świątyni będących niegdyś miejscami kultu Kościoła Grecko-Katolickiego.

I te świątynie nie kto inny, ale Polacy, chlubiący się zawsze przywiązaniem do Domów Bożych, otoczyli swoją opieką, odbudowywali ich ściany, pokrywali dachem, świecące pustką oczodoły wybitych okien chronili oszkle-niem lub przyozdabiali witrażami. W ten sposób wiele domów Bożych dzięki pobożności Ludu polskiego zostało uratowanych od całkowitej zagłady. Z kolei przystępowano do wyposażenia wnętrza rozgrabionych wskutek wandalizmu i zdziczenia ludzi nieodpowiedzialnych, przy czym świątynie traciły niejednokrotnie bardzo cenne dzieła.

Odbudowane ściany i wystrój świątyni wierzący katolicy ratowali przed dalszą grabieżą, później większa ich część Państwo przekazało na rzecz kultu i zapewniło im ubezpieczenie oraz opiekę konserwatorów zabytków.

Domy Boże ratowano nie tylko jako świątynie, w których gromadzi się ludność katolicka na ofiarę Mszy św. i praktyki religijne, ale także zabytki będące odozobą naszych ziem wschodnich. Działano na kosztom olbrzymich ofiar katolików-Polaków, którzy z trudem urządzając własne życie na zdevastowanych przez wojnę terenach chcieli mieć w swoich wspólnotach świątynie odpowiadające ich tradycjom narodowym i żarliwości religijnej.

Wnętrze ocalałych świątyni pokrywają dziś obrazy przywiezione z parafii dawnych, lub nowe cenne malowidła. Wystrój wnętrz są owocem wysiłków i ofiar kilku dziesiątków lat. Z całym przekonaniem stwierdzamy, iż odnowione świątynie stały się skarbem polskiej kultury kościelnej i narodowej."

W ostatnim czasie z prawdziwym zdziwieniem i bólem stwierdzamy, że wkład katolików polskich w odnowienie świątyni spotkał się z niezrozumianą akcją Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, który powołując się na to, że świątynie są własnością państwa, wycofał ubezpieczenia ich — jako budynków — wyposażenia ich wnętrza — odpowiedzialności cywilnej. (...)

Wycofanie ubezpieczeń godzi w poczucie sprawiedliwości wobec ludzi, którzy budyńki kościelne odnawiali dla przywrócenia im charakteru sakralnego i piękna.

Przecież mury odbudowanych świątyni były wznoszo-

Dzieje Polskiego Hymnu Narodowego

Chlubną, 178 lat liczącą historię ma żołnierska pieśń "Jeszcze Polska nie zginęła," — dzieło podbuda, która swoim ładunkiem emocjonalnym mobilizującym do czynu zbrojnego w imię realizacji najszlachetniejszych ideałów patriotycznych, przewidywała na przestrzeni dziejów inne pretendenci do roli hymnu narodowego.

Reprezentacyjny symbol Ojczyzny, na jaki się wybiła po odzyskaniu przez Kraj niepodległości, zawdzięcza przede wszystkim swojej funkcji budzielićki narodowego ducha w długim okresie niewoli. Dziełom tej niezwykłej pieśni, która po uzyskaniu przez Polskę niepodległości stała się oficjalnym hymnem państwowym, poświęciła swoją najnowszą książkę znana autorka publikacji historycznych, Dioniza Wawrzykowska Wierciochowa.

Jej praca, zatytułowana "Mazurek Dąbrowskiego," ukazała się w Warszawie nakładem Wydawnictwa MON. Warto przypomnieć, że "Jeszcze Polska nie zginęła" jest jednym z trzech najstarszych w świecie hymnów narodowych, po angielskim "God save the King" z 1773 r. i francuskiej "Marsyliance" z 1791 r.

ne i naprawiane przez Polaków, przecież ich wyposażenie zostało dokonane z oszczędności i ofiar ludu polskiego, przecież nie kto inny, ale Polacy świątynie te uważają za swoją własnością i w nich gromadzą się w olbrzymiej większości.

Jeśli ubezpieczenia społeczne obejmują domostwa prywatne i w zasadzie całe mienie społeczne, zapytujemy, dlaczego mury świątyni i ich wystroje wewnętrzne pozostają w dobrodziejstwie którymś chlubi się sprawiedliwość i postęp społeczny XX wieku?

Bolesną również jest sprawa ubezpieczeń cywilnych. Jeśli ktośkolwiek poniesie szkodę na zdrowiu w miejscach publicznych, odpowiada za to pod względem finansowym Instytut, która ubezpiecza wszystkich obywateli na jej terenie przebywających. Czy cofając ubezpieczenie cywilne wspomnianych świątyni chodzi o to, by katolików chodzących do kościoła pozbawić dobrodziejstw społecznych, z jakich korzystają w wypadkach zdarzających się na ulicach, w domach prywatnych lub w instytucjach państwowych.

Komunikując zasłane fakty apelujemy do poczucia sprawiedliwości społecznej władz Państwowych i wyrażamy nadzieję, że zarządzenia krzywdzące świątynie katolickie i ludność chodzącą do kościoła zostaną przez władze kompetentne wycofane."

Nowe Militaria w Muzeum Wojska Polskiego

Wśród militariów, które w ostatnim okresie powiększyły liczbę już ponad 300 tys. zbioru Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, znalazło się wiele ciekawych eksponatów. Najbardziej interesujący jest unikalny w muzealnictwie europejskim a jedyny w Polsce — kapalin. Jest to helm piechoty z XVI w. Do tej pory muzeum miało tylko XIX-wieczną kopię tego hełmu.

Muzealny zbiór broni wzbo-gacił się o wspaniałe eksponat — szablę, która według rodzinnych przekazów należała do Franciszka Rochebruna, słynnego dowódcy z okresu Powstania Styczniowego. Do ciekawych eksponatów zaliczyć należy także szyszak perski z przełomu XVII i XVIII w. oraz pierścienie wojskowe m. in. 5 i 50 pułków piechoty z okresu międzywojennego. Wśród nowych pamiątek z II wojny światowej uwagę zwracają fragmenty bandery ORP "Piorun".

Nowy Rodzaj Zderzaków

Firma "Chrysler" zaczęła stosować nowy rodzaj zderzaków. Przejmują one w znacznym stopniu energię zderzenia i powodują jej rozproszenie.

Pochłaniacze energii składają się z dwóch cylindrów: wewnętrznego przymocowanego do zderzaka i zewnętrznego przymocowanego do ramy lub podwozia samochodu. Gdy obciążenie zderzaka przekracza 4530 kg, w pochłaniaczu energii otwiera się zawór, którym wypływa płyn hydrauliczny. Ponieważ wypływanie płynu następuje przez bardzo małe otwory, większość energii zamieniana jest na ciepło i oddawana otaczającemu powietrzu. Gdy siła uderzająca na zderzak ustąpi — sprężyna umieszczona wewnątrz cylindra powoduje, że pochłaniacz energii i zderzak wracają do swego wyjściowego położenia.

Samochody, wyposażone w takie zderzaki posiadające miejsce na wciśnięty cylinder pochłaniacza energii. Ponieważ zderzak musi mieć wolną przestrzeń, gdzie mógłby się cofnąć, stosuje się specjalne elastyczne wkładki, umieszczone między nadwoziem samochodu a zderzakiem. Wykonane z elastycznych materiałów w odpowiednim kolorze zapewniają one ciągłość karoserii.

Myśli...

Religia oddała miłości wielką przysługę, nazwawszy ją grzechem.

(A. France)

Karabin składa się z wielu części. Szkoda, że je połączono.

(J. P. Sarte)

Największym zdobywcą jest ten, kto umie zwyciężyć bez bitwy.

(Lao-Tse)

Tadeusz J. Żółciński

Pomnik Bolesława Prusa

Na razie jest to jeszcze w sferze planów i projektów. Wiadomo już jednak, że warszawscy rzemieślnicy podjęli uchwałę ufundowania w stolicy pomnika Bolesława Prusa. Wiadomo już nawet, gdzie stanie - na niewielkim skwerku na Krakowskim Przedmieściu przy ulicy Karowej, między Hotelem Bristol a kościołem Panien Wizytek. Stanie więc na szlaku niemal codziennych spacerów pana Bolesława, przy trakcie, który jakże dokładnie opisał w "Lalce".

Kilka lat temu Ludwik B. Grzeniewski, świetny znawca dzieł Warszawy XIX w. dokonał naukowej konfrontacji opisów stolicy w "Lalce" Prusa z ówczesnym rzeczywistym wizerunkiem miasta.

Okazało się, że na podstawie opisów miasta zawartych w "Lalce" można dokładnie odwzorować obraz stolicy lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia. Mało tego, to nie Prus się mylił w swoich opisach i topografii miasta, ale również mu pamiętnikarze i kronikarze, którzy spisując dzieje miasta tamtych czasów, utrwalali jego obraz z lat o wiele późniejszych. I jedynie, niemal że równieśnik autora "Emancypantki", malarz, karykaturzysta i rysownik - Józef Kosztrowski, w swoich warszawskich obrazkach rodzajowych utrwał w rysunku to wszystko, co Prus opisywał.

Ale przecież nie tylko w "Lalce" Prus przekazał codzienny obraz Warszawy drugiej połowy ubiegłego stulecia. Akcja prawie wszystkich powieści i opowiadań - poza "Placówką", "Anielką", "Emancypantką" i "Faraonem" - rozgrywa się w stolicy. Warszawa też poświeciła swoje cotygodniowe felietony, które zebrane pieczołowicie i opracowane przez prof. Zygmunta Szwejkowskiego i Janinę Kulczycką - Saloni, zostały wydane aż w dwudziestu tomach.

Te blisko przez czterdzieści lat prowadzone kroniki Prusa, zawierają ogromne bogactwo informacji rzeczowych o życiu miasta, obserwacji felietonisty, poglądów kronikarza.

Na podstawie prusowskich kronik odtworzyć można nie tylko codzienne życie Warszawy, jej kłopoty i radości, - sprawy pałace, wymagające natychmiastowego załatwienia, ale przede wszystkim biografię tego miasta, jak również biografię jej kronikarza.

Nie tak dawno, współczesny nam felietonista "Życia Warszawy", Władysław Kopański, zabawił się w jednym ze swoich codziennych felietonów w skonstruowanie narzekan Bolesława Prusa na ówczesne porządki panujące w mieście z narzekaniami współczesnymi. Okazało się, że od blisko stu lat, warszawscy narzekają na to samo - na hałas, kurz, komunikację miejską, lasy rusztowań ustawianych przed frontem odnawianych kamienic, na wrzeszczące chmary dzieci, na brudzące psy i paskudzące gołębie i koty.

A równocześnie zarówno ta Warszawa z czasów pana Prusa, jak i ta współczesna z czasów pana Kopańskiego byłaby uboższą i niepełną, gdyby nie było właśnie tych brudzących psów, paskudzących gołębi i kotów, rozkrzyczanych tabunów dzieci. Bo co świadczą o młodości miasta? Właśnie dzieci. A o stabilizacji? Czworonożne zwierzęta i ptaki. To im przecież poeci poświęcili setki wierszy. Wy-

starczy zająrzeć do Or-Ota czy Benedykta Herta.

Nie zapominajmy jednak, że Prus, ten najbardziej warszawski pisarz, jest równocześnie pisarzem ogólnopolskim. Ze z takim samym zainteresowaniem jego na wskroś warszawskie powieści "Lalkę" i "Emancypantki" czytają rodowici warszawiacy jak i mieszkańcy innych miast. Podobno dla ich realizmu. A mnie wydaje się, że dla ich artysty. Bo przecież wydarzenia opisane w "Lalce" mogłyby wydarzyć się również w każdym innym mieście. Tyle tylko, że bez tego tak charakterystycznego dla Warszawy klimatu.

Nie tedy dziwnego, że kilka powojennych subskrypcji na dzieła wszystkie i wybrane Bolesława Prusa cieszyły się nieszłachetnym powodzeniem u czytelników. - Zresztą Prus znajduje się w pierwszej dziesiątce najpopularniejszych w Polsce pisarzy. Konkuruje jedynie z Kraszewskim, Sienkiewiczem i Żeromskim. Na dalszych miejscach znalazły się Eliza Orzeszkowa i Maria Konopnicka. Znaczący przedmiot twierdzą, że Prus zakasował nawet samego Adama Mickiewicza.

Ostatnio Państwowy Instytut Wydawniczy - jedyny obecny wydawca całej spuścizny Bolesława Prusa, ogłosił nową subskrypcję na dziesięciotomowy wybór jego pism. Pomyślny jest ten wybór jako rodzaj prezentacji najbardziej popularnych pozycji autora "Powracającej fali". Stąd w wyborze tym znajdują się aż trzy tomy nowel, "Anielka", "Placówka", "Lalka", "Emancypantki" i "Faraon".

Pominięto różnego rodzaju drobniaki i prusowskie kroniki, wychodzące ze szlacheckiego założenia, że te ostatnie bardziej interesują już dzisiaj uczonych i warszawianistów. A "Kroniki" można jeszcze od biedy skompletować chodząc po warszawskich księgarniach.

Rozpisałem się o wydaniach książek Prusa, ale muszę wyznać, że mam dziwną słabość do jego "Lalki". Często wracam do opisanych tam historii i wydarzeń, podziwiam mistrzostwo charakterystyki poszczególnych postaci z Wokulskim i Izabelą Łęcką na czele. A ileż romantycznego, pełnego smutku, nastroju zawiera dziennik starego subiekta Rzeckiego. Ileż wesołości budzą sceny związane z życiem warszawskiej studentki.

Zresztą o plastyczności prusowskich opisów mogliśmy się przekonać, oglądając filmową wersję "Lalki" dokonaną przez Wojciecha Hasa, w której rolę główną grał Mariusz Dmochowski a starego subiekta jakże świetny aktor również scen warszawskich Tadeusz Fijewski.

Można by tak właściwie w nieskończoność pisać o Prusie. A wszystko dlatego, że wyczytałem drobną notatkę w "Życiu Warszawy", że ten przybysz z lubelskiego, a w gruncie rzeczy z krwi i kości warszawiak, doczeka się narzeczonego swojego pomnika. - Prawdopodobnie już za trzy, cztery lata.

Cieszy również, że to właśnie rzemieślnicy podjęli tę inicjatywę. Bo przecież w gruncie rzeczy, to właśnie Prus mógłby być ich wielkim patronem. To on najwięcej o nich pisał w swoich powieściach i kronikach. To on głosił wielką pochwałę ich pracy i codziennego trudu.

KRAKOW — SUKIENNICE. — Po odnowieniu Barbakanu, bramy Floriańskiej, baszty Stolarzy i Cieśli, w najbliższym czasie rozpoczną się prace przy remoncie średnio-wiecznych Sukiennic (na zdjęciu).

Władysław Wiśniewski

Romuald Traugutt

Romuald Traugutt (1826-1864), przeszedł do historii jako ostatni dyktator Powstania Styczniowego 1863 roku. W końcowym okresie powstania skupiał on w swym ręku naczelną władzę i sam reprezentował Rząd Narodowy, zrywając się do niepodległości Polski. Był jednym z najwybitniejszych osobistości epoki.

Przyszedł na świat w Szostakowie, w ziemi Brzeskiej, wcześniej osierocony. Wychował go znany z patriotyzmu i religijności babka Justyna. Ona to wywarła znaczny wpływ na kształtowanie się dziecięcych i młodzieńczych pojęć Romualda. Okazywał jej zawsze swe przywiązanie.

Nowy okres w życiu młodego Traugutta rozpoczął rok 1836 nauką w gimnazjum w Świsłocku. Trafił do jednej z najlepszych szkół prowincjonalnych w "guberniach zachodnich", znanej z patriotycznych, filomacko-filareckich tradycji, z dobrze wyposażonych gabinetów fizycznych i mineralogicznych, oraz z szeregu wybitnych wychowanków. Przed Trauguttem wyszli z tego gimnazjum tacy ludzie, jak słynny pisarz Józef Ignacy Kraszewski. Po Traugucie, uczył się w gimnazjum świsłockim, znany działacz niepodległościowy Konstanty Kalinowski.

W roku 1842, Romuald Traugutt ukończył gimnazjum ze złotym medalem za postępy w nauce, ze specjalnym wyróżnieniem za znajomość matematyki, wykazując i zdolność do rysunku.

Po zamknięciu przez zaborcę uniwersytetów w Warszawie i w Wilnie, setki studentów polskich zmuszone były udawać się na wyższe studia do uniwersytetów rosyjskich. Wśród nich znalazł się także Romuald Traugutt. Mając w swym planie walkę o odzyskanie dla Polski niepodległości, pragnął poznać wiedzę wojskową. Przez dwa lata przygotowywał się do studiów wojskowych i zabiegał o przyjęcie do Akademii Wojsk Inżynierskich. Wysiłki jego okazały się daremne. Nie ufał mu jako Polakowi, chociaż odznaczał się dużymi zdolnościami matematycznymi.

Nie mając innego wyjścia, wstąpił do armii zaborczej jako junkier-ochotnik. Przyjęto go do jednostki wojsk technicznych z prawem składania egzaminów z zakresu inżynierii wojskowej, co dało mu możliwość zdobycia dyplomu. Po latach pracy stał się inżynierem wojskowym oraz oficerem.

W roku 1849, odbył Traugutt kampanię węgierską, o której zapisał w pamiętniku: "poznałem i śliczny kraj węgierski, i co więcej - szlachetny charakter jego mieszkańców, jako też ich prawdziwą i gorącą miłość ku swej nieszczęśliwej i pogrzebionej ojczyźnie".

W wojnie krymskiej w roku 1854 zdobywał rozległe doświadczenia i umiejętności wojenne, z pełną już wówczas świadomością, że może być wykorzystany w walce o niepodległość Polski, przeciw rosyjskiemu zaborcy.

Romuald Traugutt wnikliwie śledził wypadki rozgrywające się w ujarzmionej Polsce. Wiedział, że 27 lutego 1861 roku, wojska carskie w Warszawie, oddały salwę

do bezbronnego tłumu, zabijając 5 osób, a niebawem, 8 kwietnia, na placu Zamkowym zamordowały około 100 uczestników manifestacji. Traugutt zdawał sobie sprawę, że nadszedł dla niego czas czynu, że nie może pozostać obojętny wobec tego, co się dzieje w kraju. Dojrzał w jego umyśle ważna decyzja... Dnia 2 maja 1861 roku poprosił o długoterminowy urlop, którego mu udzielono. Po roku urlopu złożył podanie o dymisję. Odpowiedziano mu nominacją na podpułkownika, mimo to nie cofnął swego postanowienia.

Od wybuchu powstania upełnił już kilkanaście tygodni, gdy wrócił na ziemie wschodnie zaczęła się akcja zbrojna. Traugutta nie wciągnięto zaraz do pracy w organizacji. Był człowiekiem nowym i bliżej nie znanym. Dopiero niedawno zrzuć mundur wyższego oficera carskiej armii. On zaś bacznie obserwował mierne wyniki pierwszych poczynąń organizacji powstańczych.

W noc wyznaczoną mobilizacyjnym rozkazem Traugutt zjawił się w lesie na punkcie zbornym. Na czele zebranego oddziału rozpoczął na Polesiu walkę z zaborcą. Wąska grobla, ciągnąca się przez jedno z bagnisk w okolicach Kanału Królewskiego pod Horkami, była miejscem, na którym rozegrała się pierwsza zwycięska bitwa powstania 1863 roku na Polesiu, a dowódcą powstańców był Romuald Traugutt.

Beznadziejną walkę rozpoczął Traugutt jednak od zwycięstwa. Niebawem oddział jego odniósł nowe sukcesy. W 5 dni po bitwie na grobli horeckiej zaatakowały go dwukrotnie oddziały wroga, mające znaczną przewagę liczebną, ale poniosły dotkliwe straty i musiały się wycofać. O sile oddziału Traugutta roznosiły się przesadne wieści. I gdy on umacniał swe stanowisko obronne w dziłkim ostepie wśród bagien niedaleko kanału łączącego Pinę z Muchawcem, kurierzy zwoziły alarmujące wieści do nieprzyjacielskich garnizonów w Kobryniu, Pińsku, a nawet Kowlu. Rosyjscy dowódcy przygotowywali się do koncentratycznego ataku, ścigając liczne wojska.

Traugutt wiedział o tych przygotowaniach i usiłował zdobyć posiłki. Jako łączniczka, oddała mu wówczas cenne usługi Eliza Orzeszkowa. Dnia 25 maja, w ogromnej przewadze wróg rozpoczął szturm na obóz Traugutta. Trzy razy atakowano, i trzy razy po ciężkiej walce wręcz wróg musiał się cofać. Mimo, że sytuacja stała się bardzo poważna, nie było w obozie paniki. Był to wynik pracy wychowawczej Traugutta i jego osobistego wpływu na powstańców. Z podziwem patrzono na niego, jak nie zważając na niebezpieczeństwo, obchodził stanowiska i upominał by nie marnować nabożów. W ciemności nocnej, na jego rozkaz oddziały grupami wydostały się z okrzęnia, i zebrały w oznaczonym miejscu do dalszej walki.

W końcu lipca 1863 roku, Traugutt doszedł do przekonania, że potrzebniejszy będzie w Warszawie: "po lasach Polesia może chodzić kto in-

ny" - jak zwierzy się później.

Nawiązał kontakt z Rządem Narodowym. Został mianowany generałem i zlecono mu misję zagraniczną w celu zorganizowania przerzutów broni i innego zaopatrzenia, a przede wszystkim, aby zorientować się w sytuacji międzynarodowej i zbadać możliwości interwencji z zewnątrz. Traugutt misję swą spełnił. Podczas gdy Traugutt przebywał za granicą, w Warszawie zaszły poważne zmiany w Rządzie Narodowym. Zaborca rozpoczął w Warszawie okres okrutnych represji; położenie stało się pogarszało, zdawało się, że dni powstania są już policzone.

Taką sytuację zastał wracający przez Kraków z zagranicy Traugutt pod przybranym nazwiskiem Michała Czarnieckiego, kupca lwowskiego. Zjawił się w Warszawie 17 października 1863 r., i na posiedzeniu rządu, rozpoczął swe krótkie przemówienie od stwierdzenia, iż powstanie znajduje się w ślepej ulicy. Gdy na zakończenie oświadczył, że przejmuje władzę w swoje ręce, nie podniósł się żaden głos protestu. Od tego dnia cały ciężar kierowania powstaniem spadł na barki jednego człowieka. Traugutt nie ugiął się pod brzemieniem.

W domu pani Heleny Korowej, na ulicy Smolnej, w odnajętym przez nią pokoju kupcowi Michałowi Czarnieckiemu - łączyły się nico konspiracji z najodleglejszymi zakątkami kraju. Nie wiedział tego nikt poza paru osobami. W pokoju tym pracował człowiek, który ujął w swe ręce kierownictwo powstania wtedy, kiedy zdawało się, że wszystko jest już stracone. Traugutt odbudował centralne władze powstania i opanował sytuację. Sprawili, że wydziały rządu zaczęły normalnie funkcjonować. Powstanie się ożywiło, ale z czasem wobec ogromnej przemocy musiało ulec.

Liczne aresztowania objęły i aparat centralnych władz powstańczych. A mimo to, powstanie miało kierownictwo, nadal posiadało Rząd Narodowy. Rządem tym od października 1863 roku, był jeden człowiek. W nocy z 10 na 11 kwietnia 1864 roku, Traugutt został aresztowany. Tożsamość wyjaśnił z mieszcą: "Nazywam się Romuald Traugutt, a nie Michał Czarniecki" - oświadczył ze spokojem i godnością.

W dniu 5 sierpnia 1864 r., o godzinie 9 rano, na stokach Cytadeli wrogi wojsko otoczyło pięć zburzonych. Stanoło pod nimi pięciu skazanych: Romuald Traugutt, Rafał Krajewski, Józef Toczyski, Roman Żuliński i Jan Jeziorański. "Cały ogromny plac zaroził się od dymu, rosnącego tak nagle, że policja znalazła się zaskoczona przez jakie trzydzieści tysięcy ludzi". Pierwszy stanął na szafocie Traugutt. Był spokojny - jak zawsze. Tłum urządził go po raz pierwszy. "Wszystko co żyło, padło na kolana z modlitwą, jękiem i krzykiem". Było to pełne tragizmu i najwyższej czci ostatnie pożegnania Romualda Traugutta i z Nim skazanych, którzy całkowicie się poświęcili w walce o odzyskanie niepodległości i wolności dla Polski.

Wojciech Krzyżanowski

Irmela Pisz z Warszawy

Wrażenia z Polski, jakimi Niemcy "zachodni" dzielą się z czytelnikami w artykułach i książkach, są zwykle dwójakiego rodzaju: jeżeli autor należy do starszego pokolenia i pochodzi ze stron, które odwiecza, deklaruje zazwyczaj swą życzliwość dla Polski i Polaków, ale konfrontacja tego, co zachował w pamięci, z tym co zobaczył, jest odczuta emocjonalnie i staje się dominantą całego obrazu.

Natomiast młodzi Niemcy, nie obciążeni przeszłością, krytycznie nastawieni wobec własnej rzeczywistości, entuzjastycznie witają kraj wschodnich sąsiadów i na przekór starszemu pokoleniu oceniają pozytywnie ogólnie zmiany, wyolbrzymiają "ludowe" osiągnięcia, bezkrytycznie przejmują slogany o czarnej przeszłości i różowej przyszłości.

Nic z tego w uroczej książce Irmeli Brender*). Młoda autorka książek dla dzieci i młodzieży, pochodząca z zachodu Niemiec, pojechała do Polski wiedziona życzliwą ciekawością, rozbudzoną lekturą polskiej literatury. Dostała letnią praktykę w fabryce zabawek; zdana zrazu na towarzystwo Polaków znających język niemiecki, szybko opanowała barwną potoczną polszczyznę, którą często - zawsze bezbiednie - cytuję. Nie pomija stron ciemnych, przede wszystkim ustawicznych braków rzeczy najpotrzebniejszych, ale pisze o tym z humorem, traktując je jako egzotyczne elementy w życiu tak miłych, ale jakże innych ludzi. Zwiedziła Łowicz i Częstochowę, Kazimierz nad Wisłą i Kraków (gdzie zakochała się w Wypiańskim-malarzu), Zakopane i Tatry.

Opuściła Polskę z żalem, żegnana przez wielu przyjaciół. Ale w ostatniej chwili nie obeszło się bez incydentu, jakże charakterystycznego. Relacja o nim jest dobrą ilustracją stylu autorki:

"Na granicy wszedł do przedziału polski celnik, bardzo młody i bardzo sztywny.

— Proszę pani, kontrola paszportowa**)

Podałam paszport.

Ważność wizy wygasa — powiedział surowo.

— Niemożliwe! Przecież przedłużyłam ważność wizy!

— Do wieczora. Niech pani popatrzy na zegarek!

Rzeczywiście, była druga rano; że pociąg przejedzie granicę dopiero o drugiej rano, o tym nie pomyślałam.

— Co ja teraz zrobię?

— Ja mogę udzielić wizy. Będzie kosztować 40 marek — zachodnich!

Przeraziłam się.

— 40 marek to opłata za długą wizę? Proszę udzielić mi wizy krótkiej, na dwie godziny!

Sztynność celnika nie uległa zmianie.

— A skąd zna pani język polski?

Wyjaśniłam.

— I jak się pani w Polsce podobalo?

— Zobaczyłam wiele ciekawych rzeczy i spotkałam wielu dobrych, serdecznych ludzi.

Celnik ostepłował mój paszport.

— No to nie możemy, Polska i ja, rozczarować pani na zakończenie jej wizyty u nas.

I uśmiecchną się do mnie wychodząc z przedziału.

Książka Irmeli Brender doczekała się drugiego wydania. Autorka napisała ją, jako książkę dla młodzieży. Przeczyta ją z korzyścią i przyjemnością i dorosły czytelnik.

*) Irmela Brender — "...und schreib mal aus Warschau" ("...i napisz z Warszawy"). Nakładem Frankh'sche Verlagshandlung — Stuttgart. Str. 206.

**) Po polsku w oryginalnym tekście.

(Tydzień Polski)

Kazimierz Wierzyński

Poduszka Szpitalna

Daj mi pod głowę poduszkę
Imną — z ogródków i łak:
Trzeba mi jeszcze zachwyty
Daj mi poduszkę uszytą
Co najmniej z obłoków:
Chciałbym usnąć wysoko
I z twoich rąk.

Trzeba mi jeszcze zdziwienia,
Jeszcze ptaków w zamkowej mgle.
Ptasiego zadowolenia
W cynowo-srebrzystych przestrzeniach.
Wiszących nad nami stromo,
Kończących się nie wiadomo
Gdzie

A tu jest tylko namiot tlenowy
I szklisty lakier sufitu i ścian,
I jakiś spokój nade mną sztywnieje.
Puls liczą znowu, nie się nie dzieje.
I tylko lekarz poduszkę u głowy
Poprawia mi pewnie z ziół piołunowych
Szorstką od kłesk i od ran,

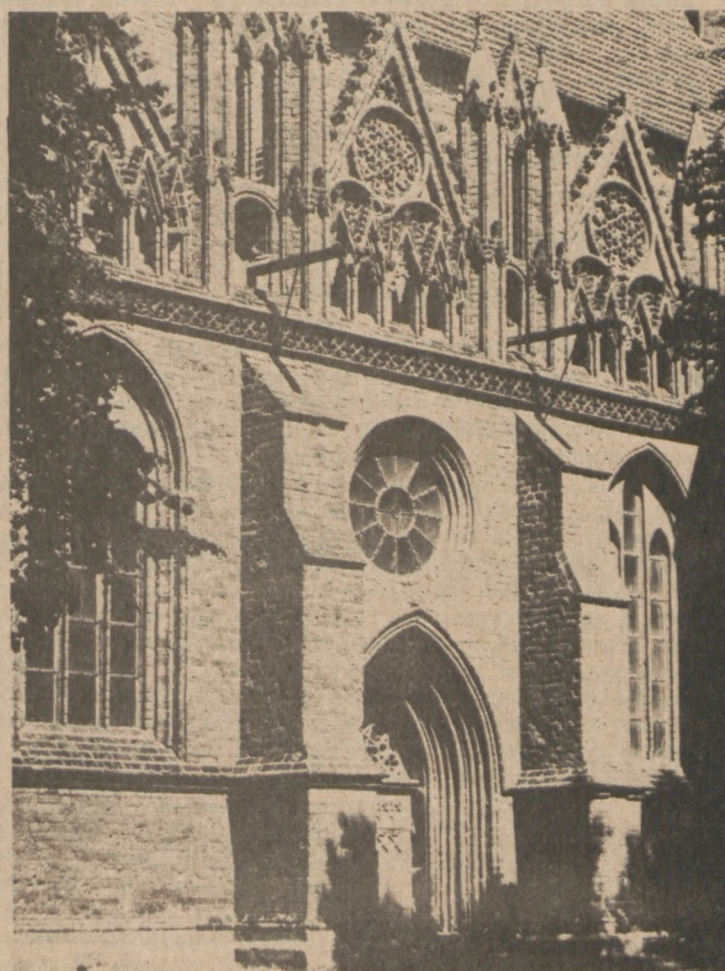
Matka

Była cicha i piękna jak wiosna,
Żyła prosto, zwyciężając jak my.
Ona Boga na świat nam przyniosła
i na ziemi wśród łez nowe dni zajaśniały.
Matka, która wszystko rozumie.
Sercem ogarnia każdego z nas,
Matka, zobaczyć dobro w nas umie.
Ona jest z nami w każdy czas.
Dzisiaj światu potrzeba dobroci,
by niepokój zwyciężył i zło.
Trzeba ciepła, co życie ozięci,
trzeba Boga,
więc ludziom nieśmy Go tak jak Ona. Matka

A. W.

RUINY ZAMKU W CHĘCINACH. — W związku z 650-leciem nadania praw miejskich Chęcinom, projektuje się części murów i komnat warowni chęcińskiej (złotocień), która w wiekach XV i XVI należała do najpotężniejszych w Polsce. W czasie najazdów w jej murach składano skarbiec koronny.

KAMIEN POMORSKI. — Fragment katedry.

O Nauce Katolickiej i Rozwoju Kultury

Fragmenty Przemówienia Prymasa Polski Na Otwarcie Roku w Akademii Teologii Katolickiej

Prymas Polski, ks. Kardynał Stefan Wyszyński, uczestniczył w otwarciu nowego roku akademickiego w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (13 listopada 1974).

Po odprawieniu Mszy św. ks. Kardynał wygłosił przemówienie, w którym rozważył zagadnienie katolickiej nauki, możliwości jej rozwoju oraz warunki, w jakich musi pracować.

Z przemówienia Prymasa Polski podajemy tu obszerniejsze fragmenty.

Wróciłem niedawno z Rzymu. Przez miesiąc na auli synodalnej byliśmy poniekąd uczniami, poznawaliśmy Kościół w jego rozrastającym się na globie ogromie.

Ta wielokierunkowość uwarunkowana różnymi sytuacjami pracy Kościoła jest odbiciem pragnień i trosk, które i Wy ujawniacie. Najważniejszą potrzebą na Synodzie, było znalezienie właściwego stosunku człowieka do człowieka.

Temat tegorocznego Synodu — „Ewangelizacja świata” — może wpłynąć na kierunek pracy na fakultetach Akademii, w bibliotekach, archiwach, w pracy pastoralnej, katechetycznej, homiletycznej, liturgicznej, czy wydawniczej. Kierunków ewangelizacji jest nieprzeliczone mnóstwo.

Jedno nas zastanawia. Pomimo wielokierunkowości nie tylko w dziedzinie religijnej, lecz także społecznej i politycznej, odczuwa się jakiś brak w nawiązaniu kontaktów między pokoleniem aktualnym, a pokoleniem nadchodzącym. Wzrasta też niewrażliwość na emisję słowa żywego, czy drukowanego. Stąd w wielu wypowiedziach uczestników Synodu przewijało się zagadnienie stosunku osoby emitującej słowa i myśli do osoby odbierającej. To bodźce największe czasu nam zajęło i budziło ogromne zainteresowanie — jak zacząć myśleć o myśli, słowo o słowie, doświadczenie o doświadczeniu.

Przecież współcześnie we wszystkich narodach — różniących się kulturowo, czy będących w drodze do osiągnięcia jakiegoś poziomu kultury — wszędzie stwierdzamy, że po rewolucji społeczno-politycznej przygotowuje się w świecie rewolucja kulturalna. Nie można na to zamknąć oczu. Nie można nie powiedzieć, że są katedry nie słuchane i książki nie czytane. Młodzież wyszukuje sobie łatwe drogi, na których nie mając osobistego doświadczenia szuka własnych rozwiązań.

Są też systemy rządzenia, budzące odrazę i opór. Może dlatego, że źle pojmują rolę, w której rodzi się kultura. Powiedziano nam: kultura rodzi się w całokształcie sytuacji społeczno-ekonomicznej. Nazwano kulturą materialną to, co jest zaledwie środkiem, skromnym narzędziem rozwoju kultury duchowej. Uczyniono ze środka cel.

Jakże skromnymi możliwościami ekonomicznymi rozporządzali Platon, Sokrates, Arystoteles i inni filozofowie starożytności, a jednak zostawili po sobie tak potężny ładunek doświadczonej myśli, że jes-

zcze kultura współczesna nie może się rozstać z ich dorobkiem. Lektura „Uczty” Platona jest prawdziwą uczcą duchową nawet dla człowieka wieku XX.

Rozprawiano i na Synodzie o kulturze w dziele ewangelizacji świata. Trzeba było jasno powiedzieć, że miejscem, gdzie tworzy się kultura, jest człowiek, jego osobowość, a warunkiem powstawania i rozwoju kultury jest poszanowanie podstawowych praw osoby ludzkiej: prawa człowieka do prawdy, wolności, miłości i sprawiedliwości, a zwłaszcza do wolności sumienia i wyznania, do wolności intelektualnej, wolności działania i studiowania.

Człowiek powinien mieć wolność wyboru kierunku studiów, nie może być zależny w swoich możliwościach życia — które ma tylko jedno — od różnych „limitów”. Są one makabrą w dziedzinie rozwoju kultury i jej przyszłości.

Trudno powiedzieć człowiekowi młodemu: poczekaj trzy lata na miejsce na uczelni, potem może będziesz studiował. Dla niego trzy lata to czas przeoceny.

Niektórzy mówią — czas to pieniądz. To jest złuda! Czas to miłość, wolność i prawda! I to człowiekowi trzeba dać, aby w oparciu o swoje możliwości kształtował osobowość i w ten sposób tworzył kolebkę dla dalszego rozwoju kultury ogólnoludzkiej, narodowej czy religijnej.

Nie mały to wysiłek stworzyć i utrzymać tego rzędu instytucji ko Akademii Teologii Katolickiej. Mam do świadczenia w tej dziedzinie z innego terenu — z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, który powstał pierwszy zaraz po odzyskaniu wolności w naszej Ojczyźnie. Obydwie te instytucje muszą podejmować niełatwe wysiłki, aby utrzymać się na poziomie życia współczesnego w Polsce. Muszą okazywać niezwykłą cierpliwość i spokój, a nawet pokorę.

Byłem przy powstawaniu z popiołów i zniszczeń wojennych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Gdy zaś powstawała tutaj Akademia Teologii Katolickiej — podczas mojej nieobecności w Warszawie — trzeba było się od razu zorientować, że tego typu ośrodek pracy naukowej i wychowawczej w Stolicy jest potrzebny. Tak jak jest potrzebny — pozwolić mi być szczerym, bo wtedy jestem coś wart, inaczej mi nie wierzyć — ośrodek myśli teologicznej w dużym, kulturalnie głębokim i historycznie zasłużonym Krakowie. Zgodnie jestem tutaj całkowicie z kardynałem Karolem Wojtyłą.

Były powody, dla których połączono dwa fakultety, ale nie ma powodu, aby tak potężny ośrodek myśli ludzkiej, jakim jest Kraków, pozbawić własnej akademickiej uczelni teologicznej.

Trzeba pamiętać, że Uczelnia Jagiellońska ma ogromne zasługi dla repolonizacji zachodnich terenów Polski. W Krakowie przecież umieszczono przed laty dwa nowe Seminarium — Śląskie i Częstochowskie, obok Krakowskiego. Jeżeli więc na Śląsku duchowieństwo mówi pięknym polskim językiem, jest to zasługa Akademii Jagiellońskiej. Szuszenie uczyniono, że po powrocie Śląska do Polski uczelnia dla duchowieństwa śląskiego założono właśnie w Krakowie i studentów teologii posłano na Akademię Jagiellońską.

Ten moment historyczny, o olbrzymim znaczeniu dla polskości wracającej na Zachód, należało uszanować i z nim się polczyć. Jeżeli więc dzisiaj podejmujemy trud, aby obok Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie podobny ośrodek powstał na nowo w Krakowie, mającym ogromny wkład historyczny w naszą kulturę narodową i religijną — czynimy to dla dobra katolickiej i polskiej racji stanu.

Pamiętamy, że Kraków ma swój „posmak” kulturalny i dziejowy. Każdy, kto posiada głębsze zrozumienie znaczenia kultury dla rozwoju i przyszłości Narodu, musi to odczuć. I naszem Wrocławowi taki posmak dziejowego wkładu jest konieczny. Tyle na marginesie dzisiejszej uroczystości.

Katowicka hala sportowa Rondo (zdjęcie) należy do najładniejszych tego typu obiektów w Europie. Dzięki zapomocem wyposażeniu technicznemu spełnia ona wszystkie warunki wymagane przez międzynarodowe federacje sportowe. W tym roku odbędą się halowe lekkoatletyczne mistrzostwa Europy, w przyszłym zaś roku — hokejowe mistrzostwa świata.

Maria Pruszyńska

Byłam Strażniczką Na Pawiaku

Oczy, włosy i cera pani Zofii są naprawdę nijakiego koloru. Wysoka, chuda, trochę pochylona, wkłada co chwila ręce do kieszeni spodnicy rucem świeżo zdemobilizowanego żołnierza. Przy tym nie może ani chwili usiedzieć na miejscu. Chodzi tam i z powrotem po pokoju jak dopiero co złapany i zamknięty do klatki wilk. Ostatnie miesiące spędziła w sanatorium dla nerwowo chorych.

Pytam ją skąd się wzięła nagle jej choroba.

— Byłam przez całą wojnę strażniczką na Pawiaku — odpowiada spokojnie.

Nie pytam więcej. Pawiak, przedwojenne wzorowe więzienie warszawskie. W czasie wojny miejsce kazi, tortur. Punkt przejściowy do Oświęcimia, Ravensbrücka i po prostu do grobów masowych, rozsiadanych po lasach podwarszawskich.

Nie pytam. Ale pani Zofia zaczyna opowiadać.

Zgłosiłam się do pracy na Pawiaku, zaraz na początku wojny. Wiedziałam, że będę tam potrzebna. Przed wojną ukończyłam w Warszawie rockefellerowską szkołę dla pielęgniarek.

Zresztą o mały włos nie wpadłam zaraz w pierwszym tygodniu.

Doktorowa, siedząca w jednej z cel, poprosiła mnie o zabranie gipsu. To nie był zwykły znak życia dla rodziny i prośba o czystą bieliznę. Kartka była skierowana do komórek komunistycznej w Warszawie. Wzięłam ją i z lekkomyślnością nowicjuszek wetknęłam do kieszeni spodnicy. Ruszyłam do portierni, gdzie zamieniałymy codziennie, przed wyjściem, nasze kurtki, czapy wojskowe i oznake władzy — pasy, na zwykłe zakłady i swetry.

W portierni coś się działo. Moje koleżanki stały zbite w gromadkę jak owce w burzy. Podeszłam bliżej. Teraz już nie mogłam się cofnąć. Rewizja. Gestapo. Niemieckie strażniczki rozbrajały polskie pracowniczki do koszu. Trudno mi dziś opisać co wtedy czułam. Dziecko! Pięciolatka córka. Mój mąż już nie żył. Kto się zajmie małą jeżeli zginie? Czy brat malarz, wydłużający pożyczki po kawiarniach?

I potem, co mnie czekało, to nie tylko śmierć, śmierć pół żołnierska, śmierć od kuli. Co mnie czekało, to były godziny tortur, strasliwego bicia. W jaki sposób mogłabym wytłumaczyć, że wzięłam kartkę z dobrego serca, że nie mam nic wspólnego z partią komunistyczną, że nie wiem o jej członkach i ich powiązaniach. Ten kwadrans był chyba jednym z najcięższych mego życia. Zaczęłam się modlić. I okazało się, że wiara nie tylko potrafi przenosić góry, ale i zmniejszać serca niemieckie.

Niemiecka komendantka strażniczek spojrzała na mnie. Zdażyła zauważyć, że na moim piętze panuje wzorowy porządek i nienaganna czystość. Trening ze szkoły pielęgniarskiej przydawał mi się w nowej pracy.

Popatrzyła na mnie i machnęła ręką.

— Tej moziecie nie rewidować — powiedziała. — Ona na pewno niczego jeszcze nie wynosi. Pracuje tu dopiero od tygodnia!

Musiłam zebrać się w garść, żeby z mojej twarzy nikt nie wyczytał co się we mnie działo.

„Życie! Życie! Będę jeszcze żyła! Zobacze niebo! Zobacze dziecko!”

Wyszłam z Pawiaka jak niesiona na skrzydłach anioła.

Muszę przyznać jedno moim niemieckim szefom. Umie-li cenić porządną pracę. Szanowali te z nas, które potrafiły wszystko porządnie zarządzić jak trzeba w odpowiednim czasie. Mnie było łatwiej. Inne strażniczki, to były zupełnie proste i bardzo prymitywne kobiety. Wpadały na grypsach, bo gdy się im kilka razy udało, przestawały uważać. Ja uważałam coraz bardziej. Wiedziałam, że rachunek p r a w dopodobiństwa z biegiem czasu pracuje przeciw mnie.

Ale szacunek szacunek. Pensa moja wystarczyła nam z początku z trudem na życie przez dziesięć dni w miesiącu. Potem na dwa. Poza córeczką musiałam utrzymać i jej opiekunkę. Nie mogłam dziecka zostawić na boskiej opiece. Po pracy w więzieniu szłam na prywatne dyżury przy chorym. Pracowałam po szesnastce, czasem po dwadzieścia godzin na dobę. I prawie nie było dnia żebym nie musiała czegoś dla kogoś załatwić. Tak już się układało.

Raz, wracając do domu, zastałam kartkę od znajomego adwokata, Zydą Sztajna. Bagał żebym do nich zaszła. Konieczność tego samego dnia. Poszłam. Zastałam całą rodzinę w rozpacz. Za kilka dni zamknięto bramy getta warszawskiego. Sztajnowie znajdowali się na liście stałych mieszkańców Warszawy. Gestapo mogło się po nich zjawić lada chwila. Ale mieli już swój dobrze obmyślony plan.

Rodzice, dzieci, dwie córki i babka, wszystko to miało już zapewnione schronienie po różnych znajomych w okolicach Warszawy. Ale pieniądze! Pieniądze! Lękali się iść przez miasto z kupą, dosłownie kupą, złotych dwudziestodolarówek. Błagali mnie bym to dokądś schowała. Trudno było odmówić. Zabrałam kilka rulonów. Musiało tego być z pięć kilo. Schowałam wszystko w koszu od zakupów, pod marchewkami i główką kapusty. Sztajnowie dowiedzieli, że to cały ich ruchomy majątek. Ruszyłam do domu co koń wyskoczy, choć na własnych nogach. Do godziny policyjnej zostawał mi tylko kwadrans. Biec nie mogłam. Mogłoby to na mnie zwrócić oczy niemieckiej strażnicy. Wyciągałam nogi jak mogłam.

Całą poprzednią noc spędziłam przy chorej, która ciągle czegoś potrzebowała. Nie miałam siły na wyszukiwanie jakiejś mądrej kryjówki dla nieszczęśliwych tak bardzo zabronionych monet. Za ich posiadanie szło się do Oświęcimia. Połowa pochodziła z angielskich żrutow. Rzucałam rulony, owinięte w papier, na dno białizniarki w szpitalu. Do chwili spałam. Nie spojrzałam nawet na czekające na mnie kartofle. Żywność była już bardzo droga.

Nie zdawałam sobie sprawy z tego jak długo spałam. Obudziło mnie światło zapalonej lampki i tarmoszenie za ramieniem. Przede mną stała, otulona w szlafroczek panna Ala, opiekunka mojej córki Marysi. Pomimo szlafroczka z grubej flaneli, trzęsła się jak w febrze i szczykała zębami. Miałam wrażenie, że dostała febrę.

— Proszę pani, ja się tak boję!

— Czego? — spytałam rozszoszczona: strasznie mi się jeszcze chciało spać.

— Proszę pani, bo ja miałam sen.

— Jaki?

Miałam chrapkę przełożenia dziewczyny przez kolano i wlepiania jej kilku porządnym klapsów. Budzić kogoś przez jakiś sen!

Ale moja Ala nie dała za wygraną. Zaczęła opowiadać swój sen.

— Bo widzi pani, mnie się śniło, że przyszło tu do nas, do mieszkanka Gestapo. Robili rewizję i otworzyli tę tu pani szafę, a z szafy, z dolnej półki wysypały się masę złotych dolarów.

Ochłonęłam ze złości. Odechciało mi się spania. Napolałam nawiedzoną snami gorącą herbatą. Dałam jej pięćdziesiąt kropli waleriany. I ułożyłam ją spać. Sama położyłam się także. Ale leżałam jak zając pod miedzą nasłuchując kiedy Ala chrapnie. Kiedy byłam już pewna, że śpi, włożyłam płaszcz i wyniosłam ciuchosienko dolary do piwnicy. Zakopałam je w węgiel. Na nieszczęście było go już bardzo skapo: szło ku wiośnie. Potem przeszkutałam wszystkie szuflady i kieszenie i spałam wszystkie spargęły, które mogły wzbudzić najmniejsze podejrzenie. I poszłam znowu spać. Ale o ósmej z rana zbudziłam mnie dzwonek u drzwi frontowych. Dwóch cywilów pokazało legitymacje Gestapo. Przewracali całe mieszkanie do góry nogami aż do południa. W końcu jeden z nich spytał:

— Czy pani ma piwnicę?

— I owszem — powiedziałam z uprzejmym uśmiechem. — Panowie mogą iść sami. Ja jestem zmęczona i za dwie godziny muszę być na służbie.

Znowu przeżyłam okropny kwadrans. W końcu wróciłam. Widocznie nie chciało się im podrozić przy przetrząsaniu węgla, kawałek po kawałku. Poszli.

Dlaczego pani była taka blada przez cały czas? — spytała Ala. — Przecież pani nie miała w domu niczego kompromitującego?

Wyniosłam nieszczęsne dolary jeszcze tego samego po południa pod Warszawę i zakopałam w lesie. Grunt był zamarynżony, ale znalazłam liśnię czy króliczą jamę.

W kilka tygodni później dostałam kartkę od Sztajna. Prosił o odwiezienie mu do Otwocka pożyczonego parasola. Wiedziałam, co to miało znaczyć. Żadnego parasola od nikogo nie pożyczalam. Sztajn uważał za zupełnie naturalne, że się dla niego narażam, choć właściwie znałam go mało. Nie wzruszył się moim opowiadaniem o rewizji. Nie pomyślał, że i u mnie się nie przelewa, że mógłby się ze mną po trochu podzielić. A prosić się o nic nie chciałam.

Sztajnowie w oparciu na swoim skarbcu przeżyli wojnę. Są dziś w Ameryce. Podobno świetnie się im powodzi.

Order Był Oznaką Specjalnej Łaski Królewskiej

Za Augusta III Saskiego Ordery Zaczęto Sprzedawać Po 10,000 Złotych

W Polsce był pierwotnie tylko jeden order, a mianowicie Order Orła Białego. Król, który otrzymywał ten order z urzędu, miał na nim wypisane słowa „Pro Fide Plebe et Lege” (Za wiarę, lud i prawo), zaś ci, których król orderem odznaczał, mieli na nim wypisane, „Pro Fide, Rege et Lege” (Za wiarę, króla i prawo). — Sam order był ze szczyrego złota, a w oczach umieszczono na nim orla były wprawione dwa brylanty.

Łaska Królewska

Za czasów Augusta II, który ten order wprowadził, był on oznaką nie tyle zasług, ile specjalnej łaski królewskiej i rozdawany był dość rzadko.

Za Augusta Trzeciego, hrabia Brühl, który poza stanowiskiem ministra, pełnił na dworze królewskim funkcję referenta odznaczeniowego — jak byśmy go dziś nazwali — zaczął order po prostu sprzedawać, biorąc za patent orderowy po 10,000 czerwonych złotych, a czasem więcej.

Początkowo interes szedł świetnie, lecz gdy popyt na order zaczął się zmniejszać, ceny spadły i „Orla Białego” można było dostać — jak świadczy Kitowicz — za tyśiące czerwonych, albo i mniej.

Kosztowna Przyjemność

Mówiąc nawiasem, przyjemność posiadania orderu, była szczególnie za czasów Augusta II, dość kosztowna.

Wyróżniony orderem musiał już na własny koszt sprząść sobie duplikaty, które nosił poza frakiem czy kontuszem na wszystkich odzieniach, które miał na sobie, a w domu nawet na szlafroku.

Gdy przy orderze wyjeżdżał na miasto, to nie mógł inaczej jak pojazdem zaprzężonym w sześć koni, poprzężany przez odpowiednią ilość zbrojnej służby. Poza tym każdy z odznaczonych uważał za punkt honoru posiadać order jak największy i jak najbardziej ozdobny.

Duże Ordery

Złotnik z Nowego Miasta, Paczulla, wspomina w swoich pamiętnikach, że gdy na żądanie Ledochowskiego wykonał mu order w kształcie gwiazdy, długi na 21 cali i na tyle samo szeroki, Potocki zaraz zażądał, aby mu order na 25 cali zrobić, a gdy złotnik odmówił, bo Ledochowski był jego stałym klientem, Potocki ludzi swoich nań nastął, którzy go obili. A w wspomnieniu może warto, że oryginalny Order Białego Orła miał razem z gwiazdą 23 cale wysokości i szerokości.

Przy jednym orderze, rywalizowało się wtedy, już na

komendzie pas — oznakę władzy.

Na moim korytarzu była cebra Żydówek. Nie prowadzono ich kartoteki. Tylko liczba głów musiała się zgadzać. Przeprowadzano je tu kiedy złapano je na ulicy lub w jakimś mieszkaniu. Kiedy cebra była pełna, wyprawiano je wszystkie. Wiedzieliśmy, że na śmierć. Właściwie nie było dnia, żeby Niemcy kogoś nie rozstrzelali. Mniejsze grupy strzelali w obrębie getta, większe — w podwarszawskich lasach.

Któregoś wieczora sprawdzałam czy któraś więźniarka nie ukryła się w ubikacji. I nagle wyszła z niej okropnie brudna i obszarpana Żydówka i rzuciła mi się na szyję.

— Zosiu, czy mnie nie poznajesz? Ratuj!

Teraz ją poznałam. Siedziałyśmy kilka lat na jednej ławce na pensji w Warszawie. Wanda Sokółka była córką bogatego fabrykanta.

— Czego potrzebujesz? — spytałam.

— Siennika, mydła, ręcznika — wyszeptala.

Żydówkom nie wolno było dawać sienników. Ta prośba Wandy to było jakby chciała gwiazdki z nieba. Ale obiecałam jej ręcznik i mydło, no i próbować ją uwolnić. Za grypsy dziesiątki strażniczek poszły do Oświęcimia i pod ścianę. Próba uwolnienia Żydówki, to był taniec śmierci.

Do chwili zamknięcia cel na noc miałam tylko pół godziny. Cebra żydowska była przepełniona. Jutro rano mogło już być za późno.

Był tylko jeden człowiek, który mógł coś pomóc. Katz — krawiec Żyd, kierownik warsztatów.

Uczył się kroju u najlep-

własną rękę o jego wielkość. Moda orderowa świadcząca o królewskiej łasce, robiła złą krew wśród pospólstwa, któremu też nie obca była próżność.

Kupowanie Orderu

Ponieważ nawet, gdy pod koniec panowania Augusta Trzeciego kupowanie orderu Orła Białego, choć nagminne, dostępne było wyłącznie wojewodom, ministrom i kasztelanom krzesłowym, to jest takim, którzy mieli prawo zasiadać w senacie, ten i ów z mieszczan, chcąc się wyróżnić od innych, naszywał sobie na czmarze krzyż w jedwabiu, sam sobie w ten sposób prawdziwe czy mniemane zasługi wyceniając i nagradzając.

Zwyczaj ten przetrwał wśród mieszczaństwa warszawskiego kilkadziesiąt lat i zanikł.

Tak było za czasów saskich, gdy order był jedynie oznaką łaski królewskiej i zaspoconiem próżności, a nie wyróżnieniem za zasługi, zaś frymarczenie tym orderem było rzeczą jak najbardziej pospolitą.

Przełom na tym odcinku nastąpił dopiero pod koniec panowania Stanisława Augusta, a dokładnie z chwilą ustanowienia krzyża „Virtuti Militari”.

Maksymilian Gierymski

W Muzeum Narodowym w Warszawie otworzono pierwszą zbiorową wystawę obrazów i rysunków Maksymiliana Gierymskiego, wielkiego artysty polskiego drugiej połowy ubiegłego wieku. Wystawa odbywa się w setną rocznicę śmierci M. Gierymskiego (1846-1874). Zgromadzone wszystkie jego dzieła, do których można było dotrzeć — z polskich zbiorów muzealnych i prywatnych oraz z kolekcji zagranicznych. Maksymilian Gierymski, uczestnik powstania styczniowego, wyjechał do Monachium w latach 1860 i przebywał tam stale, powracając do Kraju tylko na krótkie wizyty. Zmarł na obczyźnie w wieku 28 lat. Stąd trudności w odnalezieniu jego dzieł, które w większości nabyte były przez zagranicznych kolekcjonerów. Wystawa obejmuje łącznie 60 obrazów, 72 rysunki oraz dwa szkice. Do bardziej popularnych i znanych z reprodukcji obrazów Maksymiliana Gierymskiego należą: „Powrót Pana Tadeusza”, „Po jeździe”, „Kozacy Kubańscy”, „Wyjazd na polowanie”. Maksymilian Gierymski był bratem również znanego malarza Aleksandra Gierymskiego (1849-1901).

szczyh krawców paryskich i krajał jak sam Pan Bóg. Miał wielkie poważanie. Siedział na złocie. Codziennie zabierano go piękną limuzyną na Szucha do domów najwyższych figur Gestapo. Ubiarali ich i ich żony.

— Wiem, że to musi kosztować — oświadczyłam zaraz na wstępie.

Pomyślał.

— Niech ta pani koleżanka stoi jutro od świtu przy samych drzwiach. Wejdę i powiem, że potrzebuję krawcowej. Musi wystąpić natychmiast, bo wszystkie powiedzą, że pracowały od urodzenia u pani Goussin.

No i zaśpiewał sumę po prostu astronomiczną. Mowy nie było, żebym tyle pieniędzy sama znalazła. Pożytyłam. Spłacałam do końca wojny. Do samego powstania w r. 1944. Ale za to już o ósmej rano kapano Wandę i przebiegano w porządku suknie z magazynów. Miałam zaraz pojechać z Katzem brać miarę z ważnej Niemki. Udało się. I ona przeżyła wojnę. Niemcy przed samym wybuchem powstania przeniesli żydowskie warsztaty rzemieślnicze z Pawiaka do dawnego getta na „Gesiówkę”. Gdy tylko powstanie wybuchło Armia Krajowa przystąpiła do akcji na obóz nim Niemcy zdążyli strzelać więźniów. Wanda ocalała. Mieszka teraz w Londynie. Wysłała świetnie za mąż, ma piękną willę w ogrodzie. Odwiedziłam ją ostatnio go lata.

Ale Katz zginął. Ugodziła go zblakana kula w czasie szturm na „Gesiówkę” — kończy opowiadanie małej części swoich prztygłód pani Zofia.

Trudno się dziwić, że ma poszarpane nerwy.

Wiadomości

Muzeum Szymanowskiego

W Zakopanem powstaje nareszcie muzeum poświęcone osobie i twórczości Karola Szymanowskiego. Muzeum zostaje urządzone w zakopiańskiej willi „Atma”, gdzie Szymanowski z przerwami mieszkał szereg lat. Za zebrane ze składek społecznych pieniądze „Atma” została już wykupiona i przeprowadza się w niej remont. Muzeum Szymanowskiego ma być oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie. Zgromadzone tam zostaną dokumenty i pamiątki, związane przede wszystkim z zakopiańskimi latami kompozytora. Scenariusz tej wystawy przygotowuje Teresa Chylińska, wybitny muzykolog i współpracowniczka Polskiego Wyd. Muzycznego w Krakowie. Pani Chylińska — przypominamy — jest redaktorem „Dziennika Szymanowskiego”.

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOŚCI NA PIKNIKI I WYCIECZKI LETNIE. OBECNIE POSIADAMY RÓWNIEMIEŻ DUŻY WYBÓR IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI.

Bardzo wiele specjalności na okres Karnawału. Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.

SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPEKU ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CIEBA.

Naszej własnej domowej roboty PIEROGI z serem, kapusta, kartoflami, kartofle z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapusta i grybami. Ponadto świeże gołąbki, świeża kwaszona kapusta z polską kiebasą.

THE CRAGIN DELL i KLECZEWSKI BAKERY

5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181
Egeniusz i Irena Kleczewski, właściciele
OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU.
Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6.

POLSKIE WINA
POLSKIE WÓDKI i LIKIERY
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE WĘDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERA

Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z Europy wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.

Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTE CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELE 9 RANO DO 6:30 WIECZ.

Ks. Bronisław Wojdyła prezentuje swój 50-cio osobowy ZESPÓŁ KOLA MŁODZIEŻY POLSKIEJ "RZESZOWIACY" z Chicago

60-cio osobowy chór Zjednoczone Chóry P.N.K.K. W PROGRAMIE

HEJ KOŁĘDA KOŁĘDA!

Rzeszowiacy pod kierownictwem Ks. Wojdyły wystawiają pełne humoru LUDWE WIDOWISKO MUZYCZNO-TANCECZNE, związane z tradycjami świątecznymi. Słynna ludowa Szopka Rzeszowska oraz stare ludowe układy taneczne. Barwne Kostiumy. Chór pod kierownictwem prof. Włodzimierza Bellandę wykona w i części koncert Kolęd i Pastoralek w ośmiu językach. Wspaniała Ludowa Kapela Rzeszowiaków pod kierownictwem Prof. Kazimierza Labno.

Lane Technical High School
przy Western i Addison
W NIEDZIELE, 9 LUTEGO — O GODZ. 6-tej WIECZ.
BILETY DO NABYCIA:
U RZESZOWIAKÓW, 2546 W. Cortez St., Tel. 276-8965
W Katedrze Wszystkich Świętych, 2012 W. Dickens, Tel. HU 6-0110
ALMA TRAVEL, 1282 Milwaukee
POLONIA TRAVEL, 2537 N. Kedzie i 2454 W. 47th St.
INTERCONTINENTAL TRAVEL
3055 N. Milwaukee obok Polish Record Center, 5047 S. Ashland
Warszawianka, 820 N. Ashland
RUKUZO Adv. Agency, Tel. EV 4-6748

O'Malley & McKay INC.
For Custom
Insurance Programs & Service

GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018

Po 23 latach nasza waga 1-sza!

CENTURY'S
CENTURY
SUPPLY COMPANY
WEEKEND

WYPRZEDAŻ MAGAZYNOWA!
przy 5719 W. DIVERSEY
TYLKO MAGAZYN W CHICAGO

SOBOTA, 25 STYCZNIA — 9 rano — 6 wiecz.
NIEDZIELA, 26 STYCZNIA — 10 rano — 4 po poł.

Przyпускаjemy, że ceny nasze są obecnie niższe od cen fabrycznych. Poniżej podajemy tylko kilka z nich...

- CERAMICZNE TAFELKI NA ŚCIANIE I PODŁOGĘ (ponad 16,000 stóp kw.) **28 1/2^c st. kw.**
- TAFELKI MOZAIKOWE — 1,000 st. kw. Dla zamknięcia od 35c do 79c st kw. **1/2 zwykłej ceny**
- TAFELKI VINILOWE Z ASBESTU Setki kartonów dla zamknięcia **\$399 karton**
- QUARY TAFELKI Około 1,000 st. kw. dla zamknięcia **69^c stopa kw.**
- CERAMICZNE DOLY I WYKONCZENIA Setki kartonów nieregularne **6^c sztuka**
- OBICIA za pół ceny hurtowej
- DYWANY Setki jardów dla zamknięcia **\$200 jard**
- PONAD 10,000 Stóp Vinylowej podstawy 2 1/2" - 4" i 6" nieregularne **4 1/2^c bież. stopa**

Także tafelki na sufit, inlaidy, wykończenia do obić i wiele innych pozycji i to wszystkie po tych niezwykle niskich cenach.

PRZYJDZIE ZOBACZYĆ, PRZYJDZIE KUPIĆ, PRZYJDZIE OSZCZĘDZIĆ!

MAGAZYNOWA WYPRZEDAŻ TYLKO PRZY 5719 W. DIVERSEY

SOBOTA, 25 STYCZNIA;
NIEDZIELA, 26 STYCZNIA

WYPRZEDAŻ ODBYWA SIĘ TYLKO W NASZYM NOWYM MAGAZYNIE A NIE W NASZYCH TRZECICH SKLEPACH. SPRZEDAŻ ODBYWA SIĘ NA ZASADZIE KTO PIERWSZY TEN LEPSZY I WSZYSTKIE SPRZEDAŻE SĄ OSTATECZNE.

LONDYN. — Ministrowie finansów państw Wspólnego Rynku Europejskiego, podczas ostatniego zjazdu w Londynie. Od lewej: — Raymond Wouel z Luksemburgu, Willy de Clerg z Belgii, Wim F. Duisenberg z Holandii, Denis Healy z Anglii, Jeon-Pierre Fourcade z Francji, Hans Spel z Zachodnich Niemiec, P. Nyhoe Anderson z Danii, Emilie Colombo z Włoch i Richie Ryan z Irlandii.

Historyczna Książka o Niemieckich Obozach Koncentracyjnych

Jak dotychczas ukazały się na półkach księgarskich cztery książki Al. Sołżenicyna w języku angielskim: — 1. The Gulag Archipelago, 2. The Author of August 1914, 3. Noble Prize Winner i 4. A novel by A. Solshenitsyn 1914. — Chciałoby się wiedzieć, ile Polaków, głoszących o pisaniu przez Polaków książek w języku angielskim (o czym było głośno przy wydawaniu Księgi — Album pt. "BIOGRAFIA BYŁYCH WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH NIEMIECKICH OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH"). Zakupio książkę A. Sołżenicyna THE GULAG ARCHIPELAGO 1918—1956, która w miłej okładce kosztuje tylko \$1.95? A przecież to książka, o której recenzje nie ja napisze. — Zrobiły to autorytety! A nagroda Nobla sama za siebie mówi.

Zapoznanie się z opisem "raju" w ustroju komunistycznym, zawartych w książkach A. Sołżenicyna kładzie kropkę nad "i". To też nie dodać ani odjąć nikł z prawych ludzi nie może. Starając się (jeśli są tacy) "naprowadzić lub "prostować" prawdę wyjawioną przez autora — mogą rekrutować się tylko z pośród ludzi podobnych tym, którzy w ośrodku dyspozycyjnym na Kremlu gnębią narody podobne już, a wyrażają wszystkie środki i sposoby wprowadzenia (czytaj) ujarzmienia narodów świata — a w pierwszym rzędzie Ameryki bowiem tylko ta (choć bardzo niezdeterminowana) wytrzymuje parcie. Nie mogę mówić o rozeznaniu Amerykanów i innych, ale wiem, że przeważająca większość nas, Polaków (nie tylko w wolnym świecie) dawno zna prawdę, ale będąc bez głosu musi biernie przypatrywać się, jak szybko następuje proces, kiedy, jak mi napisał jeden z moich przyjaciół (8. XII. 1974 r.)... "Przeżywamy w USA pierwszy raz katastrofę gospodarczą, a nasi dyplomaci jeszcze nie wiedzą, albo robią to celowo, że Rosja odsprzeda nam zboże i cukier za podwójną cenę kupioną u nas".

Byli więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych napisali (zbiorową pracę) taką samą prawdę o niemieckich obozach koncentracyjnych i innych obozach pod różnymi nazwami. Książka — Album zapoznaje świat o genhennie Narodu Polskiego w czasie II-iej wojny światowej 1939 — 1945, choć jeszcze nie nagrodzona nagrodą Nobla zasługuje na pełną wartość jako dokument historyczny nie tylko Polaków, ale całego świata! Takich sąsiadów ma Polska!

Tylko te dwie książki, jak dotychczas otwierają oczy

wielu niedowiarkom. Tak samo, jak Aleksander Sołżenicyn zapoznaje nas o systemie w "raju" sowieckim — tak byli więźniowie (nie jeden, ale setki) opowiadają w książce-album pt. "BIOGRAFIA BYŁYCH WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH" o nieludzkich obozach koncentracyjnych, o dnie ludzkiego poniżenia, — cierpieniu, głodzie zasłaniającym światło dnia, śmierci na drutach wysokiego napięcia, topieniu w wodzie — zbiorowym wieszaniu na szubienicach i wielu różnych potwornych znęcaniach aż do masowych gazowań i palenia na stosach i w krematoriach.

Z ksiówek księgarskich w genewskiej siedzibie O.N.Z. — miejscu urzędowania Komisji Praw Człowieka usunęto książkę Sołżenicyna "Achipe-lag Gulag". W moim rozumieniu Komisja ta powinna obecnie się nazywać: "Komisja Gnębienia Człowieka".

Sołżenicyn przewidział, że jego słowa będą tendencyjnie (kłamliwie) podawane przez różne pisma itp. i mówi: — "Zapoznajcie się z moją opowieścią w oryginale i dodaje — Cena książki będzie możliwie najniższa, aby mogła być czytana najszerzej. Cena kryje tylko koszty tłumaczenia, druku i papieru. "Moja autobiografia opublikowana w rejestrze Nagród Nobla 1970 roku, jest dostępna całemu światu. Sprawdzicie jak bezczelnie KŁAMIE Agencja Telegraficzna Związku Sowietckiego... "Uświadomiłem sobie fałsz wszystkich rewolucji w historii (przy końcu rozdziału I, i ta ocena nie dotyczy rosyjskiego człowieka, ale władzy sowieckiej... Jeżeli tak sławia międzynarodową detentę, to dlaczego poświęcili pięć sierpniowych dni, aby ten rekopis wydusić z nieszczęśliwej kobiety, aby go z niej wyciągnąć"... W tym akcie zawładnięcia rekopisu, dostrzegam rękę Boga. To oznacza, że czas nadszedł. Jak przepowiedział Makbet — "Las Birnam zwycięży"...

Przeczytajcie Książkę — Album p. t. "BIOGRAFIA BYŁYCH WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH NIEMIECKICH OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH" jeśli chcecie dowiedzieć się prawdy jak faktycznie Niemcy mordowali miliony ludzi w obozach koncentracyjnych. Książkę — Album można nabyć w Wydawnictwie "PROMYK", P.O. Box 5966, Philadelphia, Pa., 19137. Cena książki z przesyłką wynosi \$15.60. Dodaje, że to nie jest zwyczajna książka, ale wielkie dzieło.

Flora Niemska, Floryda.

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Sie w Dzien. Związkowym

COUPON
FORMER ILL PGA SENIORS CHAMPION
Al Wietecha's
GOLF SCHOOL
&
INDOOR DRIVING RANGE
6041 Northwest Highway
Introductory offer:
This Coupon entitles bearer to hit a free bucket of balls. — Offer good thru Mar. 31, '75.
Phone 763-5527
Open 7 days a week and evenings.
COUPON

RYTHM RECORDING STUDIO

MY MELODY OF LOVE
BOBBY VINTON
To najpiękniejszy prezent życzeniowy na wszystkie okazje
RYTHM RECORDING STUDIO
prześle najnowsze nagrania najpopularniejszych melodii USA i Polski Waszym Rodzinom w Polsce!
Czas przesłania tylko 7 dni.
Wasze życzenia z dokładnym adresem odbiorcy w Polsce oraz money order tylko \$2.75 za stereofoniczną płytę gramofonową i koszt jej przesłania do Polski prosimy przestać:
RYTHM RECORDING STUDIO
4648 S. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609
Informacji udzieli ANTHONY WOJTURSKI
Od poniedziałku do soboty godzina 1 po poł. do 6 wiecz.
Tel. 927-0597

CZY MACIE DOŚĆ?
Wybierzcie
☒ JOSEPH P. MIGAS
— 13TH WARD ALDERMAN
25-GO LUTEGO 1975
4318 W. 63rd St.
248-6513

CHCESZ DOSTAĆ LEPSZĄ PRACĘ?
ZAPISZ SIĘ DO SZKOŁY IBM,
GDZIE JEZYK ANGIELSKI NIE JEST KONIECZNY
Kursy Dienne, Wieczorne i Sobotnie — Opłacanie Ratami
Po Informacje Telefonować — 372-7117
BEZPŁATNIE POMOŻEMY W OTRZYMANIU PRACY.
GORMAN INSTITUTE
A CHICAGO SCHOOL OF BUSINESS
10 S. Wabash Ave., 7 Piętro, Chicago, Ill 60603
SZKOŁA IBM "KEY PUNCH"

PACZKI PEKAO Lekarstwa Do Polski

WYSYŁA SZYBKO APTEKA
CABANSKI PHARMACY, INC.
M. Wieteska, R.Ph.G.
1147 N. ASHLAND AVE.
Tel. Humboldt 6-9376 Chicago, Illinois 60622

WASZEJ RODZINIE: w POLSCE możecie wysłać, przekazy do wyboru, maszyny rolnicze, materiały budowlane, aparaty telewizyjne, pralki, lodówki i samochody

NAJTANIEJ: wykonujemy recepty tutaj. Wysłany lekarski według recepty zagranicznej lub na podstawie opisu choroby gdyż załatwiamy to Dyplomowani Aptekarze z długoletnią praktyką europejską i amerykańską.

WYSYŁAMY PACZKI PEKAO DLA WASZEJ RODZINY W POLSCE NA RÓŻNE OKAZJE.

GODZINY OTWARCIA APTEKI:
PONIEDZIAŁEK i CZWARTEK od 9:30 rano do 6:30 wieczorem.
WTOREK, PIĄTEK i SOBOTA od 9:30 do 7:30 wieczorem
ŚRODA, NIEDZIELE i ŚWIĘTA ZAMKNIĘTE

NOVAK AND COMPANY HEET METAL WORKS

928 W. Fullerton Ave.
Humboldt 6-4588
Fabryka Wszelkich Wytrobów
BLACHARSKICH
WYKONUJEMY WSZYSTKO:
RYNNY, KOMINY I.T.D.
REPERACJA, INSTALACJA NOWYCH FURNESÓW
REPERUJEMY i KŁADZIEMY NOWE DACHY
KOSZTORYSY i OBLICZENIA DARMO
Roboty i Robotnicy Asekurowani
TOMASZ NOWAK, SR. i TOMASZ, JR., SYN, Właściciele

WYJAZDY do POLSKI

SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce — każdego dnia.
SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.
PEKAO, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe, odzieżowe, maszyny rolnicze, materiały budowlane, lekarstwa i inne.

Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi
POLSKIE BIURO PODRÓŻY
STAUDACHER & RATKE
1650 W. 48th STREET
Chicago, Illinois Tel. YA 7-2324

COLUMBIA FURNITURE

OUR GREATEST CLEARANCE EVENT
Oszczędźcie
10% do 50%
Columbia Furniture Co.
2125-27 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622
Telefon 276-8100

CASH-SAVING COUPON
LIMIT ONE COUPON PER CUSTOMER
\$20.00
SPECJALNY BONUS
Przyniescie ten kupon, a otrzymacie dodatkowo \$20.00 zniżki przy zakupie za \$100 lub więcej.
\$20.00

5 1/4%	6 1/2%	6 3/4%	7 1/2%
NO MINIMUMS Add to or withdraw from account any time. Interest compounded quarterly, paid quarterly.	ON \$1,000 ONE YEAR MATURITY Interest compounded quarterly	ON \$1,000 10 MONTH SAVINGS CERTIFICATES	ON \$3,000 4 YEAR SAVINGS CERTIFICATES

LOOMIS SAVINGS and Loan Association

DWA BIURA:
6350 West 63rd St.
Chicago, Ill. 60638
Tel. 586-6900
1359 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Tel. 927-6701-2
7 3/4% on \$5,000 6-year Savings Certificates

Rekordowa Liczba Rozwodów w 1974 Roku

Rozwody i ponowne zawieranie związków małżeńskich osiągnęły rekord w 1974 roku i wszystkie wskazują na to, że rok bieżący nie będzie lepszy.

Korespondent "U.S. News & World Report" pisze, że 21 procent wszystkich par małżeńskich w U.S. było rozwiedzionych i zawarli oni po raz drugi, a nawet trzeci ponowne małżeństwo.

Paul C. Glick z Biura Spisu Ludności oblicza, że wśród 30-letnich żonatyj kobiet jedna z trzech była rozwiedziona. Jeżeli nie przedsięwzię się — jakichkolwiek kroków do powstrzymania rozwodów — mówi Glick, dojdą one wkrótce do 40 procent.

Obecnie jedno z każdych 4-ch małżeństw kończy się rozwodem i w 80 procentach obie strony zawarł, z innymi partnerami oczywiście ponowne związki małżeńskie.

W 1974 roku rozwiodło się 970,000 małżeństw — o 6 procent więcej niż w roku poprzednim, 1973. Najniższą liczbę rozwodów zanotowano w 1958 roku — 8,9 na 1,000 żonatyj kobiet.

Epidemia rozwodów w Stanach Zjednoczonych — pisze korespondent "U.S. News & World Report" — powoduje

wielkie zmiany gospodarcze i społeczne. Tysiące adwokatów w całym kraju czerpią ogromne zyski, pobierając od obu stron duże honoraria, od \$350 do \$5,000. Sprawa rozwodowa może trwać lata, zależy jak pokieruje nią adwokat.

Z chwilą, gdy rozwód zostanie uprawomocniony, byli partnerzy prowadzą osobne gospodarstwa i muszą liczyć się z obniżeniem stopy życiowej o 25 procent co najmniej.

Dla mężczyzny — rozwód oznacza miesiąc, a przeważnie lata płacenia alimentów na dzieci. Kobieta szuka pracy może po raz pierwszy w życiu, korzystając z dochodu o 3/5 mniejszego od uposażenia męczyzny.

Ponad 10 milionów dzieci mieszka obecnie w US z jednym z rodziców, matką lub ojcem. Dwoje spośród trojga tych dzieci, to ofiary rozwodu lub separacji. — Brak opieki obu rodziców, odpowiedniej dyscypliny, normalnego ogniska domowego jest częstym powodem wzrostu przestępczości wśród młodzieży. Według statystyki przebieżności wśród nieletnich — wzrosła w okresie pomiędzy 1963 a 1973 rokiem o 144 procent.

Dla Amerykanów wychowanych w tradycji rodzinnej i szanujących tę tradycję, — małżeństwo nadal jest "wzorem do naśladowania". Inni traktują ten problem bardziej tolerancyjnie.

W ankietie przeprowadzonej niedawno przez Roper Organization, 60 procent kobiet określiło rozwód jako jedyną rozwiązanie trudnej sytuacji rodzinnej.

Czy można powstrzymać eksplozję rozwodów? Zapowiedź dalszego rozwoju? — Autor artykułu pisze, że odpowiedź na to pytanie jest trudna.

Najwięcej rozwodów jest w grupie młodych kobiet, które wychodzą za mąż w wieku 20-24 lat i po roku lub dwóch rozwodzą się. Obie strony patrzą się obecnie na małżeństwo inaczej niż ich rodzice. Żony pracują, przyczyniając się do zwiększenia dochodu rodziny, a tym samym mają poczucie niezależności. W wielu stanach procedura rozwodowa jest ułatwiona. — Niejednokrotnie młoda para małżeńska zasięga porady u księży, lekarzy, doradców do spraw małżeńskich, ale przeważnie szukają rady, gdy jest już za późno.

Niektórzy rzeczoznawcy doradzają organizowanie specjalnych kursów, już w szkołach średnich, aby uczniowie zapoznawali się z obowiązkami i przywilejami jakie przypada im w udziale gdy dorosną i będą sami chcieli za-

wrzeć związki małżeńskie. 90 procent większych szkół zorganizowało takie kursy, — ale nieliczni uczniowie korzystają z wykładów.

Legislatura stanu Oregon rozważa uchwalenie wniosku, wymagającego ukończenia takiego kursu jako warunku otrzymania licencji ślubnej, a ustawodawcy w Massachusetts rozważają wniosek, na mocy którego para wstępująca w związki małżeńskie mogłaby zawrzeć kontrakt na ustalony okres czasu trwania małżeństwa.

W tym samym wydaniu "U.S. News & World Report" zamieścił wywiad z dr. Salvadorem Minuchin, dyrektorem kliniki dla dzieci w Filadelfii (Philadelphia Child Guidance Clinic), ekspertem w sprawach rodzinnych. Dr. Minuchin twierdzi, — że pomimo wzrostu liczby rozwodów, — Amerykanie wierzą w instytucję rodziny jako takiej. — Najlepszy dowód, że oboje małżonkowie po rozwodzie zawierają związki małżeńskie. Po każdym rozbiegu jednej rodziny, powstaje druga.

50-letni lekarz spędził połowę swego życia studiując problemy rodzinne. Mówi on, że najbardziej chwalebne i zagrożone rozwodem są małżeństwa tzw. "romantyczne", zawarte pod wpływem chwili, po krótkiej znajomości. Oboje są sobie obcy, a przy bliższym poznaniu się następuje rozczarowanie.

W. T. Grant & Co. Zwolni 12,600 Ludzi

New York (UPI) — Firma sklepów łańcuchowych W. T. Grant & Co. na skutek deficytu na sumę \$175 milionów za rok 1974, postanowiła zamknąć 126 swych sklepów w różnych miastach kraju, równocześnie zwalniając 12,600 robotników zatrudnionych w tych sklepach.

Zamknięcie sklepów odbywać się będzie stopniowo do dn. 1-go kwietnia.

Zarządca firmy J. C. Kendrick zapowiada, że istnieje możliwość, że 300 sklepów będzie zamkniętych, zwiększając tym liczbę zwalnianych pracowników. Firma przystąpiła do planu rekonstrukcyjnego, mającego na celu ratowanie tej jednej z największych w kraju firm sklepów łańcuchowych.

Minuchin przepowiada, że epidemia rozwodów będzie trwała nadal, a najbardziej poszkodowane są w tych wypadkach dzieci, zarówno w okresie rozwodu jak i później, gdy matka lub ojciec ponownie zawarł związek małżeński — z innym partnerem. Dla małego dziecka, w zależności oczywiście od ojczyma — lub macochy, — nie jest to takim problemem, jak w wypadku dzieci starszych.

K. Cz.

Daszawa — Olbrzymie Zasoby Gazu Ziemnego

Wspomniano pod hasłem "Wilno", że gaz ziemny, naturalny, dostarczany jest z Daszawy do Wilna. Notatka wspomniana wymaga uzupełnienia.

DASZAWA — leży około 10 km na wschód od STRYJA. W jej rejonie we wczesnych latach 30-tych odkryto gaz ziemny. Dokonał tego polscy geolodzy z Instytutu Geologii i Akademii Górniczej. Przeprowadzono wiercenia i stwierdzono, że szyb daszawski posiada tak olbrzymią siłę ciśnienia, że gaz ziemny może być pod tym naturalnym ciśnieniem doprowadzony rurociągami do najdalszych rejonów Polski. Zasoby gazu określono na miliardy metrów sześciu.

Wartość gospodarczą i finansową oceniano na miliardy zł. pol. Posiadanie tego zasoby daszawskiego było w planach gospodarki narodowej elementem rokującym olbrzymie możliwości.

Wkrótce przystąpiono do eksploatacji szybu, budując rurociąg do Lwowa.

Po bezprawnym zagarnięciu ziem województwa lwowskiego i Małopolski Wschodniej, a także w ogóle ziem wschodnich Polski o obszarze — 110,000 km kw., bogactwa naturalne Polski są eksplo-

atowane przez Sowietów, zabierając naszą ojczyznę.

Straty Polski w dziedzinie gospodarczej są ogromne.

Wyzysk "przyjaciół" wschodnich bezprzykładny!

Jak okupant sowiecki podszedł do tych niezmierzonych zasobów gazu? Rozbudował rurociąg lwowski w 5-ciolniewą magistralę gazową, — przedłużając ją do Kijowa, Moskwy, Leningradu, Mińska i Wilna, (a może z Leningradu przez Tallin, Rygę, Kowno, Wilno do Mińska?). W ten sposób polski gaz ziemny — drogą okrężną otrzymał Wilno. Czy i jakie miasta sowieckie korzystają, z polskiego gazu ziemnego należałoby poszukać, czy dowiedzieć się.

Ale na tym nie koniec. Sowiety zawarły umowę (w r. 1972-73) z Niemcami Zachodnimi, na podstawie której buduje się, lub już zbudowana, rurociąg gazowy ze Lwowa do Karpat i przez Słowację, Czechy do Bawarii.

Wartość transakcji obliczono w ten sposób, że dostawa gazu tą drogą ma przynieść w ciągu 10 lat kwotę 100 milionów funt. ang., — ale nie Polsce, lecz niemcom, grabieżniemu, imperialistycznemu Związkowi Radzieckiemu za polski gaz.

S. Nowak

PODAREK Sunbeam

i TAKŻE INNE NAJLEPSZYCH FIRM!

DARMO z GRUNWALD SAVINGS

Słynna jakość Sunbeam... uczciwe wykonanie i gwarantujące obsługę!

złóćcie \$300

i zabierzcie do domu jeden z tych podarków Sunbeam

— DARMO

BUDZIK zaprojektowany przez Sunbeam. Niezwykły rzeźbiony kryształ posiada widzące cyfry z każdej pozycji, które łatwo odczytać i skuteczny alarm. Nowoczesny futerał w neutralnym kolorze pasującym do każdego otoczenia. 3 1/2" x 3 1/2" x 2 1/2"

ELEKTRYCZNY ZEGAR KUCHENNY SUNBEAM TROPIC — żywe ultranowoczesne kolory ożywiają każdą kuchnię. Niezwykły biały cyfer — biały i łatwy do odczytania cyfer. Do wyboru Avocado, Złoty lub Poppy. W innych kolorach cyfry i wskazówki. Wskazówka sekundowa 7" średnicy.

złóćcie \$1,000

a otrzymacie

DARMO

osobisty prezent

z tej kolekcji

... lub depozyt na

\$300 a otrzymacie

prezent za \$3.

SUNBEAM CONSOLE — rozmaite świecone także i budzik, światło do regulowania i dźwięk budzika. Budzik reguluje się na tarczy. Baga kasetka. Czarne cyfry i wskazówki. Wskazówka alarmowa czerwona dla łatwiejszego rozpoznania. Rozmiar 8 1/2" x 3 1/2" x 2 1/4"

DAMSKI APARAT DO OGOLENIA SUNBEAM "TWIN HEAD" — dwu stronny "micro-twin" aparat do golenia. Jedna strona do golenia pach, druga do golenia nóg. Różowy ze złotym i białym wykończeniem.

SUNBEAM LUKSUSOWA AUTOMATYCZNA ELEKTRYCZNA PODUSZKA — Wodoodpornej konstrukcji poduszka. Trzy fazy ogrzewania. Dwie luksusowe poszewki do prania w barwne desenie lub różowe. Wygodne nocne światło. Kontrola za pomocą guzika. Rozmiar 11" x 15"

ELEKTRYCZNY PRZYZRĄD DO MIERZENIA CZASU DO-ALL — na 24 godzin — Automatycznie zapala się i gaśnie światło. 3" szerokości — 4" wysokości.

ELEKTRYCZNA TACA DO GORĄCYCH POTRAW — Potrawy są zawsze gorące... nigdy nie przypalają się ani nie wysychają. Pięknie wygląda i ozdobi wasz stół. Nie uszkodzi powierzchni stołu ani serwetki. Bezpieczna! Możliwe trzymać tę tacę na stole bez obawy, że dzie-

SUNBEAM STERLING WINK-AWAKE BUDZIK ZE ŚWIECĄCĄ TARCZĄ — Piękna oprawa drewniana i złote wykończenie. Elegancka złoto-biała tarcza. Duże czarne cyfry i wskazówki, czerwona wskazówka sekundowa. Dodatkowe oświetlona tarcza i łagodny alarm, który się powtarza.

lub depozyt \$1,000

albo więcej i wybiercie z tych wspaniałych przedmiotów przy dużej oszczędności!

MANNING-BOWMAN BLENDER NA 7 SZYBKOSTACH ZA POCISNIENIEM GUZIKA — Avocado — biała podstawa, konteiner o pojemności 40 uncji posiada wymiarowane naczynie do miernierozmiaru 1 1/2 uncji a podstawa ma chowany sznur. Cztery mieszadła z nierdzewnej stali łatwe do mycia. Instant power permit zapewnia łatwiejsze operowanie mieszadłami oraz włączanie i wyłączanie blendera. 115 volt. (\$1,000 depozyt i \$12,00 lub \$5,000 depozyt i \$7,000).

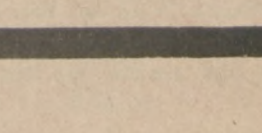
TOASTMASTER i ODWRACALNY PIECYK-BROJLER — Dwa przyrządy w jednym! Ten piecyk-brojer piecze i smaż jak piecyk elektryczny, lecz jest łatwiejszy do czyszczenia i zajmuje mniej miejsca. Idealny do każdego domu, mieszkania czy Mobile home. Temperatura od 200 do 475. Termometr reguluje ciepło. Taca o dwóch pozycjach ma szklane drzwi, składaną rączkę i pływki do piczenia. Wykończenie chromowe, łatwe do mycia. (\$1,000 depozyt i \$12,00 lub \$5,000 depozyt i \$7,000).

SUNBEAM MASTER MIXER — 12 POZYCJI, NIEOGRODNICZONA SZYBKOŚĆ — Oto wspaniała kombinacja Master Mixera plus nieograniczona szybkość. Uniwersalny w użyciu od lekkiego mieszania do bicia przy dużej szybkości. 150 wati, z silnikiem kontrolowanym przez rząd. Można zdemontować podstawę do ręcznego użycia. Wyjątkowo duże mieszadło. Łatwa kontrola szybkości jednym palcem. Wbudowana instrukcja. Oddzielny sznur. Duża szklana miska. Avocado i czarny z wykończeniem imitującym drewno lub złoty z brązowym z takim samym wykończeniem. (\$1,000 depozyt i \$15,00 lub \$5,000 depozyt i \$10,000).

SUNBEAM PORCELANOWA PATELNA DUPONT TEFLON II wykładzinie aby się nie przypiekała. Bez znużenia czyszczenia. Z zewnątrz piękna porcelana. Łatwa do mycia i trwała. Oddzielana kontrola gorąca. Wentylowana przykrywa. Złota, Avocado lub jasno czerwona. Najwyższej jakości. (\$1,000 depozyt i \$15,00 lub \$5,000 depozyt i \$10,000).

depozyt \$5,000

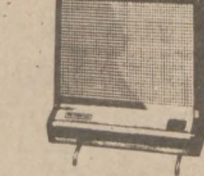
i każdy z tych luksusowych prezentów może być wasz DARMO na długie lata

SZUCIE NA 8 OSÓB — razem 52 sztućki — 16 łyżeczek, 8 łyżek do zupy, 8 widelców, 8 widełkowców do sałat, 8 noży stołowych. PLUS: 1 duża łyżka, 1 łyżeczka do cukru, 1 nożyk do masła i 1 większa łyżka.

OZDOBNY ZEGAR "LEGEND" — BEZ SZNURA — Duży i piękny w stylu "EARLY AMERICAN". Nikt nie uwierzy, że nie jest to ręcznie robiony zegar z debiu. Posiada nawet ślad dy po kornikach i nakreśla się kluczykiem! Tarcza jest umieszczona głęboko a góra ozdobiona filarkami. Delikatne czarne wskazówki i rzymskie cyfry, na antycznej, białej tarczy. Bez sznura 21" x 11 1/2" x 2 1/2"

OZDOBNY PIECYK ELEKTR. SUNBEAM — Idealny do dodatkowego ogrzewania. Bezpieczny, automatycznie i wyłącza ogrzewanie. Elastyczny uchwyt. Regulacja temperatury. 1500 wati.

SUNBEAM VERMONT ZEGAR NA KAZDĄ OKAZJĘ — Niezwykła kopia zegara dla dzieci z wahadłem, które działa ciekawie szczególnie łącznie z imitowanymi dzwienkami i otworem na kluczyk, z 40 bębni wykończone. Srebrno złota tarcza i wahadło. Czarne cyfry i także wskazówki. W odcieniu drewna lub imitacja ołowiu. 10 1/2" x 4 1/2" x 2 1/2"

G.E. ELEKTRYCZNY NOŻ DO KRZAJANIA — Nowy, wygodniejszy uchwyt. Nowy, wygodny bezpiecznik. Nowe, łatwe zawieszanie ostrzy. Nowe wygodne pudełko do przechowywania.

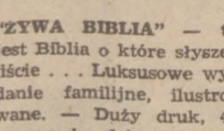
G.E. OTWIERACZ PUSZEK I DO OSTRZEŻENIA NOŻY — Operacja "bez ręki" — wkłada się puszkę — i puszkę otwiera się automatycznie a otwieracz wyłącza się. Wyjmowany nożyk, łatwy do mycia. — Otwór do ostrzenia noży, zapewniający odpowiednią pozycję. Przytrzymujący magnes. Sznur chowa się z tyłu.

CRESTWOOD STACJA WŁASNA STACJA METEOROLOGICZNA TRZY — Przyrząd do mierzenia wilgotności, termometry i barometru. Bardzo pożyteczny przyrząd pokazujący pogodę. Wszystkie zegary łatwe do nastawiania

SUNBEAM KAWNIK NA PRZYZYCIA NA 30 FILIZANEK — robi 12 do 30 filiżanek automatycznie. Światło sygnalizacyjne. Nie kapiecy kranik. Lekki, poręczny z aluminium

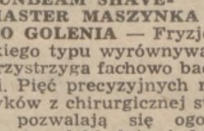
"ŻYWA BIBLIA" — to jest Biblia o której słyszeć... Luksusowe wydanie rodzinne, ilustrowane. — Duży druk, 48 barwnych fotografii, 10 kolorowych map, 8 stron na zapiski rodzinne. Błękitna imitacja skóry. Elastyczna oprawa. Złote brzozy stron. Zakładka.

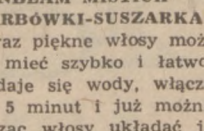
G.E. TOASTER NA 2 KROMKI — Barwny regulator tostów — każdy w rodzinie ma taki jaki lubi. Wykończenie Chromowe jak lustro. Poręczna budowa, szerokie otwory na tosty, wysoko wyrzucająca sprężyna, taca na okruszki.

SUNBEAM ELEKTR. KAWNIK NA 12 FILIZANEK — robi od 4 do 12 filiżanek. Utrzymuje kawę gorącą automatycznie. Światło sygnałowe. Regulacja mocy. Rączka i podstawa nigdy nie są gorące. Avocado lub Jasny Złoty.

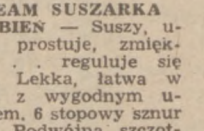
SUNBEAM SHAVE-MASTER MASZYNA DO GOLENIA — Przyrządy tego typu wyróżniają się przystałością fachowo baczki. Bicie precyzyjnych nożyków z chirurgicznej stali u pozwalają się ogolić czysto, dokładnie i luksusowo. Goli również dłuższe włosy. Two się otwiera dla wyzyszczenia. W ozdobnym opakowaniu. 110-120 volt — A.C./D.C.

SUNBEAM MISTICK KARBÓWKI-SUSZARKA — Teraz piękne włosy można mieć szybko i łatwo. Dodaje się wody, włącza na 5 minut i już można suszyć włosy układając je jednocześnie w wyszukane loki. To wszystko przy kontroli wilgotności i ciepła. Bez rolek i spinek a przy tym szybko.

G.E. ELEKTR. ŻELAZKO PAROWE LUB NA SUCHO — za pomocą elektrycznej rączki się nie rozgrzewa. 35 otworów na parę. Specjalne urządzenie trzyma żelazko równo na desce. Barwny regulator temperatury dla określonych materiałów.

SUNBEAM SUSZARKA GRZEBIEN — Suszy, układają, prostuje, zmiękcza, reguluje się ciepło. Lekka, łatwa w użyciu z wygodnym uchwytem, 6 stopniowy sznur elektryczny. Podwójna szczotka, plastikowy grzebień. Nowoczesna kombinacja kolorów niebieskiego z białym. Wspaniały prezent dla każdego. Słynna jakość Sunbeam.

SUNBEAM MINIATURA ZEGARA DZIADKA — Wspaniała miniatura słynnego zegara dla dziecka, wysokości 20", złoto srebrna tarcza i rzymskie cyfry, czarne wskazówki. Złoty wahadło. Bogato zdobiona szafka w imitacji drewna. — Imitacja drzewce z złotymi zamkami i ozdobami. 20" x 8" x 3 1/2"

Przyjdźcie i wybierzcie bezpłatny podarek. Zastrzegamy sobie prawo ograniczenia ilości i pomysł w druk. — Oferta wygasa 15 lutego skasowanie certyfikatów przed terminem według prawa kosztuje "grzywnę".

DARMO REJESTRACJA DO LOSOWANIA

aby wygrać 1 lub dwa RCA XL-100 19 CAL. KOLOROWY TV Przyjdźcie i zarejestrujcie się podając nazwisko, adres i telefon, to upoważni was do wygrania RCA-XL-100 19" Solid State Kolorowego TV. Możliwe zapisywać się nieograniczoną ilość razy. Bez żadnych wymagań. Nazwisko zdobywcy zostanie wyciągnięte 15 lutego, 1975.

8340 So. Kedzie 4363 So. Archer

778-8340 376-4880

Poniedziałek i Czwartek 9-4. Wtorek i Piątek 9-8. Sobota 9 do 12:30. Zamknięte w Środę.

Poniedziałek i Wtorek 9-4. Czwartek i Piątek 9-8. Sobota 9-12. W Środę zamknięte.

GRUNWALD SAVINGS

DWA MIEJSCA DO USŁUG

8340 So. Kedzie 4363 So. Archer

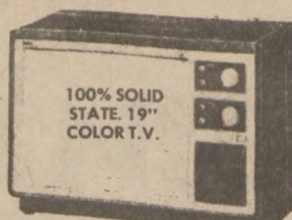
778-8340 376-4880

Poniedziałek i Czwartek 9-4. Wtorek i Piątek 9-8. Sobota 9 do 12:30. Zamknięte w Środę.

Poniedziałek i Wtorek 9-4. Czwartek i Piątek 9-8. Sobota 9-12. W Środę zamknięte.

Służy Chicago Od 1913

ROBERT J. WOJCIK, PRESIDENT

DIWIDENDY PŁATNE KWARTALNIE

GRUNWALD SAVINGS

Oferuje Wam

Konto Oszczęd.

Christmas Club

Darmo SaveBy-Mail my opłacany przesyłką

Sprzedaż i kasowanie Bondów Rządowych

Oszczędz. przenosimy darmo

Darmo usługi notarialne

Traveler's Checks

Bezpłatne parkowanie

Najwyższy oprocentowanie rozjaśni także waszą przyszłość!

8.17%*

*ROcznie ZŁOŻONE

7 1/2% Cert. Oszczęd.

8 lat dojrzwania

(\$5,000.00 minimum)

** jeśli dywidenda pozostaje w depozycie.

*Prawo przewiduje "grzywnę" za podjęcie certyfikatów przed datą dojrzwania.

—DARMO—

PERSONAL MONEY ORDERS dla oszczędzających u nas.

(\$1,000.00 minimum na koniec)

ROBERT J. WOJCIK, PRESIDENT

Council 139 PNA Bowling League

	W.	L.	Pts.
Fara Insurance	36	24	50
Club Mono Lounge	35	25	46
2nd Federal	34	26	44
Lesh's Lounge	31	29	43
Geo.-Dot's Lounge	29 1/2	30 1/2	42 1/2
Chuck's Wagon	32	28	42
Dr. Blazewicz	32	28	41
Wheels S.A.C.	27 1/2	32 1/2	36 1/2
Krupa's Tavern	26 1/2	33 1/2	35 1/2
Sliz's Foods	26	34	34
Ted's Place	26 1/2	33 1/2	33 1/2
Dick Peter's Motors	25	35	30

2nd Federal Savings & Loan Assn. found the victory trail as they steamrolled Sliz's Foods for the works in Council 139 PNA bowling activities at Archer Kedzie Lanes last Friday night. F. Wincer was the trotter with a 579 pitch while Lou Sury was tops for Sliz's Foods with 528.

Wheels S.A.C. tangled with a tartar as they took a pair of games from Geo. & Dot's Lounge and three points. Gus Kmak continued his hot keging as he scored 214-597 for the Wheels and the real pro for the loser was C. Rzesut with 589.

Dr. Blazewicz finally hit the jackpot as they buried Dick Peter's Motors amidst a parade of strikes to take the full count. The optimists presented a well balanced attack paced by E. Janachowski, 211-572, while Den Spiewak hit 507 for the Motors.

Lesh's Lounge still have their rabbit foot as they out pointed Fara Insurance for two games and three points. Inky Podolski was the best for Lesh's with 233-618 while J. Kwiatkowski was best for the insurance with a 613 series.

Chuck's Wagon stopped Krupa's Tavern for a pair of games and split in points with Wayne Mason pitching 235-634 for Chuck's team and N. Hakala scoring 218-608 for Krupa's Tap.

Ted's Place enjoyed the victory parade with two games and a two point series total over Club Mono

Lounge. S. Klis displayed improved form with 547 for the victors while Rick Tarsa with 558 was best for the losers. Time to take the wraps off the boys Mr. Sosnowski.

2nd Federal 1034 982 966 2992
Sliz's Food 950 963 921 2834

2ND FEDERAL: M. Dziemela 525, S. Cosino 492, F. Wincek 579, E. Jerzak 569, H. Garant 536.

SLIZ'S FOODS: R. Przytycki 505, Jania 465, Sury 528, Wesolowski 484, Michon 507.

Lesh's Lounge 1011 1038 1057 3106
Fara Ins. 1004 1045 977 3026

FARA: Knapczyk 570, Matajka 515, Dahlberg 562, Walong 556, Kwiatkowski 613.

LESH'S: Sier 487, Quinn 503, C. Ptaszkowski 558, Podolski 618, G. Ptaszkowski 517.

Krupa's Tav. 1094 1013 988 3095
Chuck's 1032 1024 1013 3069

KRUPA'S: Hakala 608, Iwanowski 477, Wojcik 550, Swinock 539, Hartig 588.

CHUCK'S: Miernicki 507, Yanke 575, J. Mason 589, Burger 495, W. Mason 654.

Ted's Place 965 974 994 2933
Club Mono 1008 986 940 2924

CLUB MONO: Szafranski 508, Siwiec 526, Al Tarsa 513, Rick Tarsa 558, Ponczak 531.

TED'S PLACE: Bukauski 510, S. Szeredy 451, Klis 547, Sosnowski 471, K. Szeredy 511.

Wheels SAC 1004 954 1058 3016
Geo. & Dot's 1001 969 971 2941

WHEELS: Kmak 597, Zebig 564, Garcia 538, A. Mchon 506, Krawczykowski 448.

GEO. & DOT'S: Rzesut 589, Brniak 586, Sergen 470, Woods 473, Stampanto 457.

Dr. Blazewicz 979 1012 971 2962
Peter's Motors 947 959 8995 2901

MOTORS: Mikolajczyk 424, Wojtowicz 444, Kubicki 456, Spiewak 507, Piotrowski 463.

BLAZEWICZ: Janachowski 572, Rydell 479, Kutz 567, Kubin 465, Cronin 570.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

CZWARTA KOLEJKA ROZGRYWEK HALOWYCH

Dziś, w piątek, 24 stycznia, w Chicago Armory, Chicago Avenue niedaleko jeziora, — jest specjalnie interesujący, ponieważ drużyny są niezwykle ciekawie zestawione. Miaonowicie na zasadzie losowania w każdym meczu grać będzie jedna drużyna z Major Division i jedna z First Division.

Wynik oczywiście liczyć się będzie w ostatecznej klasyfikacji w poszczególnych grupach. I tak kolejno grać będą: Hercules — C.D.T.

Tanners — Jets
Kickers — Koreans
Schwaben — Youths
Lions — Fichte-Rams
Croats — Wisła
Slovaks — US '72
Green-White — Adria

Jak widać Wisła wylosowała twardego przeciwnika, — Croats wicemistrza Chicago, którego forma w dodatku ostatnio zwymyka. Czy Wisła sprosta trudnemu zadaniu, — zobaczymy dziś w piątek 24 stycznia, wieczorem w Chicago Armory. Jest jeszcze pewna ilość zniżkowych biletów na te mecze. Można je nabyć w klubie Wisła, w klubie Błyskawica, oraz u członków zarządu i graczy klubu Wisła. Bilety te są o \$1 tańsze, niż przy kasie i ważne na którykolwiek piątek rozgrywek, które trwać będą do 28 lutego. Klub Wisły mieści się 3625 W. Wrightwood, tel. 227-1060.

Mr. Abe Korsower w programie rozgrywek z 17 stycznia p.t. "Indoor Highlites" ponownie przedstawił zespół Wisły w b. dobrym świetle, a czołowych graczy W. Obrebskiego i A. Guzika "and Company" opisał w samych superlatywach. W ostatnim meczu A. Guzika doznał kontuzji i jak się dowiadujemy nie wystąpi on w kilku następnych meczach. Wisła jak słuchy dochodzą pod kierownictwem Obrebskiego dobrze przygotowała się do dzisiejszego meczu z doskonałym przeciwnikiem, jaki jest drużyna Croats.

W SOBOTĘ "OPEN HOUSE" W KLUBIE A.A.C. EAGLES

Nowe władze klubu sportowego Eagles z miejsca zabrały się do pracy, i aby jak najlepiej zapoznać sympatyków klubu, jak i całą Polonię z planami na przyszłość, z nowym klubem oraz nowo wybranym zarządem na czele z Joe Zyzda, — zaprasza wszystkich swych zwolenników i członków do lokalu nowego klubu przy 3519 W. Fullerton jutro, t.j. w sobotę 25 stycznia. W klubie grać będzie orkiestra, będą jak zawsze smaczne zakąski, bez jakiegokolwiek zobowiązania. Bufet jak zawsze znakomicie zaopatrzone.

ZEBRANIE T.S. WISŁA W SOBOTĘ, 25 STYCZNIA

Miesięczne zebranie klubu sportowego Wisła odbędzie się w sobotę, dnia 25 stycznia, o godz. 4-ej po południu, w lokalu klubowym, 3625 W. Wrightwood. Członkowie, — zwolennicy i sympatycy proszeni są o udział.

Klub sportowy Wisła zaprasza na doroczną zabawę karnawałową, jaka się odbędzie w sobotę, dnia 1-go lutego w pięknej sali Saint Nicolas Banquet Hall, 2701 N. Naraganset Ave. Gra popularna orkiestra "Białe-Czerwone" — Początek o godz. 8-ej wieczorem. Cały dochód — przeznaczony jest na kupno Domu Młodzieżowego klubu sportowego Wisła.

PLAN DZIAŁANIA PKOI NA ROK 1975

Władze Polskiego Komitetu Olimpijskiego zatwierdziły plan działania na 1975 r., a w niektórych dziedzinach na okres do Igrzysk Olimpijskich w Innsbrucku i Montrealu. Polski Komitet Olimpijski jest organizacją odpowiedzialną za przygotowanie i wysłanie reprezentacji Polski na Olimpiadę Zimową i Letnią.

Na terenie całej Polski — zorganizowana zostanie wielka akcja, zmierzająca do spopularyzowania Igrzysk o raz idei olimpijskich w całym polskim społeczeństwie. Miliony młodych obywateli — uczestniczyć będą w teleturnieju "Na Olimpijskim Szlaku". Będzie to konkurs wida-

dzy olimpijskiej, obejmujący swym zasięgiem szkoły, zakłady pracy i organizacje młodzieżowe. W okresie kwietnia zorganizowane zostaną "Dni Olimpijskiego-1975" — masowe imprezy sportowo-rekreacyjne dla młodzieży i dorosłych. Przewiduje się organizowanie spotkań z olimpijczykami oraz imprez artystycznych.

Zgodnie z tradycją organizowane będą konkursy sztuki o tematyce olimpijskiej, — a najwybitniejszym twórcom przyznane zostaną "wawrzyny olimpijskie".

W 1975 r. odbędzie się w Polsce wiele imprez o charakterze międzynarodowym. Zorganizowany zostanie 3 Festiwal Filmów Sportowych, sesja naukowa poświęcona rozwojowi olimpizmu w Polsce i na świecie, a wspólnie z Muzeum Sportu w Warszawie zorganizowane zostaną wystawy artystyczne.

Zarząd Polskiego Komitetu Olimpijskiego zatwierdził również program współpracy z Polonią Zagraniczną — na okres do najbliższych Igrzysk Olimpijskich Zimowych i Letnich.

ŚLALOM SPECJALNY PUCHARU ŚWIATA

W austriackiej miejscowości Kitzbuehel rozegrany został w ubiegłą niedzielę slalom specjalny mężczyzn, zaliczany do Pucharu Świata. Był to czwarty slalom specjalny, objęty punktacją Pucharu Świata, a zarazem 14 konkurencją pucharową mężczyzn. Zwyciężył reprezentant Włoch Piero Gros — w czasie 113.35 sek. Wyprzedził on Ingemara Stenmarka (Szwecja) — 112.21 oraz swego rodaka Paolo de Ciesa — 112.40. Bardzo dobrze spisał się znów reprezentant Polski Jan Bachleda, który zajął 6 miejsce, zdobywając po raz

drugi punkty do klasyfikacji pucharowej. Czas Bachledy — 114.11. Polak przegrał jeszcze z Hansem Hinterseerem (Austria) oraz Amerykaninem — Geoff Bruce.

Roman Dereziński był 16, a Kazimierz Burzykowski zajął 34 miejsce. — W klasyfikacji najlepszych slalomistów prowadzą ex aequo Stenmark i Gros — po 70 pkt., a Jan Bachleda zajmuje 8 miejsce — 17 pkt. W łącznej klasyfikacji pucharowej mężczyzn (zjazdy, slalomu gigantów i slalomu specjalne), — pierwsze miejsce zajmuje Franz Klammer (Austria) — 159 pkt., przed Piero Grosem (Włochy) — 145 pkt. i Gustavo Thoeni (Włochy) — 135 pkt.

DWUBÓJ KLASYCZNY

W zachodniemieckiej miejscowości Reit im Winkl odbyły się w ostatnią sobotę i niedzielę międzynarodowe zawody w narciarskim dwubój klasycznym. Dobrze spisali się w nich reprezentanci Polski. Stefan Hula — brązowy medalista mistrzostw świata z Falun (1974 r.), wywalczył w nich drugie miejsce — 421,472 pkt. Zwyciężył Tom Sandberg (Norwegia) — 429,773 pkt. Trzecie miejsce

zajął były mistrz Europy juniorów w tej konkurencji — Paal Schjetne (Norwegia) — 421,361 pkt., a czwarte drugi Polak Stanisław Kawulok — 417,608 pkt.

PIERWSZY MEDAL DLA POLSKI W 1975 ROKU

Pierwszy medal dla Polski w 1975 roku wywalczyła sarneczkarka Halina Kanasz. Na mistrzostwach Europy w sarneczkarstwie, które zakończyły się we włoskiej miejscowości Valdora, zajęła ona w jedynkach 3 miejsce, zdobywając brązowy medal. Mistrzynią Europy została Margit Schuman (Niemcy Wsch.), a srebrny medal zdobyła jej rodaczka Ewa Maria Wernicke. Druga Polka Teresa Bugajczyk zajęła czwarte miejsce.

Równie dobrze spisali się Polacy w jedynkach. Andrzej Piekoszewski zajął 5, a Andrzej Żyła — 7. Wszystkie 3 medale w jedynkach zdobyli reprezentanci Niemiec Wschodnich. — Zwyciężył Detlev Guenther przed W. Fiedlerem i H. Rinnem.

KONKURS SKOKÓW O PUCHAR PRZYJAŹNI

Pod koniec ub. tygodnia w

miejscowości Liberec w Czechosłowacji rozegrano dwa z trzech konkursów skoków narciarskich w ramach turnieju o Puchar Przyjaźni. — Pierwszy konkurs wygrał — dwukrotny mistrz świata — Hans G. Aschenbach (NRD) — 232,4 pkt., przed Karem Kodejską (Czechosłowacja) — 222,7 pkt. i wicemistrzem świata D. Kampfer (NRD) — 216,8 pkt. Najlepszy z Polaków był Adam Krzystofiak, który zajął szóste miejsce — 205,7 pkt., a na ósmej pozycji znalazł się Aleksander Stółowski — 204,4 pkt.

Drugi konkurs zakończył się zwycięstwem — Rudolfa Hoehnla (Czechosłowacja) — 235,6 pkt., przed Gari Napalkowem (ZSRR) — 232,8 pkt. — i Karem Kodejską (Czechosłowacja) 227,3 pkt. Ponownie szóste miejsce wywalczył Adam Krzystofiak — 211,3 pkt., a Aleksander Stółowski zajął 9 miejsce — 202,5 pkt. Po dwóch konkursach indywidualnie prowadzi Aschenbach, przed Kodejską i Hoehnlem, Krzystofiak zajmuje 6 miejsce, a Stółowski ósme. Drużynowo prowadzi Czechosłowacja przed Niemcami Wsch. i Polską.

News and Views...

By Ken Konrad

BOBBY VINTON, the "Melody of Love" man, was the Toast of Chicago last weekend when he came in for his performance Saturday night in McCormick Place. The media of Chicago — newspapers, radio and television — covered him from the time he came here to the moment he left for dates in New York state and Canada. But a highlight to this reporter came when Vinton visited Mayor Richard J. Daley. Mayor Daley really seemed to have a royal good time as Bobby presented him with a "Polish Power T-shirt, taught him "Moja droga ja cie Kocham," and then insisted His Honor join him in the words from his smash hit. After the concert in McCormick Place, Bobby received various honors, one of which was an award of excellence from the International Polka Association, for his contribution to Polka music with his record, "Melody of Love," which everybody is singing or humming these days. Presenting this award was Don Jodkowski, president of IPA, who was accompanied by other officers of the organization. After Bobby Vinton's show, Dennis Voss, president of Parkway Bank and Trust Company, who was accompanied by his wife, hosted a reception for Vinton. Other Polish American leaders present were: Mr. and Mrs. Aloysius A. Mazewski and daughter, Marilyn, Mr. and Mrs. Val Janicki, Mrs. Stella Nowak, Mrs. Helen Zielinski, Julia Stroup, Adele Lagodzinski, Mr. and Mrs. Roman Pucinski, Mr. and Mrs. Edward Dzielowski and Mr. and Mrs. Bob Lewandowski. And so Bobby Vinton's visit to Chicago came to an end last Saturday; but Chicagoans will remember the warm, happy glow left behind by the young man with the infectious personality for a long, long time. Bobby, Chicago cie kocha!

JOHN C MARCIN, City Clerk, has been selected to receive the "Merit Award, 1974" by the Polish weekly "Polonia." He will be honored at a dinner Jan. 31 beginning at 7 p.m. in the Starlight Inn, 9950 W. Lawrence Ave., Schiller Park. Co-chairing the colorful affair are Nina Busse, president of Legion of Young Polish Women, and Chester Sawko, president of R. C. Coil Spring Manufacturing Co. Master of ceremonies will be Chester Wiktorski Sr., president of Alliance Savings and Loan Association. More information may be had by writing the Banquet Committee, 1200 N. Ashland, Room 422, Chicago 60622; or by calling 276-8323. . . . This Monday, Jan. 27, Eddie Korosa and the Merry-makers will be featured on one of Uncle Henry Cukierka's popular Polka parties in the North Room of Peacock Alley at Ford City Shopping Center. Another Polka party will feature Joe Pat Pa-

terek's Orchestra with songs by Kłodzka on Feb. 10. . . . Air Force First Lieut. John A. Chodacki, son of Mr. and Mrs. A. Chodacki, is a member of the outstanding crew of the month at McConnell AFB, Kan. Crew was cited for extraordinary performance during operational training missions A 1968 grad of St. Ignatius High, Lieut. Chodacki received his B.S. degree from the U. of Alabama in 1972, and was commissioned upon completion of school's AFOTC program.

One of the familiar faces on the Chicago college basketball coaching scene will be missing, because George Ireland resigned as head coach at Loyola University, effective immediately. He will continue as Loyola's athletic director. Jerry Lyne, an assistant to George for the past 12 years, takes over as acting coach. Ireland has been at Loyola since 1951 and his record with the Ramblers now stands at 321 wins and 255 losses. He attended Notre Dame University, was an All-American there and is a member of the Helms Basketball Hall of Fame. His wife is the former Gertrude Nowak. Lyne played basketball for Ireland at Loyola 1952-56, captaining the Ramblers in the final year. He joined Ireland's coaching staff in 1962. . . . New head football coach of the Baltimore Colts is Ted Marchibroda, another of George Allen's "graduates" to advance to National Football League coaching ranks. Marchibroda was assistant coach and chief offensive coordinator for Allen's Washington Redskins. . . . Showing concern for those less fortunate is real brotherhood. . . . See you next weekend!

4 Ofiary Brutalnego Napadu

Bluffton, Ga. (UPI)—Podczas napadu na stację benzynową w śróde w nocy, cztery osoby zostały ustawione w szeregu i pozbawione życia wystrzałem ze strzelby. Policja aresztowała mężczyznę którego samochód znaleziono w rowie blisko stacji, jako podejrzanego o udział w mordzie. Wśród ofiar brutalnego napadu znajdował się właściciel stacji, dwóch pracowników i klient.

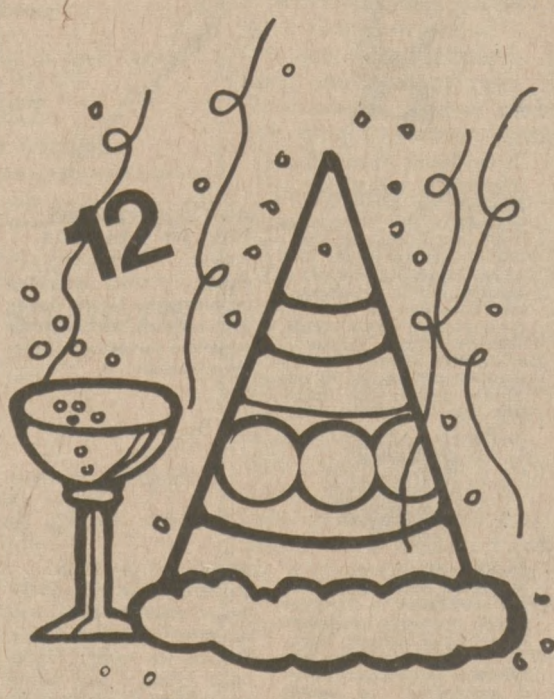
Zsa Zsa Poślubiła Szóstego Męża

Hollywood, Calif. (UPI)—Zsa Zsa Gabor, znana aktorka filmowa onegdaj poślubiła szóstego męża, milionera Jacka Ryan, swego sąsiada. Ślub odbył się w Las Vegas, Nevada.

WE'RE CELEBRATING

1975

WITH MORE INTEREST

Standard Federal Savings is happy to announce a new 7 3/4 % per annum, 6 year, \$1,000 minimum certificate account.

All Standard Federal certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. Your savings in either a passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

For over 65 years, Standard Federal Savings has been the financial center of Chicago's Southwest side serving people with integrity, faith and trust.

7 3/4 % Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 6 Year Maturity YIELD INCREASE TO 8.17% on interest accumulated for 1 year
7 1/2 % Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 4 Year Maturity YIELD INCREASE TO 7.90% on interest accumulated for 1 year
6 3/4 % Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 30 Month Maturity YIELD INCREASE TO 7.08% on interest accumulated for 1 year

6 1/2 % Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 1 Year Maturity YIELD INCREASE TO 6.81% on interest accumulated for 1 year
5 3/4 % Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 90 Day Maturity YIELD INCREASE TO 6.002% on interest accumulated for 1 year
5 1/4 % Yearly	PASSBOOK SAVINGS* Interest Paid To Date Of Withdrawal YIELD INCREASE TO 5.39% on interest accumulated for 1 year

Your savings in either a Standard Federal passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

* All certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Monday, Tuesday, Thursday,
Friday - 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday - 9 a.m. to noon
Wednesday - No Business Transacted

BAFIA

Funeral Home

1810 W. 18-ta ulica
Tel. CAnal 6-2298
— i —
1745 W. 47-ma Ulica
Tel. YArds 7-8407

PATKA

Funeral Homes

Zakład Dla Pogrzebów.
Air Conditioned.
JAN PATKA, Dyrektor
1256-58 W. 51st Street
BO 8-5257

KOZERA

Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica
(naprzeciw kościoła Św. Józefa)
Tel. YArds 7-3388

WALTER L. SOJKA

FUNERAL HOME

Nowoczesne Kaplice
Ochładzane
1427 W. CHICAGO AVE.
Tel. MO 6-2673

ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiętkowy kielich lub cyborium (puszka na komunikanty) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który może podarować potrzebującym misjom lub jakiegokolwiek, którego wybranie, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pięknym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

MAKE YOUR SELECTION FROM
OUR NEW 1975 DESIGNS
IN OUR NEWLY REMODELED
SHOW ROOM

Prosimy Odwiedzić Naszą Wystawę
Walewski Monument Works
Maryhill Memorials

6550 MILWAUKEE AVENUE Chicago, Illinois 60631
NEWcastle 1-4902 Otwarte w Niedzielę

WORK DONE BY EXPERTS WHERE QUALITY
AND EXCELLENT WORKMANSHIP PREVAIL

Po Zakup Wartościowego

CZARNIK MEMORIALS INCORPORATED

NAGROBKA Lub POMNIKA

Udajcie Sie Do

CZARNIKA

JEDYNA POLSKA FIRMA
Naprzeciw Cmentarza Zmarłych w Warszawie

Pańskie
Otwarte 7 Dni w Tygodniu
7300 Archer Road, Justice, Ill. Tel. GLobe 8-4443
DIANE ROSE SEWCYCK, President

Zmarł Wnuk Dra W. Sikory

W dniu 5 stycznia zmarł po długiej, pół roku trwającej chorobie, 15-letni śp. Billy Reedy, wnuk znanego i popularnego wśród Polonii anonsera radiowego i działacza społecznego dra W. Sikory.

Billy Reedy

Billy Reedy był synem córki dra Sikory p. Zdzisławy (Gigi) oraz jej męża p. Williama Reedy. Przedwcześnie zmarły chłopiec, zdolny świetnie się zapowiadający i b. lubiany był najpierw uczniem Bryan High School, a następnie Montini High School w Lombard, Ill. W Bryan High School został wybrany prezydentem swej klasy. W Montini High School również chciano go obdarzyć tą samą godnością ale nie mógł jej już

przyjąć z powodu ciężkiej choroby wątroby. Nawet najbardziej zaawansowane środki i zabiegi medycyny i doskonała opieka lekarska w szpitalu Lutheran General Hospital nie zdołały go wyleczyć.

Do kaplicy zakładu pogrzebowego Ahlgrini & Sons w Elmhurst, Ill., w której wystawione były zwłoki Billy, 7 stycznia bardzo liczne grono przyjaciół i znajomych rodziców i dziadków zmarłego przedwcześnie chłopca, m.in. prezes ZNP i Kongresu Polonii Am. mec. Alojzy Mazewski z żoną i córką oraz liczni przedstawiciele organizacji społecznych i kombatanckich Polonii, z którymi dr W. Sikora współpracuje.

Pogrzeb odbył się 8 stycznia po nabożeństwie w Visitation Church w Elmhurst, Ill. na cmentarzu Queen of Heaven.

Dotkniętemu ciężką żałobą drowi Włodzimierzowi Sikorze oraz jego małżonce i rodzinie wyrażamy nasze serdeczne współczucie.

I. Lindquist Skazana Na 6 Lat Więzienia

Irene Lindquist, oskarżona o zabicie się nad swym 7-letnim synkiem Johnny, który w 1972 roku zmarł wskutek ciężkiego pobicia, przynajmniej na 2 do 6 lat więzienia.

Męża jej, 32-letniego Williama uznano winnym w kwietniu ub. roku i skazano na 3 do 10 lat więzienia. Wyrok na ojca wydał sędzia Romiti. Lindquist w czasie procesu przyznała się do winy, ale później powiedziała, że chciała ochronić swą żonę, bo właściwie ona była dzieckiem do utraty przytomności. Nieprzemyślnego Johnny znalazł 28go lipca 1972 roku, policjant i zawiadził do szpitala St. Ann, gdzie chłopiec zmarł 31 sierpnia, nie odzyskując przytomności.

U.S. Steel Zwolni 1,800 Pracowników

Pittsburgh, Pa. (UPI) — Stalownia "U.S. Steel Corp." zapowiedziała że zwolni na tydzień 1,300 robotników a 500 zostanie zwolnionych w następnych dniach, z powodu naturalnego gazu dla operowania stalowniami.

Zarządzenie firmy zostało podjęte w 24 godzin po decyzji wydanej przez szefa Najwyższego Sądu Krajowego, sędziego Warren E. Burger, który odrzucił prośbę firmy o zablokowanie zarządzenia Federalnej Komisji Energetycznej wydanej firmie "Carnege Natural Gas Co." ograniczenia dostawy gazu naturalnego dla stalowni. Komisja Energetyczna wydając to polecenie firmie gazowej, twierdziła że prywatni konsumenci mają pierwszeństwo w dostawie gazu. Zwolnieni zostaną pracownicy zatrudnieni w stalowniach w Duquesne, Homestead, McKees Rocks i Irwin, Pennsylvania.

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Sie w Dzien. Związkowym

Autostrada Poprzez Afrykę Połączy Dwa Oceany

Budowa i szosy, i to nie byle jakiej, bo autostrady długości 5,400 km, czyli mniej więcej tyle, co w linii powietrznej z New Yorku do Londynu, wydaje się niezwykle ambitnym przedsięwzięciem.

Jego śmiałość podkreśla jeszcze bardziej trasa przyszłej autostrady. Przecinając cały kontynent afrykański od Oceanu Indyjskiego do Atlantyku, biec będzie na dużych przestrzeniach przez niezaludnione pustynie i tropikalne puszcze.

Dziś taka podróż szlakiem przyszłej autostrady — z Mombassy w Kenii do Yagosi w Nigerii nad Atlantykiem, trwać może wiele tygodni, — jeśli w ogóle skończy się szczęśliwie.

Ktoś, kto jej niedawno próbował, radzi przede wszystkim zaopatrzyć się w samochód z napędem na cztery koła. Ta wyprawa — powiada — wymaga od jego uczestników wiele odwagi, gruntownej znajomości mechaniki samochodu, dokładnego obznajmienia się z warunkami atmosferycznymi na całej trasie, zapasu cierpliwości przy zaopatrywaniu się w potrzebne w drodze dokumenty podróży i — co najważniejsze — wielkiego szczęścia.

Afryka jest komunikacyjnie szczególnie zaniedbanym kontynentem. Choć co nieco zmieniło się od nie tak dawnych jeszcze czasów, — gdy głównym środkiem transportowym na północy były wielbłądy, a w głębi kontynentu transport ładowy odbywał się przy pomocy obciążonych tragarzy — woda nadal odgrywa ważną rolę w komunikacji afrykańskiej.

Tylko że w Afryce komunikacja wodna odbywa się na nieuregulowanych, często miejscami niespławnych rzekach, których nurt przerywają niemożliwe do przebycia wodospady i prądy.

Transport kolejowy — raz szeroko, raz wąskotorowy, zależnie od tego, co pozostawili po sobie mocarstwa kolonialne — jest bardzo słabo rozwinięty; drogi bite nieliczne i zaniedbane.

Tam, gdzie to będzie wykonalne, projektowana transkontynentalna autostrada — oprze się o istniejący system drogowy poszczególnych państw afrykańskich. Z małymi wyjątkami jest on zwykle w opłakanym stanie i będzie wymagał nowych nawierzchni.

Za 4 Lata

Ekspert z Komisji Ekonomicznej ONZ zastanawiał się, czy przy tym stanie komunikacji taki transkontynentalny szlak jest w Afryce rzeczywiście potrzebny.

Czy nie lepiej przed podjęciem zbyt ambitnych przedsięwzięć wziąć się do budowania dróg w poszczególnych krajach afrykańskich? Po zbadaniu problemów komunikacyjnych Afryki i polityki inwestycyjnej niektórych państw tego kontynentu — Komisja Ekonomiczna doszła jednak do wniosku, że autostrada jest potrzebna i wskazana właśnie ze względu na ubóstwo komunikacji wewnętrznej.

Powstanie autostrady za-

chęci, a czasem zmusi poszczególne państwa do rozbudowy wewnętrznych systemów komunikacyjnych dla ułatwienia dostępu do szlaku międzynarodowego, — którym popłynie ich handel.

Powołując się na doświadczenie nabyte w innych rejonach Trzeciego Świata, gdzie tworzone podobne projekty, choć w skromniejszej skali, — eksperti ONZ twierdzą, — że autostrada wywoła gorącą budowę dróg wzdłuż tego szlaku komunikacyjnego i po obu jego stronach.

Autostrada powstanie ze wspólnych zasobów finansowych, materiałowych i ludzkich sześciu państw bezpośrednio zainteresowanych w tym projekcie i trzech — Sudanu, Ruandy i Czadu, które znajdują się w zasięgu — tego międzynarodowego systemu komunikacyjnego.

Koszty oblicza się na około 400 milionów dolarów. Optymiści twierdzą, że autostrada transafrykańska będzie gotowa w 1978 roku. Pesymiści — wolą się nie wypowiadać w sprawie terminów. (Gr.)

Broń Za Ropę

Washington, (G.P.) — Zakupy broni w USA dla państw arabskich nad Zatoką Perską doszły do \$8 bilionów, na skutek zamówienia 93 samolotów bojowych F5E i F5E przez Arabię Saudyjską na sumę \$756 milionów.

Arabia Saudyjska zakupiła już we Francji 36 samolotów bojowych "Mirage" dla Egiptu oraz uzbrojenia dla siebie za \$860 milionów.

Obok Arabii Saudyjskiej duże zakupy broni i amunicji w USA zrobił Iran. Jego zamówienia opiewają na \$5,4 biliona, podczas gdy Arabii na \$1,8 biliona. Kuwajt nabył sprzętu wojskowego w USA na \$30 milionów.

✠

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, siostra, babcia i prababcia nasza, śp.

Eleonora Samborska

(z domu Cepa)

Członkini Sodalicji Matki Najświę. z Lourdes i Tow. Fabiana Sebastiana Klonowicza Gr. 641 Z.N.P., po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 23go stycznia, 1975 roku, o godzinie 10:25 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 25go stycznia, o godzinie 10:00 rano, z Diversey Funeral Home pnr. 3601-05 W. Diversey Ave., do kościoła Św. Wacława, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pożałowania.

Wojciech, mąż; Irena (Czesław) Pieczonka, córka i zięć; Leon (Teresa) Samborski, syn i synowa; (Władysława Dymalska, siostra; Leon i Ludwik Cepa, bracia w Polsce; wnuki i wnuczki i prawnuki; wraz z całą rodziną.

Prosimy nie nadsyłać kwiatów.

Pogrzebem zajmuje się: Diversey Funeral Home, Telefon: AL 2-6424 lub DI 2-1700.

Miasto Rządzone Przez Kobiety

Miasteczko Walthourville w stanie Georgia jest zapewne jedynym w Stanach Zjednoczonych, jeśli nie na świecie, w którym sprawują władzę wyłącznie kobiety. Mayor miasteczka, pani Lyndol Anderson i 5 radnych (również kobiety) wiosną ub. roku zostały mianowane na te stanowiska po tym, gdy u władzy stanowych wywalczyły przyznanie praw miejskich osadzie zamieszkiwanej przez 418 mieszkańców.

Niedawno w Walthourville odbyły się wybory do władzy lokalnych, w których wszystkie kandydujące panie zdecydowały większością głosów pokonać kandydujących mężczyzn.

Barbara Filas

(z domu Pedzimas)

Członkini Tow. Serca Marii Nr. 871 Z.P.R.K., Tow. Opatrzności i Różańca Św. i Senior Citizens Club, po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 21go stycznia, 1975 roku, w podeszłym wieku.

Zwłoki można odwiedzać w sobotę po 5ej.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 27go stycznia, o godzinie 9:30 rano, z Wolniak Funeral Home pnr. 4604 So. Wolcott, do kościoła Najśw. Serca Pana Jezusa, a stamtąd na cmentarz Św. Kazimierza na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pożałowania.

Wiktoria (Stanley) Lipskis, córka i zięć; Jan (Bernice) i Franciszek, synowie i synowa; 4 wnucząt, 8 prawnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Wolniak, Telefon LA 3-1313.

In Memoriam

W dniu 23go stycznia b.r. minęła pierwsza rocznica śmierci najdroższej siostry naszej, śp.

Bronisławy Szulc

(z domu Ozymp, żony śp. Władysława)

odprawione zostały żałobne Msze św. w klasztorze Ojców Franciszkanów w Burlington, Wisconsin, oraz w kościołach w Polsce.

Rok już minął, jak od Boga powołana
Spis snem wiecznym Siostrę Kochaną
Śmierć Cię zabrała, rozłączył Nas los srogi,
Jednak Tyś niezapomniana Siostrę Kochaną.
Miejsce Twe w sercu naszych opróżnione
i przez nikogo nie może być wypełnione.
Zawsze słodko wspominamy i smutno nam bez Ciebie,
Lecz mamy nadzieję da Bóg zobaczyć się w niebie.

O pamięć w modlitwach za Duszę śp. Zmarłej upraszają
wszystkich krewnych i przyjaciół:
Janina, siostra oraz Alexander Smolecki, szwagier.

Teresa Skrzynecka

(z domu Zalinska; żona śp. Franciszka)

(matka śp. Kazimierza i śp. Jana)

Członkini Tow. Nowiast Różańca Św., Arcybractwa Pociętych Duszy w Czyściu przy par. Św. Wacława, Tow. Pań Opiekę nad Klasztorzem M. B. Dobrej Rady Siostr Felicjanek i Gminy Pol. No. 1 Białego Orła Grupa 20 ZNP, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 23go stycznia 1975 roku, o godzinie 1:15 w nocy, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 25go stycznia, o godz. 9-iej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3656 W. Belmont Ave., do kościoła Św. Wacława (Msza św. o godz. 9:30), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pożałowania.

Alojzy (Eleonora), Nancy, Lucy, Władysława (Dolores) Jadwiga (Michael) Knyter, Franciszek (Jan), synowie, córka, synowa i zięć; 11 wnucząt, 4 prawnucząt; Jadwiga Hoffman, siostrzenica; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Skaja Funeral Home. (23, 24)

In Memoriam

W trzecią bolesną rocznicę śmierci ukochanego męża mojego i ojca, śp.

Józefa Pływaczewskiego

odprawione zostaną Msze św. we wtorek, dnia 28go stycznia, 1975 r. w kościele Św. Józefa, 4821 S. Hermitage Ave. o godz. 6:30 wiecz. oraz w Polsce w Klasztorze O.O. Franciszkanów w Niepokalanowie i w kościele Św. Jadwigi w Milanówku.

Do współudziału w nabożeństwie i modlitwach proszą krewnych, przyjaciół i znajomych, w smutku pożałowania.

Stefania, żona; Władysław i Jan, synowie.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza córka nasza, siostra moja i wnuczka moja, śp.

Renata (Renee) Mary Kosior

po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 21go stycznia, 1975 roku, w 12 wiosnie życia. Zamieszkiwała w Ciceru.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 25go stycznia, o godzinie 9ej rano, z Cermak Home For Funerals pnr. 5844 W. Cermak Rd., Ciceru, Ill., do kościoła Mary Queen of Heaven w Ciceru (24ta i 53cia ul., (Msza św. o godz. 9:30 rano), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pożałowania.

Ludwik i Julia Kosior, rodzice; Ryszard, brat; Stefania Głaz, babcia; oraz dalsi krewni w Stanach Zjednoczonych i rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Cermak Home For Funerals, Telefon 652-0243. (23, 24)

28 LETNIA ROCZNICA

Chicago Hearing Aid Center

Firmy Słuchowej w Śródmieściu Chicago

Przyjdźcie Na BADANIE SŁUCHU BEZPŁATNIE i BEZ ŻADNYCH ZOBOWIĄZAŃ

JEŚLI SŁYSZYCIE, ale nie wszystko rozumiecie, powinniście mieć zbadany słuch Aby uniknąć nieporozumień z ludźmi przyjdźcie na badania słuchu jak najprędzej.

ZNIŻKI DLA PACJENTÓW MEDICARE

Ch. Którzy Nie Mogą Osobiście Zgłosić się Do Naszego Biura Mogą Mieć Słuch zbadany u Siebie w Domu. Telefonujcie lub piszcie po polsku broszurkę, która opisuje, jak łatwo można poprawić Wasz słuch. Pomagamy tym, którzy pragną wystać aparat słuchowy do Polski.

CHICAGO HEARING AID CENTER

111 W. MADISON ST. CHICAGO, ILL. 60622 TEL. ST 2-8177

Godziny biurowe: — Poniedziałki, wtorki, środy i piątki — 9:30 - 5:00; czwartki — 9:30 - 7:00; soboty — 9:30 - 2:00.

Wytłumaczenie i przysyłanie ten Kupon aby dostać bezpłatnie polską broszurkę — "Jak Poprawić Słuch"

Chicago Hearing Aid Center
111 W. Madison St.
Chicago, Ill. 60602 ST 2-8177

Nazwisko
Ulica
Miasto Stan

Groźba

Amatorska straż pożarna w St. Martin (Szwajcaria) postanowiła nabyć nową pompę motorową. Na budynku straży ukazało się następujące obwieszczenie: "Prosimy o dawanie datków na kupno agregatu. Gdybyśmy nie otrzymali dość pieniędzy, będziemy zmuszeni urządzić koncert naszej orkiestry dętej".

Zabawa Klubu Sportowego Wisła

Klub Sportowy Wisła zaprasza na Zabawę Karnawałową, jaka się odbędzie w sobotę, 7 lutego, w sali Saint Nikola Banquet Hall, 2701 N. Narragansett ave. Gra orkiestra Białe-Czerwone. Początek o godz. 8 wiecz. Donacja \$3. Dochód przeznaczony na kupno Domu Młodzieżowego Klubu Wisła. O rezerwację dzwonić na tel. BE 5-3634 lub 227-1060.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE I TELEWIZYJNE W CHICAGO

Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"

Stacja WZRT-FM, 93.1 KC

W Każdą Niedzielę 10-11 Rano
REF-BEN
Właściciel

GODZINA

MIEDZYNARODOWA
W Każdą Sobotę
6:35-7:30 Wieczór

Stacja WTAQ 1300 KC

777-2800
Jadwiga i Tony Pienkowski
Kierownicy

"KONCERT NIEDZIELNY"

Stacja WXRT-FM, 93.1 KC

W Każdą Niedzielę 11-12 w Pol.
Kierownik Programu
STAN ŁOBODZIŃSKI

GODZINA RELIGIJNA OO SALWATORIANÓW

Stacja WJOB—1230 KC

Niedziela 12:00-12:30

"W DRODZE DO EMAUS"

Program Religijny OO Salwatorianów

Stacja WTAQ—1300 KC

Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

PROGRAMY RADIOWE JANA CAPUTY

W NIEDZIELĘ
WJOB—1230 KC
(Hammond, Ind.)

1:30 do 2:00 Po Pol.

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI I EUGENIUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"

Stacja WSB—1240 KC

W Każdą Niedzielę 3-3:30 Po Pol.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"

Stacja WSB—1240 KC

W Każdy Wtorek 9-10 Wiecz.

Kierownik Programu
ROMUALD MATUSZCZAK

PROGRAM ZWIĄZKU KLUBÓW MAŁOPOLSKICH

Stacja WOPA—1400 KC

W Sobotę od 6:30 Wiecz.

Kierownik
FADEUSZ KUCZEWSKI

ZENON KWIATKOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Sobotę 6-7 Wiecz. "Polska Godzina Rozrywkowa"

7-7:30 Wiecz. "Polka Party"

WESOLY PROGRAM RADIOWY

Stacja WOPA 1490 KC

W Każdą Niedzielę 10:30 Rano

Kierownik
MAŁY WŁADZIO JAGIEŁO

MICHAŁ PRZEMYSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę 14:30 Po Pol.

ROBERT LEWANDOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę 4:30 Po Pol. - 6 Wiecz.

Znaczki Kopernika

Detroit, Mich. (K.W.)—Minał wprawdzie rok kopernikowski, kiedy cały świat czcił 500 rocznicę urodzin wielkiego polskiego astronoma Mikołaja Kopernika. — Wzniesiono wiele pomników ku jego czci w Stanach Zjednoczonych oraz w innych częściach świata.

Kontrowersji pochodzenia Mikołaja Kopernika, jako ojca nowoczesnej astronomii, — położono kres. Wielu naukowców w świecie zadało sobie trud, — aby odgrzebać wszelkie ślady jego pochodzenia i ustalić wątpliwości. — Niemcy jak wiadomo, usiłowali ciągle przywłaszczać sobie Kopernika. Nie w tym dziwnego, chodziło im o sławę światową.

Wiele państw w świecie — wydało również znaczki pocztowe na 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika. — Stany Zjednoczone są jednym z wielu, które wydały taki znaczek pocztowy. Nakład 8 centowego znaczka Poczty U.S. nie był tak wielki, aby zaspokoić wszelkie zapotrzebowania. Owszem, zawodowi filatelisci nabyli takie znaczki i koperty okazowe pierwszego dnia wydania.

Jest na pewno jeszcze wielu amatorów-zbieraczy znaczków pocztowych, którzy pozbawieni zostali możliwości nabycia takiego znaczka — z Kopernikiem lub kopert pierwszego dnia wydania — W wielu osiedlach Stanów Zjednoczonych, rzeczywiście zabrakło tych znaczków już dawno.

Centralny Komitet Obywatelski w Detroit, na szczęście zakupił większą ilość znaczków Kopernika i kopert z tym znaczkiem, ofrankowanych pierwszego dnia wydania.

C. K. O. jest jeszcze w stanie zaopatrzyć potrzebujących w koperty i znaczki Kopernika Poczty U. S., jak również tych, którzy pragną propagować imię polskiego astronoma w każdej formie.

8 centowe znaczki Kopernika po normalnej cenie — oraz specjalne koperty ofrankowane "First Day Issue" po 25 centów, można zamawiać drogą pocztową, z załączonym przekazem pieniężnym. (money order) do: Central Citizens Committee, 10211 Conant Ave., Detroit, Mich. 48212. (ml)

Kraków Walczący

Nakładem Wydawnictwa Literackiego ukazała się obszerna, przygotowana z wielką historyczną dokładnością, praca Tadeusza Wróńskiego "Kronika okupowanego Krakowa".

Przedstawia ona w porównaniu suchości, faktograficznej formie, na którą składa się 2,616 informacji, a także zdjęcia, zestawienia i tabele — wstrząsający i wszechstronny obraz życia miasta — stolicy Generalnej Gubernii — martyrologię i bohaterstwo jego mieszkańców, tragedię codziennych okupacyjnych dni i wspólnie świadectwo podziemnej walki.

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Się w Dzien. Związkowym

GRAND RAPIDS, MICH. — Mrs. Richard Ford, szwagierka prezydenta Forda pracowała przez 260 godzin nad dywanem, którego wzór przedstawia pieczęć prezydencką. Dywan, który ma być położony w Pokoju Ovalnym w Białym Domu, waży 10 funtów. (UPI)

KETCHIKAN, jeden z największych i najbardziej malowniczych portów Alaski, znany jest z połowu łososi (salmon).

Władysław Wiśniewski

O Posiłkach w Polsce w Dawnych Wiekach

De Hauteville (1618-1697) przebywał w Polsce za panowania króla Jana Kazimierza (1648-1668) i cieszył się zaufaniem króla i królowej. Po powrocie do Francji, wydał w Paryżu wspomnienia, spisane podczas pobytu w Polsce, w których między innymi podaje swe spostrzeżenia o polskich posiłkach:

"Polacy nie jadają w zasadzie śniadań lub czynią to bardzo rzadko. Niechętnie spożywają zimne potrawy. Mężczyźni, a także i kobiety wypijają rano ciepłą polewkę piwną z imbirem, wbijając do tego żółtko z cukru.

Posiłki składają się z wołowiny i cielęciny, świetnie w Polsce przyrządzonych, tamtejsza baranina jednak nie jest tak dobra jak we Francji: nie jedzą jej też Polacy, pozostawiając ją dla służby. Posiadają dużo kur szarych, ale brak tam perliczek; mają także dużo zajęcy, ale niewiele królików, których zresztą, zarówno jak i kotów, nie jadają, hodują natomiast białe króliki, wyjątkowo dla ich futerka.

Polska obfituje w sarny, ma natomiast niewiele jeleni, posiada dużo zarówno dzikich, jak i swoich świń, obficie ilości kapłonów, kur kalkuckich, indyków, gołębi, kaczek i gęsi. W zimie natomiast brak dzikich kaczek i gęsi tudzież bekasów, przebywających tam w wielkich ilościach latem. Dzieje się tak dlatego, że stawy, jeziora i strumienie są zimą pokryte lodem, a ten rodzaj dzierzyny lubi otwartą wodę. Nie przeto dziwnego, że zimą widuje się we Francji tyle dzikich kaczek, gęsi i bekasów, które uciekły do wielkiego zimna z krajów północnych, tam szukają łagodniejszego klimatu.

Litwa obfituje w nadmiar bażantów i jarząbków. Prusy w drobie. Widuje się poza tym, w tych prowincjach zimą nie znany Francuzom gatunek ptaków, zwanych tutaj śnieżkami. Podobne do dużych wróbel, bardzo są smaczne. Polacy jedzą tylko taki drób domowy, który przyniesiony do kuchni rano, w stanie żywym, tamże został zabity i tego samego dnia po-

dany na stół. Przepadają za pieczonymi prosiętami przyrządzanymi "à la daube" (t.j. duszone pod pokrywką).

Na stole u wielkich panów można ponadto w porze obładowej zawsze znaleźć misę grochu na słoninie pokrajanej w talarki. Spożywa się tam wszelkie rodzaje grzybów rosnących w lasach, nawet na drzewach. Zdejmuje się je z drzew i przechowuje w stanie suszonym. We Francji nie odważono by się spożywać tego rodzaju grzybów z obawy przed zatruciem. Być może, że to, co we Francji jest trujące, nie zawiera trucizny w Polsce. Podobnie jest z makiem, spożywanym w Polsce namiętnie jako jagły.

Polacy nie jadają zup, ale spożywają je chętnie i uważają je za bardzo dobre, skoro przyrządzi je kucharz francuski.

Nie gotują mięsa tak długo jak we Francji, i dlatego też podawana u nich sztuka mięsa jest smaczniejsza. Ich sosy różnią się wielce od francuskich. Przyrządzają sosy żółte na szafranie, białe na śmietanie, szare na cebuli, czarne na sliwach. Do tych sosów dodają wiele cukru, pieprzu, cynamonu, goździków, gałki muszkatołowej, oliwek, kaparków i rodzynek. W szczególności lepiej umiemy przyrządzać zupy rybne niż Francuzi. Wydają tyle na przyprawę i korzenie, że niektórzy wielcy panowie w Polsce sprowadzają ich rocznie za 50 tysięcy liwrów.

Polacy spożywają dużo mięsa, a mało chleba, mimo że w Polsce rośnie zboże w dużych ilościach, szczególnie żyto, które jest lepsze niż we Francji. Poza wielu rodzajami jarzyn, które doskonale umiemy

przyrządzać, jadają także kasze z jagiel, jęczmienia, owsiankę i kasze manne. Wszystko to nieźle smakuje, jeśli dobrze przyrządzone. Jadają to na mleku i maśle, z wyjątkiem dni świątecznych, kiedy to przyrządzają te potrawy na olejach. Ale obecnie można znaleźć i takich, którzy udzielają sobie dyspensy i już w sobotę wieczór dodają do potraw oliwy.

Ponieważ kraj ten przytyka tylko do Morza Bałtyckiego, które nie obfituje w ryby, przeto Polacy nie mają ryb morskich, jedzą za to ryby słodkowodne, które posiadają w wielkich ilościach, jak pstragi, karpie, węgorze, okonie, liny, brzany, karasie, łososie, raki, minogi itp.

Na duże przyjęcie, każdy gość w Polsce przynosi z sobą noż, widelec i łyżkę, nie ma tam bowiem zwyczaju przyborów tych, a również i serwet, kłasek przed wyznaczonym dla każdego miejsce. Wzdłuż stołu zawieszają się kawałki płótna nakrochmalonego w miejsce serwet, w dodatku przyszywa się je do obrusa, by nikt nie mógł tego zabrać. Kiedy już wszyscy zaproszeni usadowią się w pokoju lub sali, zamyka się drzwi na klucz i otwiera się je dopiero po powstaniu od stołu, gdy całe srebro zostało już zebrane. W innym wypadku służba niejedną sztukę by zabrała. Z tego też powodu serwet, noży, łyżek i widełców na stół się nie podaje. (Zaproszeni goście przychodzili do jadalni z własną służbą).

Polacy, a zwłaszcza ludzie wykwintni, jedzą w sposób bardzo przyzwyczajony, nie dotykają nigdy potraw rękami. Posiadają taką wprawę w dzieleniu jada, że potrafią kuropatwę podzielić na sześć części nie zdejmując jej z widełka. Kiedy siedzą przy stole, nie myślą o niczym innym, jak o jedzeniu. Drzwi są wtedy zamknięte i nie otwiera się ich przed końcem uczty".

Dziennik Związkowy poinformuje Cię zawsze o wszystkim co dzieje się w świecie.

BLACK STEER FINER 3140 N. CALIFORNIA FOODS

Blisko Belmont i Elston — Tel. 539-4510
Wielka, Nowoczesna Groźnia — Delikatność — Świeże Mięso — Własnego Wyróbu Smaczne Wędliny na sposób europejski — Wszystkie Nasze Produkty w 100% Gwarantowane
CENY NIŻEJ PODANE SĄ WAZNE TYLKO DO ŚRODY, 29 STYCZNIA WŁĄCZNIE
TYLKO U NAS CENY NIE ZOSTAŁY PODNIĘSIONE PRZEZ INFLACJĘ

OD ŚRODKA KRAJANE
KOTLETY WIEPRZOWE funt \$1 19
U.S.D.A. CHOICE — CHUCK ROAST
WOŁOWINA NA PIECZEN funt 79c
U.S.D.A. CHOICE
SIRLOIN STEAK funt \$1 59
WŁASNEGO WYROBU
KISZKA KASZANA funt 89c
WŁASNEGO WYROBU ŚWIEŻA
POLSKA KIELBASA funt \$1 09
MAMY POZATEM PONAD 20 RODZAJÓW ZNAKOMITYCH WĘDLIN WŁASNEGO WYROBU ORAZ PONAD 50 INNYCH TANIOŚCI KTÓRYCH NIE MIEŚCI TO OGŁOSZENIE.
Wielki Wybór Domowych Sałatek i Innych Przymaszków.
GODZINY: Pon., Wtorki i Soboty — 9-6; środy, Czwart. i Piątki — 9-8; w Niedziele 9-1.
Bezpłatne parkowanie przy sklepie. MÓWIMY PO POLSKU.

LEKCJE SPAWANIA METALI Arc Heliarc Brazing

Aluminum, Stainless Steel, Silvo Solder

W dzień lub wieczorem, fachowych instrukcji udziela
JAN KUBIŃSKI

5311 W. Diversey Tel. 889-5497

Otwarcie Kwatery Kom. Etnicznego Mayora Daley

Obywatelski Komitet Etniczny (United Nationalities Citizens Committee) dla ponownego wyboru majora Richard J. Daley, w poniedziałek, 27 stycznia, utworzy swą kwaterę pnr. 123 W. Madison ul. Mayor Daley będzie obecny na otwarciu kwatery w godzinach od czwartej do szóstej wieczorem w dn. 27-go stycznia.

Działacze różnych grup narodowościowych przystąpili do Komitetu Etnicznego dla zapewnienia ponownego wyboru majora Daley. Przewodniczącą polskiej grupy narodowościowej w tym Komitecie jest wiceprezesa ZNP p. Helena Szymanowicz. Polonia proszona jest o liczne przybycie w dniu otwarcia kwatery komitetu etnicznego, dla demonstrowania swej solidarności i poparcia dla majora Daley.

Zdrowie Zwierząt

Podróżujący z psami powinni wiedzieć, że niektóre stany przy przekraczaniu ich granic, wymagają świadectw szczepienia lub zdrowia tych zwierząt. Jedynie dziewięć stanów i District of Columbia nie wymagają pod tym względem żadnych certyfikatów: Kalifornia, Delaware, Kansas, Mississippi, Nevada, New Hampshire, New Mexico, New i Virginia.

HERE IS... THE MAN

To see for all your family insurance needs

STAN KAPKA

4325 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60618
Tel. 784-1030 Bus.
Tel. 965-7488 Home

MÓWIMY PO POLSKU.

STATE FARM Insurance Companies
Home Offices:
Bloomington, Illinois

Look To Mary Richards
FOR THE BEST IN WEDDING BANDS
863-4497
WEDDINGS - ANNIVERSARIES
PRIVATE PARTIES

Z MILWAUKEE

GOOD THINGS TO EAT
PARTY GIVERS, HOTELS, BARS, CATERERS
New frozen sea food Hors D'oeuvres, Champagne and Caviar flair at Beer prices. Only three minutes to prepare. Serve hot. Available in case or 4 lb bags For immediate delivery, call:
342-0590 (414) 263-1493
MOORE FOOD SERVICE
2010 W. Wisconsin Ave
Milwaukee, Wis.

MID AMERICAN MOTOR INN
134 W. North Street
WAUKESHA, WIS.
(414) 547-6146

Complete Motor Tune Up
Service and Brake Service
Front End Alignment
Speed Wheel Balancing
BUD HERNET'S
TEXACO STATION
4201 N. Oakland Ave.
Milwaukee, Wis.
(414) 332-9885

PAN-FRIED FISH
Takeouts — Friday
JELICATESSEN FOOD CO.
(414) 774-3030
1415 N. 54th St.,
Milwaukee, Wis.

Electronic Sales, Service
RCA & ZENITH TV
Super Scope Stereo Systems
Fast Service on All Brands.
REASONABLE RATES.
GENERAL ELECTRONICS, INC.
2201 E. Capitol Dr., Milwaukee
(414) 964-7660

CAR RADIO ON THE BLINK
Zatwierdzone części i obsługa do większości importowanych i krajowych fabrycznie instalowanych radio aparatów samochodowych.
FAIRCHILD RADIO-TV
7707 W. National Avenue
Milwaukee (414) 774-0055

STATE FARM
Auto
Life
Fire
INSURANCE
PO UBEZPIECZENIE TELEFONUJĄCIE DO:
STATE FARM INSURANCE COMPANIES
Bob Stefanczyk
Przedstawiciel
3922 W. DIVERSEY
CHICAGO, ILLINOIS 60647
Telefon: 486-0443
MÓWIMY PO POLSKU
STATE FARM Insurance Companies
Home Office:
Bloomington, Illinois

Used But Not Abused
"Good Things"
RESALE SHOP
• GIFTS
• ANTIQUES
5858 W. Grand Ave.
Chicago
637-9313
BRING THIS AD IN FOR 10 PERCENT DISCOUNT

INCOME TAX SERVICE
3055 N. Milwaukee Ave.
772-8010
5047 S. Ashland Ave.
254-3545
STANISŁAW ŁOBODZIŃSKI

KLAUS BEAUTY SHOP
Trwała Ondulacja,
Strzyżenie, Farby, Pandy, Dzieci,
Stylowe Fryzury, Farbowanie,
Otwarte Wieczorami
w Poniedziałki i Czwartki.
BE 5-2100 AL 2-0251
2865 MILWAUKEE AVE.
Mówimy po polsku.

UZYWANE MEBLE
Kupujemy oraz uprzątam magazynów, składów. Zabieramy bezpłatnie — Telefonować codziennie o każdym czasie.
285-4107

Do POLSKI
LEKARSTWA ZYNNOC
PIENIAZE
nastawiaj
PRZEZ APTEKĘ W INGL
GRABOWSKI
175 DRAYCOTT AVENUE
LONDON S.W.3 ENGLAND

NO DEPRESSION
NO RECESSION
AT
RAINBO SPORTS CENTER
Register Now For
ICE SKATING
Register Now For
TENNIS
New Classes forming at
RAINBO SPORTS CENTER
1836 N. Clark Street
275-5500

PUBLIC ICE SKATING
THIS AD WORTH
Toward price of Admission
Good until Feb. 28
\$1 00
42K

Tadeusz Mieszkowski

Echa "Spisku Kominformistów w Jugosławii"

Od czasu, gdy Tito ujawnił istnienie "konspiracji", którą określił jako "kominformistyczną" w swoim przemówieniu z dwunastego września - partia jugosłowiańska poświęciła tej sprawie kilka obszernych artykułów. Ukazały się one między innymi w zagrebskim "Vjesniku", belgradzkim "Nin-ie", lubljskim "Delo" oraz organie centralnym Związku Komunistów Jugosławii "Komunist".

Zaden z tych artykułów nie dorównuje jednak ostrością tonu przemówieniom i referatom wygłaszanym w związku z "spiskiem kominformistycznym" na zebraniach Podstawowych Organizacji Partyjnych. Ta ostrość wyrażana w obojętnej, szorstkiej, drukowanym jest zresztą typowa dla każdej prasy kominformistycznej, w której politycznej bardzo w razie potrzeby "dyplomatycznej".

Pierwsze artykuły na temat "spisku" ukazały się jak na komendę pod koniec września. Jeden z nich ogłoszony w zagrebskim "Vjesniku" - nosił tytuł "Widma przeszłości". Można tam przeczytać m. in.: "Ludzie działający w duchu Kominformu, służyli kiedyś wielkomocarstwu polityce Stalina, działając na szkodę własnej ojczyzny".

Dzisiaj - dodaje "Vjesnik" - ludzie tego chowu znowu posyłają "zatrute strzały" w Jugosławie. Dziennik stwierdza przy tym, że działają oni z terenów stanowiących dla nich pewną ochronę. Poza tym, jak można przeczytać dosłownie: "Do kieszeni tej garstki zdradźców napływa nieprzerwany potok złota".

Pracę w tym samym czasie co zagrebski "Vjesnik" sprawę spisku podjął naczelną organ partyjny "Komunist", w którym znowu była mowa o "nieprzerwaniu potoku złota", choć tak, jak w poprzednim wypadku, bez wskazania na źródło tego potoku. Niemniej "Komunist" nie wymieniał nazwy żadnego kraju - ostrzeżenie, które daje ochronę działalności anty-titoistowskiej, grożąc im, że to parcie odbije się ujemnie na ich stosunku z Jugosławią.

Wiadomo, że są w tej chwili dwa kraje, które prawie jawnie wspomagają emigrantów anty-titoistowskich. Są nimi Związek Sowiecki i Czechosłowacja. Wykrycie spisku o, oraz artykuły na ten temat, które ukazały się w prasie jugosłowiańskiej ujawniły niespodziewanie, że pod powierzchnią stosunków Moskwa-Belgrad, dzieje się znacznie więcej niż by się to mogło wydawać.

Długi artykuł na temat kominformistów działających z zagranicy ukazał się 29 września w największym jugosłowiańskim tygodniku ilustrowanym, "NIN" (Nedelje Informativne Novine). Również tutaj starannie unika się powiedzenia otwarcie, jakie to kraje udzielają schronienia i pomocy emigrantom anty-titoistowskim!

A oto ocena działalności emigrantów antititoistowskich w ujęciu "NIN-u": "Wrogie te elementy doskonale zdają sobie sprawę jak nikła jest ich baza w kraju, jak bardzo brakuje im oparcia. Dlatego też rozglądają się za pomocą i pomocą u kominformistów żyjących w obcych krajach".

Po raz pierwszy miejsce pobytu tych spiskowców ujawnia przytaczany już zagrebski "Vjesnik" w kolejnym artykule na ten temat, datowanym 10 października. Pojawia się tam zwrot, że spiskowcy kominformistyczni we Wschodniej Europie skupieni są "dokola tak zwanej grupy kijowskiej". O tym, że Kijów jest od pewnego czasu głównym ośrodkiem protegowanych przez Rosjan emigrantów anty-titoistowskich wiadomo od dawna, takie jednak wskazanie palcem w jugosłowiańskich środkach przekazu nie miało precedensu. W tymże artykule "Vjesnika" znaleźć można oprócz tego wiele sformułowań, które wyraźnie naprowadzają czytelnika na wniosek, że cała akcja kierowana jest ze Związku Sowieckiego i że, co więcej, stanowi ciąg dalszy poczynąń datujących się od czasów, kiedy to Stalin po zerwaniu Jugosławii z blokiem moskiewskim usiłował zawiązać ją na drodze przewrotu, "Vjesnik" pisze:

"Stare organizacje emigracyjne, które powstały po uchwale Kominformu, wymienione w Jugosławie - formalnie zaprzęstały swej działalności w roku pięćdziesiątym czwartym. Jednakże nastąpiło to tylko pozornie, a gdy mimo, że organizacje te rozwiązały, ich dawni zagorzali członkowie oraz ich protektorzy nie zaprzestali swej działalności".

Z artykułu w "Vjesniku" dowiedzieć się można, że chociaż emigranci anty-titoistowscy rozpadli się na kilka grup, z których jedna przeniosła się na Zachód, są oni zgodni we wspólnym celu jakim jest utworzenie nowej "Kominformistycznej Partii Jugosławii jako rywalu istniejącego Związku Komunistów Jugosławii".

W zakończeniu swego artykułu zagrebski "Vjesnik" nawołuje do zwiększonej czujności, gdyż - jak pisze: "Emigranci kominformistyczni są dzisiaj równie czynni co wczoraj i byłoby uleganiem złudzeniom sądzić, że zaprzestaną swej działalności jutro".

Obszerny artykuł analityczny na temat działalności emigrantów anty-titoistowskich i ich agentów w Jugosławii - zamieściło też wspomniane wstępnie pismo lubljskie "Delo". "Delo" wylicza postawy grup emigracyjnych sprowadzając je do trzech punktów. Pierwsza postawa wyraża się w dążeniu do stworzenia "rządów silnej ręki", które jak pisze ironicznie "Delo", "położyłoby kres takim idiotyzmowi jak jugosłowiański system samorządowy".

Drugą postawę wyraża dążenie do tak zwanej "poprawy rewolucji". Dziennik lubljski sprowadza to do ironicznie ujętej formuły, że trzeba wszystko zburzyć, by wszystko zacząć od nowa. Wreszcie trzecia postawa proponuje przyjęcie gotowego, a przy tym idealnego wzoru ustrojowego wypracowanego w innym kraju. Dziennik jugosłowiański nie uznaje za stosowne stawianie kropki nad "i" dopowiedzeniem o jaki to kraj chodzi, jak również liczy na domyślność czytelnika przedstawiając w obszernym akapicie działalność pewnej, znowu nie wymienionej z nazwy ambasady, w Belgradzie.

Ambasada ta i jej ośrodek informacyjny, stwierdza "Delo", nigdy co prawda nie uprawia propagandy wymierzonej wprost w stosunki jugosłowiańskie. Dzieje się jednak jakos tak, że - i tu warto przytoczyć kilka zdań z gazety jugosłowiańskiej:

"Kiedy w Jugosławii wprowadza się ograniczenia używalności prądu, w materiałach propagandowych tej ambasady przeczytać można jak doskonale rozwiązane są problemy elektryfikacji w tym kraju, albo kiedy w Jugosławii dyskutowano niedawno sprawy stosunków między narodowościami, w materiałach propagandowych tej ambasady przeczytać było można, że w tamtym kraju kwestia narodowa rozwiązana raz na zawsze w najlepszy z możliwych sposobów ku ogólnemu zadowoleniu i szczęściu wszystkich zainteresowanych; albo kiedy w Jugosławii zaczyna się dyskutować o problemach związanych z różnicami społecznymi - w materiałach propagandowych tej ambasady przeczytać można, że w reprezentowanym przez nią kraju nie ma różnic społecznych i niemożliwe są kontrasty polegające na nagromadzeniu bogactwa z jednej strony, a ubóstwa z drugiej; kiedy w Jugosławii dyskutuje się sprawę słabo zaludnionych obszarów, z materiałów wspomnianej ambasady wynika, że w jej kraju problemów takich nie ma, gdyż cały kraj rozwija się harmonijnie i sprawiedliwie".

Na zakończenie wypadałoby podsumować cele, które mogły przyswajać prasie jugosłowiańskiej dotykającącej drażliwego tematu "kominformistycznego spisku". Po pierwsze chodziło o ostrzeżenie członków Związku Komunistów Jugosławii i władz lokalnych o istnieniu agenturalnych grup tego typu; po drugie o wskazanie na fakt, że opozycja poczęta z ducha Kominformu nie ma oparcia na terenie kraju i działa z zagranicy; po trzecie - ostrzeżenie i pośrednio, a jednak niedwuznacznie chodząc mogło o oskarżenie Związku Sowieckiego, że jest promotorem tej działalności i po czwarte - kominformistycznym kierownictwu w Belgradzie zależało chyba na tym, aby podkreślić, że tego rodzaju działalność połączona z propagandą uważa za mieszanie się do jugosłowiańskich spraw wewnętrznych. "Na Antenic".

Skarby Na Dnie Morza u Brzegów Key West, Fla.

Melvin Fisher, urodzony i wychowany na Florydzie, jest jednym z setek poszukiwaczy "skarbów na dnie morza". Jest też jednym z niewielu, który osiągnął swój cel i po licznych sukcesach kontynuuje wydobywanie skarbów, zatopionych w 17-tym wieku na cmentarzysku okrętów w tropikalnych wodach, w pobliżu Key West, Floryda.

Po długotrwałych poszukiwaniach Fisher odnalazł szczytki galeonu (statku hiszpańskiego) Nuestra Senora de Atocha. Dotychczas wydobyto skarby wartości 13 milionów dolarów i Fisher wie, że wydobycie jest jeszcze więcej.

Nuestra Senora de Atocha wypłynęła z Havany 4 września 1622 roku, eskortując flotę 24 nalożonych skarbami statków hiszpańskich. Atocha i La Margarita były załadowane złotem i srebrem zrabowanymi przez Hiszpanów w Peru i Meksyku, a przeznaczonym do ratowania zbankrutowanego skarbcza Hiszpanii.

Początkowo podróż odbywała się bez żadnych przeszkód, statki kierowano na północ od Kuby z zamiarem przepłynięcia Kanału Bahamskiego w drodze do domu. Gdy flota zbliżała się do Dry Tortugas, przy Key West, niebo okryło się chmurami, zerwał się silny wiatr, a w kilka minut później huragan. Część floty skierowała się na południowy zachód, aby uniknąć burzy, natomiast Atocha i Margarita znalazły się w samym centrum huraganu. Kapitan Atochy, Bartolome Garcia, kazał zarzucić kotwicę i przebiec huragan na płytkich wodach Cieśniny Florydzkiej (Florida Strait) i wezwał księdza aby wysłuchał spowiedzi załogi i pasażerów.

Nagle lina kotwicy pękła i statek został rzucony o skały, które dosłownie go przepławiły. W niewielkiej odległości od Atochy zatonała La Margarita. Spośród 550 ludzi uratowało się zaledwie 65. Wówczas zatonoło 9 statków, reszta wróciła do Hawany.

W październiku 1622 roku hiszpańska załoga ratownicza odnalazła zatopioną Atochę. Po wydobyciu pierwszych skrzyni wypełnionych srebrnymi monetami zerwał się huragan, niszcząc całkowicie statek, a skarby zostały rozrzucone i przykryte lotnym piaskiem. Dopiero w 350 lat później odnalazł je Melvin Fisher. Setki osób poszukiwało Atochę, nikt jednak nie zdołał ustalić miejsca w którym zatonała.

Fisher, który ma obecnie 50 lat, marzył o znalezieniu skarbu od lat młodzieńczych, czytał słynną powieść Roberta L. Stevensona "Wyspa Skarbów". Urzeczywistnił marzenia chłopca, gdyż dotychczas zań udało mu się wydobyć z dna morskiego i szczytków statków skarby na sumę \$13 milionów.

Treasure Salvors, Inc. jest oficjalną organizacją Fishera, składającą się z zespołu profesjonalistów - archeologów, nurków, elektrotechników i fotografów. Zaangażował także naukowca, de Eugene Lyon, któremu należy zawdzięczać odnalezienie szczytków Atochy.

Dr Lyon spędził trzy lata w Seville, Hiszpania, badając archiwaria, w których zawarta była historia floty hiszpańskiej z 1622 roku. Natrafił wreszcie na notatki o hiszpańskim zespole ratowniczym, który prowadził poszukiwania na wyspie Cayos De Marque. Do tego czasu przypuszczano, że flota zatonała na zachodzie Florydy Keys; jeżeli tak było w istocie, dlategoż załoga hiszpańska usadowiła się w pobliżu Marquesas, małej grupce niezamieszkałych wysepek, w odległości 30 mil od Key West?

Gdy Fisher otrzymał powyższą wiadomość, w połowie 1973 roku, natychmiast skierował swoje łódzie do Key West, a Bob Holloway, kierownik zespołu elektrotechników, spędził 9 miesięcy na krążowniku, badając dno morskie magnetometrem. Po zbadaaniu 110,000 mil, pewnego dnia nurkowie odnaleźli kotwicę. Wzmocniono poszukiwania, wiedząc że właśnie w tym miejscu zatonał okręt.

Wkrótce załoga Fishera trafiła na złoto: złote łańcuchy, sztaby złota i srebra, tysiące srebrnych monet, bogato inkrustowane szable oraz trzy niezwykle sztaby srebra, z wytłoczonymi numerami. Wyślano list do Seville i wkrótce nadeszła odpowiedź, że numery te figurują w archiwach, jako część skarbów wiezionych na statku Atocha.

Poszukiwacze zabrali się energicznie do pracy. Znalaziono mnóstwo monet tak rzadkich, że nie figurują one w żadnych katalogach. Łańcuchy złote długości 8 stóp; mnóstwo inkrustowanej drogocennymi kamieniami i złotem broni, złoty puchar napół zgnieciony, z ogromnym szmaragdem w środku.

Niesamowitym odkryciem nurków Fishera było znalezienie szczytków samolotu z okresu 2ej Wojny Światowej. Seryjny numer samolotu U.S. Marynarki był zupełnie wyraźny. Gdy Fisher powiadomił władze dostał odpowiedź, że tego rodzaju samolot nigdy nie zaginął. Nikt się nie przyznał do zguby... W niewielkiej odległości od samolotu natrafiono na szczytki Atochy. Fisher mówi, że tego rodzaju szczytków nie zobaczył się w żadnym filmie - wszystko co było zrobione z drzewa zjadły robaki. Zostało jednak złoto, srebro, mnóstwo bezcennych wyrobów złotniczych, które przedstawiają wielką wartość nie tylko pieniężną, lecz historyczną.

Pewnego dnia syn Fishera, Dick, znalazł na dnie morskim zagrzebane w piaskach astrolabium (precyzyjny przyrząd używany przed wiekami do pomiarów) z brązu. Pomiędzy 350 lat na dnie morskim instrument działał doskonale. Stwierdzono, że został wykonany w 1550 roku przez Louis Hemona, Portugalczyka, specjalistę od wyrobów instrumentów nawigacyjnych. Wartość tego astrolabium oszacowano na \$300,000.

Ciepłe i stosunkowo płytkie wody otaczające Florydę, ułatwiają nurkom pracę, a pracują z entuzjazmem, gdyż poza tygodniową pensją wahałą się od \$150 do \$250 nurkowie korzystają z udziału we wszystkich znalezionych skarbach.

25 procent złota i zabytków ze skarbcza statku Atocha otrzymują Administracja stanu Floryda, reszta należy do przedsiębiorstwa Fishera - Treasures Salvors.

Jednym z najlepszych pracowników kompanii jest wykwalifikowany nurk, 22-letni Spencer Wickens z Brampton, Ontario (Kanada). Jest on kapitanem łodzi i kierownikiem zespołu który wydobył najcenniejsze przedmioty z dna morskiego, m.in. piękne łańcuchy złote.

Nuestra Senora de Atocha jest największym sukcesem Fishera, ale nie zamierza on zaprzestać dalszych poszukiwań. W bieżącym roku rozpocznie poszukiwania innego zatopionego galeonu.

O niezwykłych osiągnięciach Fishera pisze w dzienniku kanadyjskim "Vancouver Sun", wychodzącym w Kolumbii Brytyjskiej, Jim Leggett, dziennikarz-fotograf, zam. w Deerfield Beach, Floryda.

K. Cz.

KALENDARZYK
Dziś - piątek, dnia 24 stycznia - Tymoteusza, Felicjana.
Jutro - sobota, dnia 25 stycznia - Nawrócenie Św. Pawła.
Pojutrze - niedziela, dnia 26 stycznia - Polikarpa, Pauliny.

POLSKA. - Najsilniejsza latarnia morska w Polsce na przykładzie Rozewskiego, rzucająca światło o sile 4 milionów świec, jest zarazem i najwyższa i działa na odległość 60 kilometrów. Jest to jedna z najstarszych latarni morskich w całej Europie. Dzieje rozewskiej latarni morskiej sięgają XVI wieku, kiedy to bezpośrednio nad morzem na drewnianych łupach palono w kotłach drewno, a potem oliwę. W 1731 r. wzniesiono latarnię murowaną. W drugiej połowie XIX wieku kocioł z oliwą zastąpiono lampą naftową. W 1910 r. zainstalowano system elektryczny.

Wielka zimowa wyprzedaż najnowszych modeli 1975 po zniżonych cenach.

★ AUTA ★ AUTA ★ AUTA

ZOBACZCIE!!!
★ PONTIAC ★ LE MANS ★ VENTURA II
★ FIRE BIRD ★ GRAND PRIX
SETKI MODELI DO WYBORU
KORZYSTAJCIE Z OKAZJI
Otrzymujemy Dużo w Doskonałym Stanie i Po Jednym Właścicielu AUT UŻYWANYCH
Otwarte w Sobotę i Niedzielę, od 9:00 do 6:00.

MONT CLARE PONTIAC
6811 W. GRAND AVE. ★ Obsługa techniczna od 6:30 do 6:00 wieczór dla waszej wygody ★ ME 7-6000

★ AUTA

★ AUTA

★ AUTA

ZOBACZCIE!!!

SKORZYSTAJCIE!!!

WIELKA ZIMOWA WYPRZEDAŻ
NAJNOWSZYCH MODELI 1975
PO ZNIŻONYCH CENACH

★ PONTIAC ★ LE MANS ★ VENTURA II
★ FIRE BIRD ★ GRAND PRIX
SETKI MODELI DO WYBORU

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI

Otrzymujemy Dużo w Doskonałym Stanie i Po Jednym Właścicielu AUT UŻYWANYCH

Otwarte w Sobotę i Niedzielę, od 9:00 do 6:00.

MONT CLARE PONTIAC
6811 W. GRAND AVE. ★ Obsługa techniczna od 6:30 do 6:00 wieczór dla waszej wygody ★ ME 7-6000

CHEVROLET Monte Carlo 1973, w bardzo dobrym stanie. 378-1356.

Zbiory Ryżu

Washington (UPI) - Większe aniżeli spodziewano się zbiory ryżu w całym świecie, zapobiegły dalszemu braku ryżu i przyczynią się do obniżki cen - jak podaje Dept. Rolnictwa. Gdyby zbiory ryżu w Indiach i Birmie, dorównały zbiorom w innych krajach, tegoroczne zbiory byłyby rekordowymi. Zbiory ryżu w Stan. Zjednoczonych wynoszą 5.2 miliony ton.

Rockefeller Chwali Program Forda

(Dokończenie ze str. 1-ej)

dopóki nie znajdziemy rozwiązania na trapiące nas problemy. Obowiązkiem wiceprezydenta i Kongresu jest wyjąć naprzód - rozumem nam wyzwaniom dla przywrócenia zaufania w narodzie amerykańskim".

Rockefeller doznał serdecznego przyjęcia na bankiecie "National Business Leadership Conference", gdzie przemawiał do przeszło tysiąca osób w hotelu Conrad Hilton. Konferencja była sponzorowana przez organizację "Junior Achievement". Gubernur Walker powitał wiceprezydenta w imieniu stanu

Illinois, oraz wziął udział w bankiecie. Trwająca 20 minut mowa wiceprezydenta, przerywano sześć razy hucznymi oklaskami.

Rockefeller przybył do Chicago o godzinie szóstej wieczorem i po wygłoszeniu swej mowy, odleciał natychmiast do Washingtonu.

Podczas obecności Rockefellera w hotelu Hilton, około 25 studentów z uniwersytetu Illinois urządziło przed hotelem demonstrację domagającą się niepodległości dla Portoryko. Demonstracja miała bardzo spokojny przebieg - i nie doszło do żadnych incydentów.

Wojna Tylko Gdy Izrael Zaatakuje

(Dokończenie ze str. 1-ej)

jako "bardzo groźną" ze względu na stagnację w pokojowych pertraktacjach Izraela z państwami arabskimi.

Tymczasem w Jeruzalem premier izraelski Yitzhak Rabin odrzucił propozycję Sadat'a aby Izrael w ciągu następnych trzech miesięcy rozpoczął kolejną fazę wycofywania się z zajętych terenów arabskich i to na wszystkich trzech frontach. Rabin oświadczył, iż wszelkie "ostateczne terminy" nie mają żadnego znaczenia dla Izraela.

Również w Jeruzalem amerykańska delegacja rozpoczęła tajne rozmowy z przedstawicielami rządu państwa żydowskiego ośnośnie pomocy finansowej dla Izraela w wysokości 2.2 miliarda, czyli trzy razy tyle co wynosiła pomoc obecnie. Lokalna radiostacja ogłosiła, iż Amerykanie być może zaczęły kontrolować w jaki sposób zostały wydrukowane fundusze przekazane od czasu zakończenia wojny w 1973 roku.

Innym istotnym wydarzeniem w tej części świata jest zapowiedź z oficjalnej kwatery Organizacji Wyzwolenia Palestyny (PLO) okiełznania skrajnych ugrupowań, które kompromitują palestyński ruch wyzwoleniowy i grożą do prowadzeniu do bezpośredniej konfrontacji z armią libańską. W Bejrucie siły lojalne Yasir Arafatowi, przywódcy PLO, aresztowały 5 Palestyńczyków, którzy ostrzelali garnizon wojskowy w miejscowości Tyre w Libanie. Komunikat nie podaje jaki ewentualnie zostanie zastosowany wymiar kary.

KALENDARZYK
Dziś - piątek, dnia 24 stycznia - Tymoteusza, Felicjana.
Jutro - sobota, dnia 25 stycznia - Nawrócenie Św. Pawła.
Pojutrze - niedziela, dnia 26 stycznia - Polikarpa, Pauliny.

W bazylice Mariackiej w Krakowie ks. kardynał Wojtyła odprawił mszę św. z okazji szóstej rocznicy koronacji obrazu Matki Boskiej, znajdującego się w tej świątyni.

Po nabożeństwie ks. Kardynał wręczył archidiecezji w bazyliki Mariackiej ks. Teofilowi Kurowskiemu bullę papieską z nominacją na protonotariusza apostolskiego.

KALENDARZ ZWIĄZKOWY
NA ROK 1975

Zawiera masę ciekawego materiału do czytania. Każdy znajdzie coś w naszym Kalendarzu dla siebie. A więc interesujące fakty z życia naszego muzycznego geniusza FRYDERYKA CHOPINA, niezwykle życiorys PANA TWARDOWSKIEGO; słynny zamach czeskiego podziemia na niemieckiego kanta HEINRICHA; prawdziwe przygody KMICICA; sylwetka Wodza Francuzów CHARLES DE GAULLE; dzieje PIERWSZYCH POLAKÓW W AMERYCE oraz wiele nowel, anegdot, humoru i ciekawostek. UWAGA: 24 strony poświęcone lekowi i medycynie. I wiele, wiele więcej!

Kalendarz Związkowy Na Rok 1975 posiada porady praktyczne a co najważniejsze znajdują w nim cenne Podreczniki Nauki Obywatelstwa (50 pytań i odpowiedzi w dwóch językach, najczęściej zadawanych przy egzaminie obywatelskim)

Cena \$300

WYTNIJCIE PONISZSZY KUPON. ZAŁĄCZAJĄC OFIATE

Dziennik Związkowy
1201 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60622

Zamawiam egzemplarzy KALENDARZA

ZWIĄZKOWEGO na rok 1975, na co załączam sumę

gotówka, czek, przekaz pocztowy)

Imię i Nazwisko

Adres

Miasto Stan Zipcode

NA C.O.D. Nie Wysyłamy

\$300

WYTNIJCIE PONISZSZY KUPON. ZAŁĄCZAJĄC OFIATE

Dziennik Związkowy

1201 N. Milwaukee Ave.

Chicago, Ill. 60622

Zamawiam egzemplarzy KALENDARZA

ZWIĄZKOWEGO na rok 1975, na co załączam sumę

gotówka, czek, przekaz pocztowy)

Imię i Nazwisko

Adres

Miasto Stan Zipcode

NA C.O.D. Nie Wysyłamy

\$300

WYTNIJCIE PONISZSZY KUPON. ZAŁĄCZAJĄC OFIATE

Dziennik Związkowy

1201 N. Milwaukee Ave.

Chicago, Ill. 60622

Zamawiam egzemplarzy KALENDARZA

ZWIĄZKOWEGO na rok 1975, na co załączam sumę

gotówka, czek, przekaz pocztowy)

Imię i Nazwisko

Adres

Miasto Stan Zipcode

NA C.O.D. Nie Wysyłamy

\$300

WYTNIJCIE PONISZSZY KUPON. ZAŁĄCZAJĄC OFIATE

★ Praca Żeńska

BEAUTY OPPORTUNITY

NO EXPERIENCE NECESSARY
EARN AS YOU LEARN
Excellent position with guaranteed employment for several reliable girls for Chicago and Suburbs.
Good reference A MUST.
Good eyesight, appearance and ability to handle people.
"MUST SPEAK ENGLISH"

Call Ruth 236-4345

CHECKERS

To check order in order filling Dept. Reliable, steady, must have good references.

Must speak English.

Apply in person.

PAKULA & CO.

218 S. Wabash

Order Filler

Reliable, steady, must have good references.

Must speak English.

Apply in person.

PAKULA & CO.

218 S. Wabash

★ PRACA

WAITRESS (21-35)

FOOD & COCTAILS

Monday thru Friday. No late hours. Loop location.
Excellent tips plus salary.
263-6904

Travel Agency

2 years experience in travel agency.

Good salary and benefits.

New office.

654-0088

• RECEIVING CLERK
• Shipping Clerk

Permanent. 5-day week.

Company benefits.

Apply in person.

CARL FISCHER

OF CHICAGO, INC.

312 S. WABASH AVE.

★ Poszukuje Pracy

KOBIETA w średnim wieku poszukuje pracy domowej, opieki nad dziećmi lub starszą osobą. J. Cygan — 2102 N. Leavitt — Chicago, Illinois 60647.

YOUNG man, 18 yrs old, H. S. graduate, 1975 — looking for job after school, speaks, writes and reads Polish and English — from 2:30 — 9:30 P.M. Call all day: 736-6436

MŁODY mężczyzna, lat 18, kończy High School w tym roku, mówię, czytam i piszę po polsku i angielsku, przyjmuję każdą pracę po szkole od 2:30 — 9:30 wieczór. Dzwonić cały dzień — 736-6436.

POLKA szuka pracy przy domu. Bez zamieszkania. Umie dobrze gotować. — KI 5-9619.

TOOL & DIE MAKER — Polak na stałe poszukuje pracy.
VI 7-7129 po 5ej wieczorem

Dependable Woman Needed

Live-in, companion for elderly woman. 5 day week. Steady. Light housework, light cooking. Lake Forest area. Some English necessary. Salary open. Good home for right person. References.
664-6848 days

or 234-1741 evenings and weekend

★ Pomoc Domowa

Potrzebna GOSPODYNI

Lekkie sprzątanie i lekkie gotowanie. Utrzymanie, własny pokój, dobra zapłata.

Musi mówić trochę po angielsku. Dobry dom dla odpowiedniej osoby.

Po więcej informacji proszę telefonować na numer

782-7210

od 9:30 rano do 4:30 ppł.

Mówimy po polsku.

GENERAL

HOUSEKEEPING

5 day week. Steady. Chicago Near North. Must speak English. Good pay. References. Good transportation.
266-2655

DEPENDABLE

LIVE-IN HOUSEKEEPER

5 day week. Steady, childcare, 4 children, 3 school age & one infant. Own room, bath & TV. Salary open. Recent references. Some English necessary. Good home for right person. Chicago North side.
751-0197 — Anytime

GOSPODYNI do domu lekarza. Własny pokój, łazienka i TV. Bez gotowania. Dzwonić w sobotę i niedzielę przez cały dzień, a w tygodniu przed 10 rano i po 6 wiecz. 675-5433.

POTRZEBNA kobieta do dziecka. Part-time. Okolica Archer-Kedzie.
771-1992

★ Praca Męska

★ Praca Męska

TERRIFIC ENGINEERING OPPORTUNITIES OVERSEAS

Required for senior positions on overseas projects

- (1) Project Manager (Engineer) for construction of transmission lines to 500 kV
- (2) Construction Manager (Engineer) for major transmission line construction to 500 kV classification including tension stringing and ability to supervise work force of some 200 personnel
- (3) Civil engineers for design and supervision of civil works associated with above projects
- (4) Construction manager (engineer) for major terminal stations up to 500 kV classification
- (5) Electrical engineers with experience on design and construction of major substations to 500 kV
- (6) Mechanical engineer as resident engineer for the construction of several manufacturing plants
- (7) Construction superintendents for transmission lines to 500 kV including tension stringing of bundled conductors and assembly and erection of associated towers

QUALIFICATIONS:

Canadian Citizenship and for engineering positions qualified for membership in professional society of any province. Previous overseas experience beneficial.

SALARY:

Commensurate with experience plus generous overseas allowances and other fringe benefits. Generally 24 months with option to renew.

DURATION:

Please submit full resume of experience

or Call 514-382-3030—Local 296

BG-CHECO International Ltd.

110 Cremazie Blvd., Suite 800

Montreal, Quebec, Canada H2P 1B9

WORLDWIDE OIL OPPORTUNITIES PROJECT MANAGERS

Through us you can explore worldwide opportunities with prestige companies without searching magazines and newspapers or answering scores of ads. Applicants must be Graduate Engineers with experience ranging from JUNIOR with minimum 2 years to SENIOR with up to 20 or more for design, construction and contract liaison. Emphasis "team" approach to project management and engineering. Involves direction/coordination of major international contractors with responsibility for development, design, material procurement, construction and commissioning on a wide variety of assignments of multi-million dollar oil industry complexes. Family housing, hospitals, schools and recreational facilities are available, as well as liberal annual vacations, with transportation paid back home. Excellent benefits program with good savings opportunities. We urge you to explore these positions at absolutely NO COST TO YOU—our clients pay our fees.

Please complete the coupon and return it to us. Upon receipt, we will mail you our application to be returned to us with your resume if you have one prepared. If your background interests our clients, you will be interviewed in a few weeks.

PLEASE COMPLETE:

NAME

ADDRESS

.....ZIP CODE

Charles R. Lister

International, INC.

30 Rockefeller Plaza, Suite 1917

New York, N.Y. 10020

Personnel Consultants To Industry World-Wide

European Office 33 Cavendish Square

London, W1, England

Southeast Regional Office 1100 Milam Bldg.

Houston, Texas 77002

CENTERLESS GRINDER SET-UP MAN

Day shift. Must be experienced in setting-up thru-feed and in-feed jobs on Cincinnati No. 2 Centerless Grinders. Union shop. Excellent fringe benefits, including 10 paid holidays, free insurance.

DURO METAL PRODUCTS COMPANY

2649 N. Kildare Ave., Chicago

An equal opportunity employer

PAINT SPRAYER

Industrial

EXPERIENCE NECESSARY.

Conveyor items.

Apply at:

DEHLER MFG. CO.

666 N. Green St.

6500 N. Clark St.

465-6330

MACHINE OPERATOR

ARTOS WIRE STRIPPING MACHINE.

EXPERIENCED IN SET-UP and SUPERVISE.

CHRISTIANA INDUSTRIES

6500 N. Clark St.

465-6330

SZLIFIERZA

DO PŁASKICH FORM

Stala praca na pełny czas.

5 lat doświadczenia w szlifowaniu.

Wszelkie świadczenia firmowe.

Tel. 463-4488

COOK

FAST FOOD SERVICE

10 AM-8 PM. Monday thru Friday. Loop location.

EXCELLENT SALARY

263-6904

★ Pomoc Domowa

AU-PAIR

Childcare and Household

Energetic girl to help care for children. Two school age, one infant, willing to do general housework. Private room, pleasant home, happy family, free time Sat. Night, Sunday and Monday off. Transportation, close. Some English necessary.

359-4710 Ext. 235

KOBIETA do sprzątania na 2 lub 3 dni. Dobry dojazd — Highland Park. Musi znać angielski i posiadać referencje. — 433-1167.

• JANITORIAL

Experienced.

Large Oak Park Institution.

Good working conditions.

Must speak English.

CALL 848-9484 Mr. Leo

MECHANIC

Experienced

For gas service station.

FULL TIME.

278-3208

REPAIRMAN—

RADIO and T.V.

With at least 1 yr. exp. on bench.

Apply in person:

12 N. Catherine

LaGrange, Ill.

• SURFACE

GRINDER

OPERATOR

For Precision work on Mattison and Do-All.

Location Chicago

Near North Side.

For well know Measuring Instrument Company.

• Fringe Benefits.

Call 281-5335

An Equal Opportunity Employer

★ DOMY

JAKUBOWO

4 pokojowy dom i garaż na 45-stopowej parceli. \$21,900.

ASSET 889-8824

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS THURSDAY 2 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

★ DOMY

4 MIESZKANIOWY

Z cegły jak szachownica, 2-5ki i 2-4ki. Doskonałe utrzymany wewnątrz i zewnątrz. Jasne, nowoczesne, wygodne. Nowe gazowe ogrzewanie, gorąca woda, 220 elektryczność. Przybudowany garaż na 2 auta. Kryte werandy. Pokój rekreacyjny z umywalką. Nowy dach. Nowe chodniki. Możliwość pożyczki przy 1/2 wpłaty.
Cena w \$50-tkach.

DIVERSEY-CENTRAL

7-letni, żółty budynek. 2-6ki, po 3 sypialnie, 2 systemy ogrzewania gazem, gorąca woda, werandy kryte aluminium, obicie, garaż na 2 auta, również z aluminium obicie. 3 pokoje w piwnicy wynajęte jako "beauty salon." Blisko transportacji i zakupów. Cena nie wygórowana.

Mamy Również Podobne Domy W Innych Dzielnicach Po więcej informacji dzwonić do: Mr. Kazmierskiego

LIS REALTORS

5629 N. Milwaukee Ave

631-5700

lub 235-8891

6-0 POKOJOWY MUROWANY "RANCH"

DOM OTWARTY

W NIEDZIELE 1-4 Po Pol.

3141 N. NATOMA (6650 W.)

Duża bawialnia. Duża kuchnia szafka. Reprezentacyjna jadalnia lub trzecia sypialnia. Piękny 13x17 stop ogrzewany "den". Pełen basen. 2 autowy garaż. 35x235 wielka parcela. Dom musi być sprzedany w ramach niedzielnego "Open House".

CUNEO & HALSEY

-80- 282-8100

EVERGREEN PARK

3 bedroom Ranch Style Brick. Gas Heat. — Attached garage. Near Catholic & Public Schools. Shopping Center. Transportation LOW 30's.

Call 424-3612

(After 5 P.M. & week-ends)

MUROWANY — 5 LAT

2x5 1/2 po 3 sypialnie każde, 2 gazowe systemy ogrzewania, garaż na 2 auta. Blisko Lawrence Ave. Okazja za \$66,900.

ALTO REALTY

237-0770

5131 W. Fullerton Ave.

WŁADYSŁAWOWO

1/2 bloku !!!

(5300 zachód i 3400 północ)

WIELKA OKAZJA DLA ZRĘCZNEGO KUPCA !!!

— Potrzeba trochę dekoracji i można dużo zarobić.

Murowany z garażem. 2 mieszkanie po 6 pokoi. Kryte porche. Jest to bardzo dobre kupno w najlepszej okolicy! — Wpłaty wystarczy \$9,500. Cena do omówienia.

O BOY TYLKO W TROY!

3033 N. Milwaukee Ave.

AR 6-5333

Otwarty w Niedziele od 1-4:30

8819 N. WISNER w Niles

Okolica Dempster i Milwaukee

Nowy, luksusowy, murowany, 2x6 po 3 sypialnie, pełen wykończony basen, oddzielne ogrzewanie, centralne ogrzewanie, Murowany garaż na 3 auta. Duża lota, boczny wjazd.

2 piętrowy, murowany, 3 mieszkanie, 5-ka, 3 1/2 i 3-ka, Niskie podatki, garaż na 2 auta.

\$34,900

Dzwonić do p. Koziol.

CENTURY 21

KAY REALTORS

5449 N. Harlem 775-7820

5-SYPIALNIOWA MUROWANA Rezydencja

2 pełna łazienki, dwywny od ścian do ścian, wykończony pokój rekreacyjny, garaż na 2 auta, W szklonym stanie. Tylko \$31,900. Okolica 5500 zachód i 1700 północ.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

Blisko Belmont i Oak Park Ave.

LUKSUOWY, 6-0 MIESZK.

MUROWANY

4x4 Full 2x3 1/2

"Plaster" konstrukcja. Brzożowe szafki kuchenne. Ceramika obite łazienki. Gazem, gorąca woda, ogrzewanie "base-board". Dom zbudowany 16 lat temu. Murowany garaż. Właściciel żąda \$37,900.

TAKŻE DRUGI DOM

ELMWOOD PARK

Od Pierwszego Właściciela

\$126,900 — 6 Apartamentów

5x4 z dwoma łazienkami w każdym mieszkaniu plus 1x3 1/2 z jedną łazienką. Właściciel pomoże w finansowaniu.

CUNEO & HALSEY

-80- 282-8100

DOCHODOWA posiadłość, 2x4 murowany, nowoczesne kuchnie i łazienki, gazem ogrzewany, stych, piwnica, garaż. Wyższa 20-tka — Południowo-zachodnia strona. — 476-5127.

7 POKOJOWY, 5 na dole, 2 na górze, murowany bungalow, przez właściciela, gazowe ogrzewanie, kryta ogrzewana weranda, pełen basen, garaż. Otwarty w niedzielę od 1-4:30. 2228 N. Kilpatrick. Cena \$29,500.

WOODDALE

Otwarty w Niedziele 1-4

439 OAK ST.

Właściciel Musi Sprzedać

2 bloki na wschód od Wooddale Road. 4 bloki na północ od Irving. Natychmiastowe objęcie. W świetnym stanie, 11-letni, 2-sypialniowy ranch. Dwywny w każdym pokoju. Garaż na 2 auta z boczny wjazdem. Wiele dodatków. Musicie zobaczyć abyście. Tylko \$38,900.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

QUALITY BRICK

2 FLAT

6 large rooms each. Extra living quarters in basement. Good income. 1st floor owner's apt. available. Owner. \$54,900.

255-6446

Vicinity Diversey-Laramie

687-4446

★ DOMY

MUROWANY DOM

Z 3 sypialniami w stylu ranch, wykończony basen, 2 kominiki, centralne ogrzewanie i ogrzewanie. Garaż. Harwood Heights.

867-4179

Otwarty w Niedziele 1-4

★ **DOMY** ★ **DOMY**

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA
J. B. PALLASCH I SYNOWIE
 2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon. AR 6-1517
ZALATWIA WSZELKIE SPRAWY REALNOŚCIOWE
 Jak - kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki
 ubezpieczenia ogniowe i od wypadków

Gdy Chcecie Kupić Lub Sprzedać Dom
 Zapraszamy Was do odwiedzenia Solidnego Polskiego
BIURA REALNOŚCIOWEGO
 WSZYSTCI MOWIMY PO POLSKU

KAMIN'S Patria Realty
 2921 N. CENTRAL PARK AVE.
 Tel. 486-4130

Duży wybór domów na północnym zachodzie. Możecie obejrzeć u nas lub zdjęcia.

WYJĄTKOWO PIĘKNY DOM

Murowany, bardzo ładny. 7 pokoi plus 2 ładne i duże pokoje w rekreacyjnym basenie, które mogą być przeobrażone na dodatkowe mieszkanie. 3 pełne łazienki. Centralne ogrzewanie. Liczne wartościowe dodatki. Dwuautowy garaż. Na zachód od Pułaski i na południe od 63-ej ulicy. Oszczędzacie dużo pieniędzy, korzystając z dużej okazji, jaką daje niska cena tego domu. Dzwoncie do Michaela zaraz.

53-CIA UL. I MAYFIELD

Bardzo piękny dom. Duża 4 1/2 pokojowa rezydencja murowana. Wyjątkowo duża i ładna kuchnia i łazienka. Murowany garaż. Dom ten łatwo utrzymać w porządku. Dzwoncie zniżoną ceną. Dla Waszego własnego szczęścia, które będzie Wam towarzyszyć w tym domu, dzwonić do cudotwórcy, cy, dzwonić jak najprędzej do Michaela.

ERWIN J. MICHAELS
REAL ESTATE
 4637 S. Archer Ave.
 Tel. 254-8500

Otwarty w Niedziele 1-5
 5405 N. NASHVILLE
 (6600 W.)

7-pokojowy angielski murowany, 4 sypialnie plus wykonany ogrzewany gabinet, 2 pół łazienki, i 1 pełna łazienka, duża kuchnia, centralne ogrzewanie. Wykonana piwnica. Garaż na 2 auta z aluminiowym obiciem, 37 1/2-stop. parcela. Nie wymaga żadnej pracy. \$54.900.

Po więcej informacji proszę telefonować do pani ANNY NOWAK

LIS REALTORS
 5629 N. Milwaukee Ave.
 631-5700 lub 792-1425

2 MIESZKANIA PO 6 POKOI

3 sypialnie w każdym plus 2-sypialniowy "garden apt." Garaż na 2 1/2 auta. Dom ma tylko 14 lat. - Niska cena \$42.000. 5600 W. - 1200 N.

DEC REALTORS
 5408 W. Division 261-2564

PRZEZ właściciela, 5x5, murowany, 2200 na północ Springfield blisko Belden. Gazowe ogrzewanie. Muszę sprzedać. Złóżcie ofertę. - 278-8054.

9 POKOJOWA rezydencja, 6000 na północ-6300 na zachód, 4 sypialnie, 2 pełne łazienki, obszerne kuchnie, pełen basen, gazowe ogrzewanie, dywany i draperie. Murowany garaż na 2 auta. Wiele dodatków. Dzwoncie do właściciela po angielsku. 631-7364. Prosimy bez agentów.

2418 N. LINDER (5500 W.)
 Otwarty w Niedziele 1-4

3-mieszkaniowy budynek w bardzo dobrym stanie i garaż na dużej parceli. Dobry dochód. Natychmiastowe objęcie. Niska cena.

ASSET 889-8824

CRAGIN
 1-5ka, 3-4ki, nowoczesne kuchnie i łazienki. \$550 do chodu miesięcznie. Par. Św. Stanisława. Niskie podatki. 5400 W.-2500 N. \$63.500.

Kamin's Realty 486-4130

HARLEM-FOSTER
 3-sypialniowy, murowany ranch. Wykonana piwnica. Garaż. Ładna parcela. Niskie podatki.

BEAULIEU
 5341 Belmont -50 282-7979

SPRZEDAJESZ? SPROBUJ U MNIE

Ja sprzedam, lub kupię Twoją posiadłość. Na północnym zachodzie w jakimkolwiek stanie. PLACĘ GOTÓWKĄ.

MR. JOHN'S REALTY
 Tel. 478-0200

WACŁAWOWO
 Dwu apartamentowy 1x5, 1x6. Nowe gazowe ogrzewanie. Cena \$36.500.

Superior Realty
 235-3632

★ **Do Wynajęcia**

SALE DO WYNAJĘCIA NA WSZELKIE OKAZJE
 Zebrania towarzyskie, społeczne, wesela itp.
 4624 N. PULASKI
 PA 5-9631
 Dzwoncie do PETE

5 POKOI
 Piecami ogrzewane, zimowe okna, Dorosłym.
 2435 West Thomas
 Tel. 384-5411

5 POKOI OGRZEWANE
 Zakryta weranda. Dywany i draperie włączane. Okolica Fullerton i Pułaski. Chętnie z dziećmi. Bez zwierząt. \$175 miesięcznie.

Telefonować AL 2-3528
 celem umówienia się.

6 POKOI DO WYNAJĘCIA - 352-1192

3700 ZACHÓD - 3200 północ. 3 pokojowe mieszkanie, nieumeblowane. Dzwoncie do 2:30 po poł - 583-8092.

3 POKOJE oraz kryta weranda czyste, bezpieczne, ciche, wyremontowane mieszkanie dla 1-2 odpowiedzianych dorosłych H. lenowo, \$80. - 276-9261.

4 POKOJE do wynajęcia. Okolica North Ave. i St. Louis. Ogrzewanie parą, umeblowane. Dzwoncie 226-2717 - 1536 W. Pearson.

5 POKOI do wynajęcia. - Bez psów. - 1822 N. Wolcott.

4 POKOJE, 950. N. Wolcott. Tylko dorosłym.

JACKOWO - 4 pokoje odnowione, angielski basen. Dla dorosłych. - 252-3650.

CIEPLY pokój. Dobra transportacja. Przy Milwaukee i North Ave. 2146 W. Caton ul.

4 POKOJE ogrzewane na 3-cim. Dorosłym. 3110 N. Milwaukee - 282-3562 lub 736-8731.

DO WYNAJĘCIA
 6 pokoi, czyste, odmalowane, ogrzewane gazem, piecem.
 2509 N. Rockwell St
 Tel. 486-5565

W CRAGIN
 Do wynajęcia piękne 6-cio pokojowe mieszkanie, ogrzewane gorącą wodą.
 Tel. 622-8592
 Kiedykolwiek - Mówimy po polsku.

FOR RENT BEAUTIFUL APARTMENT
 5 rooms - 2nd floor.
 Heat, hot water supply.
 Rent \$135.00 a month.
 Tel. 489-2512 - Anytime

POKOJ do wynajęcia ogrzewany, umeblowany w spokojnej dzielnicy. - 539-2843.

4 DUŻE pokoje, piecem ogrzewane. - 227-0997.

SYPIALNIA dla pracującej pani z używalnością kuchni. \$15 tygodniowo. - 847-8441.

4 POKOJE, wymalowane, ogrzewane na 3-cim. - 772-6641.

SYPIALNIA ogrzewana, do wynajęcia z wspólną łazienką i kuchnią. - 342-6428.

WACŁAWOWO - podzielić ładne mieszkanie z młodym mężczyzną. 772-7977

5 POKOI na drugim. Dorosłym. Bez zwierząt. Pułaski-Fullerton. 489-0931

4 POKOJOWE mieszkanie, 2-gie piętro, dla polskiego małżeństwa lub 1 osoby tylko. Piec do ogrzewania, zimowe okna, kryta weranda. - AR 6-4646.

COTTAGE, widna 4-ka. Marianowo, Dorosłym - 489-4099 lub 383-1796.

PIĘKNE 4 POKOJE OGRZEWANE DO WYNAJĘCIA
 Można przyjąć zobaczyć rano od godz. 6:00 do 2:00 po poł. a w niedzielę i poniedziałek cały dzień.
 2436 W. HADDON AVE.

3 1/2 POKOI, ogrzewane, gorąca woda, na drugim piętrze. Dorosłym oraz 3 pokoje ogrzewane i umeblowane w basenie. 4425 W. Haddon. - 823-1717.

6 POKOI ogrzewanych na 1-szym piętrze. Tylko ze starszymi dziećmi. Bez zwierząt. Okolica Belmont i Cicero. Dzwoncie po 6-cj - 545-6737.

3 ROOMS furnished basement apartment, vicinity of Austin & Division. Call 287-4667.

PRZYJMĘ współlokatora. Umeblowana czwórka. Okolica Austin-Divison. \$55.00 miesięcznie. - 889-1413.

4 POKOJE
 na 2-gim. - Umeblowane lub nieumeblowane.
 Tel. EV 4-2809

PIĘKNE, WIDNE 6 POKOI DO WYNAJĘCIA
 Ogrzewane. Na 2-gim piętrze.
 Tel. 282-1237

5 1/2 LARGE ROOMS
 4800 NORTH-2600 WEST
 2 bedrooms. Adults. No pets.
 1 Baby O.K. Decorated.
 Rent \$215 month.
 Security deposit.
 Available immediately.
 CALL 275-8718 AFTER 7 P.M.

6 POKOI, ogrzewane, odnowione. Jackowo - 384-2925.

1 POKOJE do wynajęcia, piecem ogrzewane, dobra komunikacja, sklepy. 525-2291. 1439 N. Paulina.

★ **Do Wynajęcia**

4 POKOJE częściowo umeblowane, na 1-szym. 1026 N. Paulina.

4 POKOJE czyste na 3-cim, dla dorosłych. 2317 W. Thomas.

6 POKOJOWE mieszkanie, ogrzewane, piec kuchenny, lodówka. Armitage-Damen. 486-2053.

4 POKOJE ogrzewane, czystutkie mieszkanie. 2-gie piętro. Dla dorosłych. Telefon: 489-0478.

FULLERTON I CICERO
 2 1/2 pokoi nowoczesne, ogrzewane, 1-sze piętro.
 2205 N. LAPORTE
 967-5866

Można oglądać w sobotę i niedzielę, od 2-ej do 4-ej po poł. \$95.

DO WYNAJĘCIA
 2 SYPIALNIE, DLA DOROSŁYCH.
 Tel. 826-9413

Od poniedziałku do piątku po godz. 6ej wiecz.
 W sobotę i w niedzielę od godz. 2ej do 7ej wiecz.

OKOLICA Pułaski i Division - 4 pokoje, ogrzewane, gorąca woda. 2gie piętro - dorosłym. 276-0617.

6 POKOI DO WYNAJĘCIA - 235-1192

2 POKOJE ogrzewane i umeblowane. \$15 tygodniowo dla starszego pana. 1134 N. Richmond.

★ **Poszukuje Mieszkania**

POSZUKUJE MIESZKANIA
 Samotny na stałym pobycie poszukuje mieszkania z meblami.
 Zainteresowani piszą:
 Ryszard P.
 4228 W. Thomas St.
 Chicago, Ill. 60651

SAMOTNY poszukuje małego mieszkania. Okolica Milwaukee-Irving Park - 384-3491 po 6ej w piątek - sobota cały dzień.

★ **INTERESY**

BOWLING ESTABLISHMENT
 8 Lanes, 15 Leagues, restaurant cocktail lounge, 8 miles south of Champaign, Illinois, in Polono Good family business. \$125,000 \$25,000 down. balance on contract Call

GLENN SHIPLEY, Owner
 (217) 485-5150

Salon Fryzjerski Na Sprzedaż
 Północno-zachodnia strona, blisko sklepów handlowych.
 763-9438
 Dzwoncie od wtorku do piątku rano.

DO SPRZEDAŻI mała restauracja. Bardzo dobre położenie, 4800 północ na Kedzie ulicy. Idealne dla 2 osób. Chcemy bardzo nie drogo \$7,000. Można natychmiast objąć interes. Więcej informacji TROY - 276-5335

STUFF ENVELOPES. \$25 hundred. Immediate earnings. Beginner's Kit \$1.50 (refundable). - Worldwide 559-TX(4) Tyler Ave., Peru, Indiana 46970.

★ **MEBLE**

Oliwkowa Welwetowa Sofa i Pasujące Fotele. 3 Stoliki Koktajlowe. Fotele Dla Pana i Pani, Zyrandol, 4 Stolkowe lampy, 2 Skórzane Kanapy-Lóżka, Meble Do Jadalni, Olejne Obrazy, Telewizor, Stereo, Odkurzacz oraz Inne rozmaiści.

5306 N. CUMBERLAND AVE. APT. 514
 384-1446 693-3147

SOFA, 2 chairs, dining room table and chairs, 2 end-tables, lamp table and lamp. - 867-8269.

★ **T.V.**

KOLOROWA TELEWIZJA Na Wszystkie Kanały
 Obraz 25-cio calowy.
 CENA TYLKO \$150.00.
 Tel. 235-0420

★ **NAPRAWA TV**

TELEWIZORY KOLOROWE, CZARNO-BIAŁE
 Naprawa Inż. Paprocki
 GWARANCJA
 Tel. 235-0420

★ **ROZMAITE**

MAM WĘGIEL DO SPRZEDAŻI
 Do stokera. 2 tony za \$20.00.
 Tel. HE 4-8534

WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA 20% ZNIŻKI
 Farby, naczynia, narzędzia, do plumbiarzy, przybory domowego użytku.

BLACKHAWK HARDWARE AND PAINTS
 1402 N. ASHLAND AVE.
 Sobota, 9-6. Inne dni 2:30-6:30 wiecz.

★ **ZGUBY**

Został Zagubiony Paszport Polski
 SERII PA NR. 145518 na nazwisko CZESŁAW FIDELUS
 Znalazca proszony jest o skontaktowanie się z Czesławem Fidelus, 3540 N. Lowell, Chicago, Illinois 60641
 Tel. 736-8298

ZGUBIONO polski paszport na nazwisko Władysława Krzeszowskiego. Znalazca proszę dzwonić: 227-1142.

ZGUBIONO polski paszport na nazwisko Jan Fryzlewicz. Seria Nr. PA 560-512. Znalazca proszony dzwonić 235-4068 lub 733-6670 za wynagrodzeniem.

★ **Przeprowadzki**

BILL'S MOVING AND PACKING
 Umiearkowane Ceny Darmo Kartony.
 Tel. 582-9114

★ **Skład Żelazwa**

NORTH AVE. IRON & METAL KUPUJEMY
 Miedź, mosiądz, ołów, baterie chłodnicze, startery i generatory oraz izolowany drut 7 miedzi.
 278-4370
 1917 W. NORTH AVE.

★ **Kontraktorzy** ★ **Kontraktorzy** ★ **Kontraktorzy**

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
 Specjaliści We Wszystkich Rodzajach Odnowy i Przeróbki Domów. - Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje Tysięcy Zawodowych Klientów. Mówią same za siebie.

- Kuchnie i Łazienki
- Roboty Plumbiarzkie i Elektryczne
- Malowanie Mieszkań
- Dodatkowe Pokoje
- Usunięcie Defektów niegdyśnych z przepięsami budowlanymi
- Aluminiowe Okna i Drzwi
- Fugowanie i Roboty Murarskie

Dobudujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi. Finansowanie FHA

ALCO CONSTRUCTION CO.
 3608 Milwaukee
 • Róg Addison

KORZYSTAJCIE
 Z DUŻEJ ZIMOWEJ ZNIŻKI
 Od Grudnia do 15 Marca 1975

Firma ubezpieczona Licencjonowana Pod Bondem

W razie pożaru rozbijemy koszty na odszkodowanie od kompanii ubezpieczeniowej.

Telefonujcie Dziel: **282-9090**

WIRMA A. SZWABER obsługuje Was po polsku.

CLARK ROOFING
 24 Godzinna Obsługa Telefoniczna. PO USŁUGI DZWONICIE:-

CLARK ROOFING COMPANY, INC.
 2117 N. CALIFORNIA SP 2-4250
 2716 N. CALIFORNIA SP 2-7416

POLSKI KONTRAKTOR
 Instaluje, reperuje: łazienki, kuchnie, bojłery i kanalizacje
 Licencjonowany
 24 godzinna obsługa telefoniczna
 776-2923

PAUL SEENE
 Ulepszenia Domów • Ogólne przeróbki • Ciemnienie • Murarstwo • Prace Cementowe • Fugowanie • Malowanie • Aluminiowe Okna • Zimowe • Drzwi • Markizy • DZWANY
 Tel. 237-9270

WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.
 Wolacie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, cieślarskie, cementowe, różne przeróbki, dobudówki, werandy, "dormers," oraz generalne utrzymanie budynków.
 Licencjonowani i ubezpieczeni. GENERALNY KONTRAKTOR
 1831 N. Karlov Tel. 232-1201

PRZERABIAM KUCHNIE, ŁAZIENKI NA NOWOCZESNE
 oraz wykonuję wszystkie prace przy domu: cementowe, fugowanie, malowanie, cieślarskie, dachy, obicia "siding" zimowe okna.

SEREDA REMODELING
 342-2446 lub AL 2-7100

JÓZEF NARAS
 Plumbiarz i Ogrzewanie
 INSTALACJE • REPERACJE
 SPaulding 2-9769
 3810 W. DIVERSEY AVENUE Chicago, Ill.

WYKONUJEMY ku najlepszemu zadowoleniu prace:

a to:

PRACE CEMENTOWE I MURARSKIE

Tynkowanie fundamentów oraz wyrównywanie uszkodzeń. Obliczenia Darmo. Przystępne Ceny. Nasi Robotnicy są Ubezpieczeni.

RATAJCZYK - Kontraktor
 275-1455

D. L. M. CONSTRUCTION
 Całkowita Odnowa i Przeróbka Domu.

Donald L. Madick, Cieśla

BEZPŁATNE KOSZTORYSY
 Dzwoncie 452-8149

★ **Malowanie-Dekor.**

MALARZ
 Przyjmujemy Roboty Malarskie oraz Wszelkie Roboty Reperacji Przy Domu.
 Tel. 254-5310

ROBOTY MALARSKIE KLADZENIE TAPETY I CERATY
 UBEZPIECZENI
 Tel. PE 6-4485

MALARZ wynajmuje pokój za \$30; 3 piętrową klatkę schodową - \$90; plus farba. - 827-0438.

★ **Przeprowadzki**

BILL'S MOVING AND PACKING
 Umiearkowane Ceny Darmo Kartony.
 Tel. 582-9114

★ **Skład Żelazwa**

NORTH AVE. IRON & METAL KUPUJEMY
 Miedź, mosiądz, ołów, baterie chłodnicze, startery i generatory oraz izolowany drut 7 miedzi.
 278-4370
 1917 W. NORTH AVE.

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
 SZYBKO - TANIO - SUMIENIE - FACHOWO

- ROBOTY CIEŚLARSKIE
- OBICIA ALUMINIOWE I INNE
- DACHY
- SCHODY
- OKNA
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- ŁAZIENKI
- DODATKOWE POKOJE
- FUGOWANIE
- MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
- ROBOTY GWARANTOWANE

Dzwoncie Do Znanego Kontraktora
Mike Dragowicz 588-6535

MODERN GENERAL CONTRACTORS, INC.
 WYKONUJEMY FACHOWO TANIO I SZYBKO

Porcze, schody, garaże i wszelkie roboty cieślarskie, obicia aluminiowe i inne - okna, schody, werandy, piwnice, kuchnie, łazienki, dodatkowe pokoje

Udzielamy kredytu

Po więcej informacji dzwonić:
 Właśc: A. Janas i Z. Olejko
 LUB 729-8486
 Ponad 25 lat doświadczenia

UCZCIWOŚĆ ZAWODOWE WYKONANIE
 28 Lat Doświadczenia

THOMAS F. ZATOR
GENERAL CONTRACTOR

MURARSTWO • CIEŚLARTWO REZYDENCYJNE
 PRZEMYSŁOWE HANDLOWE
 DARMO KOSZTORYSY BEZ ZOBOWIĄZAŃ

222 W. Norman Lane Wheeling, Ill. 60690
 Bus (312) 537-3642

3519 N. Hoynes Ave Chicago, Ill.
 Res 334-5714

Przed 9-14 rano po 9-iej wiecz.

★ **Ogrzewanie** ★ **Ogrzewanie**

Lincoln... FURNACE CLEANING SERVICE
 3642-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
 EV 4-0600

Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia kominów o możliwościach większych jak większość innych przyrządów do czyszczenia kominów

24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH
 CZYSZCZYMY I REPERUJEMY

- Farby
- Bojłery
- Kominy
- Space
- Prace Instalacyjne
- Przewody
- Ochlodzienniki

OBSŁUGA REJONU CHICAGO
 PONAD 25 LAT DARMO KOSZTORYSY

EV 4-0600

NAPRAWA POLSKA OBSŁUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA
 Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tania

Tel. 439-3348

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

★ **Elektryczne Roboty** ★ **Elektryczne Roboty**

POLSKO-AMERYKAŃSKA FIRMA ELEKTRYCZNA
 Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu miejskiego. Przeróbki do 110 na 220 volt. Kosztorysy darmo. Ceny umiarkowane. Sumiennie, szybko, obsługa 24 godzinna do boby.

SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
 JÓZEF ORLOF 247-1548 935-0740
 JÓZEF WOJNICKI 965-5963

A. RUTKOWSKI
UNIVERSAL ELECTRIC CONTRACTING CO.
 Wykonuje Wszelkie Roboty Naprawy i Instalacje Elektryczne
 Dostosowuje Przewody Elektryczne
 Do Przepisów Miejskich Na 220 Volt
 Kosztorysy i Porady Darmo.
 Telefonujcie:-
 227-8010 lub 774-0105

Z. PODBIELSKI
 POLSKA FIRMA
 Licencjonowany Kontraktor
 DAKIN ELECTRIC SERVICE
 Wykonuje wszelkie roboty oraz zmiany drutów na 220 volt według wymagań miasta. Ceny niskie. Obliczenia i porady bezpłatne.
 Telefon: SP 7-8044

Plan Stworzenia Czterech Nowych Stanowych Parków

Stan. Departament Konserwacji zamierza stworzyć cztery nowe parki stanowe, zbudować dwa baseny jachtowe, rozszerzyć system tras dla wycieczek, wreszcie wybudować szereg różnych urządzeń rekreacyjnych do końca 1976 roku.

Ogólny koszt tych projektów, jak mówi dyrektor Anthony Dean, przekroczy ma sumę \$39 milionów, jednakże \$25 milionów z tego uzależnione jest od zatwierdzenia przez Legislaturę projektu gub. Walkera na upoważnienie do wydania nowego bondu.

Największy wydatek, bo wynoszący \$14,1 miliona, to byłby na stworzenie trzech nowych tras dla wycieczek, jednej na 91 mil długości jako Hennepin Canal Parkway, drugiej trasy Rock Island Trail o długości 13 mil i trzeciej trasy wzdłuż kanału Illinois i Michigan Trail, o długości 61 mil.

Hennepin Parkway — trasa biegnąca wzdłuż starego i opuszczonego kanału od Hennepin do punktu w pobliżu Moline. Trasa wzdłuż starego kanału Illinois i Michigan biegnąca od La Salle do Joliet. Oba kanały byłyby pogłębione i dostosowane do używania kajaków. Rock Island Trail o długości 26 mil byłby w nast. dwóch latach wykończony na 13 milach. Biegnąłby od Peoria do wioski Toulon.

Wśród nowych parków są Lake Shabbona o 16 mil od De Kalb, Lake Defiance koło McHenry, Castle Rock w powiecie Ogry oraz Horseshoe Lake koło Granite City. Departament konserwacji prowadzi nabywanie tych grun-

tów od wielu już lat, ale nie miał na tyle pieniędzy, by je móc urządzić.

Teren dookoła Lake Shabbona liczy 1,540 akrów, miałby miejsca na pikniki, obozowiska na namioty i domki na kołach, mola do łowienia ryb, zatoki dla łodzi motorowych i naturalne ścieżki. Castle Rock Park liczy 981 akrów terenów, a Lake Defiance 1,671 akrów, byłby na pikniki i obozowiska. Horseshoe Lake byłby dla mieszkańców East St. Louis. Departament gruntu te pomaha zakupuje, usuwa farmy itp.

Dyr. Dean podkreślił, iż nowe te parki mogą powstać, ale dopiero po zgodzie Legislatury na wniosek gub. Walkera na wydanie bondu na sumę \$288 milionów. Pieniądze z tego posłużyć by miały również na budowę basenów jachtowych na Rock River przy Rockford i Lake Kincaid, koło Murphysboro. Dalej \$5 milionów z tego byłoby na odrestaurowanie historycznego zakątku Cahokia Mounds State Park, koło Granite City i Bishop Hill State Memorial koło Kewanee z ośrodkiem kulturalnym Indian z 700 roku przed Nar. Chrystusa.

Z pieniędzy z bondu użyto by \$12 mil. na odnowienie 11 stanowych parków, łącznie z trzema w rej. Chicago. Dalej na Goose Prairie Lake na rejon piknikowy oraz na zachowanie naturalnego wyglądu III. Beach State Parku koło Waukegan, dalej na urządzenie pływalni i plaży William Powers Conservation Area, przy 128-iej ulicy i Avenue O, w Chicago.

Recepty Na Mydło, Tampony Waty Otrzymywali Odbiorcy Zasiłków

Nowe Dowody Nadużyć Popelnianych Przez Lekarzy i Farmaceutów

Dwie stanowe agencje, które prowadzi dochodzenia w sprawie nadużyć popelnionych przez lekarzy, pobierających honoraria za pacjentów Stanowej Opieki Społecznej, wykryły nowe oszustwa i zdobyły dowody, które przekazały rządowi federalnemu. Obie agencje pracują niezależnie jedna od drugiej. Badania wykazały, że 80 procent rachunków wystawianych przez lekarzy do Medicaid było zwykłym nadużyciem. "Badanie" pacjentów polegało na systemie kolejki, 10 do 20 pacjentów w ciągu godziny, za co stanowi wystaw-

owało się słone rachunki. Stwierdzono, że jeden lekarz pisał recepty na proszki nasenne i inne środki uspakajające dla tysięcy odbiorców zasiłków, bez względu na ich stan zdrowia. Niektórzy doktorzy pisali takie mnóstwo recept na środki sprzedawane w aptekach i w kłódkach składzie apteczny bez recepty. Pacjenci przesłuchiwań przez funkcjonariuszy obu agencji mieli szuflady zapchane plynami do kąpieli, tamponami waty, mydłem, aspiryną itp.

Badani zeznali, że otrzymywali od lekarza recepty na 30 dni. Jeeżli jednak w międzyczasie znowu przychodził do tego samego lekarza, wypisywał on ponownie receptę na 30 dni, na takie same środki.

Stwierdzono, że za te oszukańce recepty wystawiano władzom stanowym rachunki. Wydatki Medicaid w stanie Illinois wynoszą \$648 mln. rocznie.

Nie tylko lekarze brali udział w zakrojonych na szeroką skalę oszustwach. Badania wykazały już poprzednio, że laboratoria, apteki, składy apteczne w porozumieniu z lekarzami, czerpały poważne dochody z tego procederu. W ubiegłym roku, po ujawnieniu oszustw w szeregu artykułach Chicago Tribune, gubernator Walker wyznaczył specjalną komisję do zbadania sprawy. W niektórych wypadkach apteki wystawiały rachunki za lekarstwa, których pacjent nie kupował i nie zamawiał.

WASHINGTON. — Prezydent Ford i wicepremier Izraela Yigal Allon w czasie spotkania w Białym Domu w ub. tygodniu. Tematem prowadzonych rozmów była obecna sytuacja na Bliskim Wschodzie. (UPI)

Rezultaty Ostatniego Ciągnięcia Loterii Stanowej

W czwartek odbyło się — ciągnięcie wygranych w loterii stanowej. Losowanie odbyło się w miejscowości Mount Vernon, Ill. Ze względu na dość dużą odległość, spora część z zakwalifikowanych do ciągnięcia wygranej na \$300,000 nie przyjechała tak, iż o wygranej powiadomiano zwycięzców telefonicznie.

Pani Johansson zamierza podzielić się z wygraną z siostrą również w dow. 64-letnią Thelmą Blomberg, która mieszka wraz z Doris w Evanston.

Obie kobiety są emerytkami i żyją z pensji otrzymywanej z Social Security. Obie były kiedyś sekretarkami. Nie mają obecnie jeszcze planów,

WINNING NUMBERS

WEEKLY LOTTO
07 12 43 01 29

WEEKLY BONANZA & MILLIONAIRE
768 143 012

For tickets dated 1/23/75

\$300,000 wygrał — 54-letni Robert E. Stoltz z Freeport, który również nie pojechał, by uczestniczyć w losowaniu. Stoltz pracuje jako technik produkcyjny w firmie Micro Switch Co. w Freeport i firma zwolniła go w czwartek by mógł słuchać radia z przebiegu losowania. Stoltz jest żonaty i mieszka z żoną Olive Mae i dwójkiem dzieci, Robertem lat 22 i Janet lat 18.

Stoltz zamierza po wygranej wcześniej przejść na emeryturę i kupić nowy dom.

Druga wygrana w Bonanza w wys. \$50,000 — przypadła wdowie, 69-letniej Doris Johansson z Evanston. I ona nie była obecna przy losowaniu.

jak użyją pieniędzy z wygranej.

Po \$10,000 w Bonanza wygrały nast. osoby: Frank Robinson z Chicago; Herman J. Plahetka z Cottage Grove, Grove, Wns.; Alton L. Bean z Niles; Violet M. Bowe z Oak Lawn i Delmar Hansen z Des Plaines.

Oczywiście w czwartek wylosowane zostały wygrane w grze Lotto na Bonanza i Millionaire. Zainteresowanie loterią nie słabnie i kierownictwo zamierza ożywić nieco loterię wprowadzeniem dodatkowych wygranych, ale planu skryształowanego na to jeszcze nie ma.

Nowa Ława Przysięgłych Do Walki z Korupcją

W Chicago zostanie powołana jeszcze jedna specjalna ława przysięgłych przez urząd generalnego prokuratora federalnego w celu przyspieszenia śledztwa w sprawie nadużyć dokonanych przez urzędników miejskich, powiatowych i stanowych. Obecnie cztery specjalne ławy, oprócz normalnych ośmiu, są zaangażowane w różne dochodzenia. Normalne ławy są powoływane co miesiąc podczas

gdy kadencja specjalnej może trwać do 36 miesięcy.

Thompson oraz dwóch jego asystentów, Samuel Skinner i Anton Valukas, odmawiają na razie bliższych komentarzy odnośnie konkretnych celów powołania nowej ławy z dn. 3 lutego br. Zaangażowani w śledztwa twierdzą tylko, że wielu ławników jest przepracowanych z powodu nawału materiału. Brak jest również w takich wypadkach czasu na pełne przygotowanie dowodów na okres procesu. Powołanie piątej, specjalnej ławy powinno w części przynajmniej wyeliminować dwa powyższe problemy.

Thompson twierdzi, iż trwające obecnie dochodzenia odnośnie korupcji na przedmieściach są dopiero ukończone w 10 procentach lub najwyżej 20 proc. Są również sfery, które nigdy nie były poddane jakiegokolwiek kontroli federalnej, jak np. rzekoma korupcja wśród sędziów. Prok. Thompson dodał, iż biuro jego otrzymało szereg materiałów i zażeń w tej kwestii. Żadne jednak dochodzenie nie jest w trakcie, podkreślił prokurator, jeśli chodzi o sądownictwo.

Inicjatywa i wigor z jakimi przeprowadzone zostały liczne dochodzenia przez Thompsona i jego asystentów, ujawniły już wiele nadużyć i postawiły sprawę przed sądem. Szczególną uwagę zwraca się na liczne wypadki łapownictwa wśród członków chicagowskiej Rady Miejskiej w związku ze zmianami strefowymi.

Banda Cyganów Oskarżona o 17 Napadów Rabunkowych

Policja aresztowała w środę członkinię bandy Cyganów, podejrzaną o szereg rabunków w domach emerytów i starszych obywateli. Zatrzymani zostali trzej członkowie bandy, których obecnie przesłuchują.

Komendant policji Dystr. Deering, Ronald B. Rae określił jedną ze wspomnianych trójki, jako "kobietę, która po wejściu do domu danej osoby zdejmując bluzkę i zaczyna tańczyć, a zanim oszołomieni domownicy zorientują się w sytuacji, dwaj towarzysze tancerki okradają mieszkanie. Takie występy stosuje się przeważnie w napadach na domy samotnych mężczyzn w starszym wieku.

Rae mówi, że w napadach bierze udział 8 do 10 osób, które mają wyznaczone dzienne i obrabowali już 17 domów. Przeważnie idą dwie kobiety i mężczyzna, lub dwaj mężczyźni i jedna kobieta, pytając właścicieli domu czy nie potrzebują kogoś do sprzątnięcia i innej domowej pracy.

Niektórzy pozują na inspektorów Dept. Wodociągów, elektryków, gazowników, kompanii telefonicznej i t.p. Banda zajmuje się wyłącznie kradzieżami, nie było wypadku pobicia lub zranienia właścicieli. Zwykle jedna osoba odciąga jego uwagę, a dwie rozpoczynają poszukiwania gotówki, biżuterii.

Policja zatrzymała na 34 Pl. i Western Ave. samochód, w którym siedzieli Cyganka którą aresztowano i trzy osoby — dwie kobiety i mężczyzna. Patrolowi zwrócili uwagę na auto, gdyż takie same widziano bezpośrednio po rabunkach domów w północnej i południowej części miasta.

Aresztowano 28-letnią Brooma Cokano, zam. pnr. 2427 W. Cortez.

Jest ona oskarżona o obrabowanie w dniu 17 stycznia, 84-letniego staruszka, właściciela domu, któremu zabrała \$600.

Rae określa wszystkich członków bandy jako doskonałych artystów, którzy znają kilka języków obcych i starają się zwykle mówić w języku tego właściciela domu, którego zamierzają obrabować.

Skazany Za Handel Kradzionymi TV

Były policjant Hometown, Frank Stetson, został skazany w środę na dwa lata więzienia za posiadanie skradzionych telewizorów.

Stetson był oskarżony o nabycie telewizorów od złodzieja, za \$13,000 i sprzedawanie po wyższej cenie. Oskarżony twierdził, że nie wiedział, iż kupuje skradziony towar ale ława przysięgłych uznała go winnym.

Joel Faum Najmłodszym Sędzią

Joel Martin Faum, były asystent U. S. prokuratora Thompsona został we wtorek zaprzysiężony na urząd sędziego federalnego. 38-letni Faum jest najmłodszym sędzią fed. sądu okręgowego w kraju.

Na uroczystości obecny był prokurator Thompson, który wygłosił 30-minutowe przemówienie, oraz gen. prokurator Illinois, William J. Scott.

Biura Urzędu Skarbowego Czynne Każdej Soboty

Bezpłatne Porady Przy Wypełnianiu Zeznań Podatkowych

Biura Urzędu Skarbowego (Internal Revenue Service) są od 18 stycznia czynne w soboty i będą otwarte w godzinach pomiędzy 10 rano a 1-ą po południu każdej soboty, do 12 kwietnia włącznie, celem udzielania pomocy osobom wypełniającym zeznania podatkowe.

W Chicago otwarte będzie w soboty nowe biuro IRS pnr. 230 S. Dearborn ul. w śródmieściu, oraz 3720 N. Kedzie w północnej części miasta i pnr. 724 W. 64 w południowej.

Poza Chicago będą czynne w soboty biura w Aurora, Glen Ellyn, Harvey, Joliet, Kankakee, Oak Park, Ottawa, Rockford, Rock Island, Skokie, Sterling, Waukegan i Woodstock.

Charles F. Miriani, dyrektor IRS na Północne Illinois oznajmił, że "podatnicy, którzy mają problemy, jakich nie można załatwić telefonicznie i którzy nie mogą przyjechać do biura w dniach pracy, mają okazję zgłosić się w soboty". Przedstawiciel IRS — mówi Miriani — odpowie na wszystkie pytania, dotyczące ulg podatkowych, dopomoże także wypełnić zeznanie.

W dodatku do porad osobistych w soboty, IRS odpowiada także na pytania podatników telefonicznie w godzinach od 8 rano do 5:30 po południu, od poniedziałku do piątku włącznie.

Mieszkańcy Chicago mogą telefonować pod numer 435-1040. Ci, którzy mieszkają poza miastem — 800-972-5400 (telefon jest bezpłatny dla tych którzy mieszkają w obrębie strefy miejskiej area code 312 lub w okolicy Joliet). — Wszyscy inni mieszkańcy północnej części Illinois powinni telefonować 800-252-2921.

Stanowa Rada Szkolna Zaleca Zwiększyć Liczbę Kobiet W Biurach Stanowego Superintendenta Szkolnictwa

Stanowa Rada Szkolna zwróciła się do superintendenta Jamesa M. Cronin o narysowanie specjalnego planu, aby zwiększyć podwójnie liczbę Murzynów i przedstawicieli grupy łacińskiej oraz zwiększyć trzykrotnie liczbę kobiet zatrudnionych w biurach superintendenta, gdzie pracuje 1,000 osób.

Cronin, pierwszy superintendent mianowany zgodnie z nową Konstytucją Stanową powiedział, że wkrótce ustali odpowiedni plan, jako wzór dla wszystkich dystryktów szkolnych, ale początkowo trzeba uporządkować sprawy administracyjne.

W ubiegłym roku stwierdzono, że białe kobiety wykonują w 80 procentach prace biurowe z pensją wahającą się od \$400 do \$600 miesięcznie, kobiety z grup mniejszościowych dostały znacznie mniejsze uposażenie, a wśród mężczyzn zaledwie 7 procent Murzynów i z grupy łacińskiej zarabia \$1,500 lub więcej.

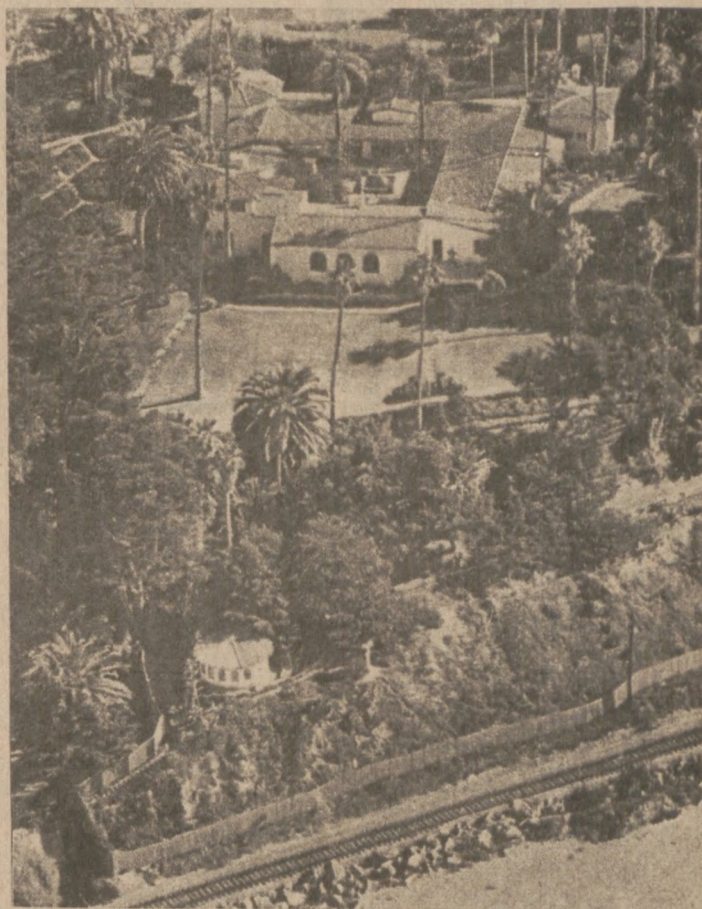
Cronin powiedział na zebraniu zarządu w czwartek, w hotelu Bismarck, że przedłoży w dniu 15 marca plan zatrudnienia i awansów. Ma on nadzieję, że do 1977 roku grupy mniejszościowe będą lepiej reprezentowane w biurze superintendenta.

Rada zaleca także Croninowi, aby do lipca 1976 roku wprowadzono uchwaloną niedawno przez ustawodawców ustawę, obowiązującą do wprowadzenia obok angielskiego jeszcze jednego języka w tych szkołach, gdzie więcej niż 20 uczniów mówi w innym języku (przeważnie hiszpańskim) niż angielskim.

Stan wyda \$8 mln. w tym roku na dwujęzyczny program dla 24,000 uczniów w 140 szkołach. Asystent Cro-

CHICAGO. — Południowy portyk pięknego chicagowskiego Muzeum Wiedzy i Przemysłu, mieszczącego się przy South Lake Shore Drive i 57-iej ulicy. Ponad 2,000 eksponatów w tym Muzeum ściągają ponad trzy i pół miliona osób w roku 1974 do zwiedzania tego Muzeum. Wstęp do muzeum jest bezpłatny i zwiedzać go można codziennie podczas dnia.

WASHINGTON. — Białe Dom podaje, iż do tej pory wydano \$350,000 na utrzymanie rezydencji i sztabu pomocniczego b. Prezydenta Nixona w San Clemente, Calif., mimo że Kongres uchwalił na ten cel tylko \$200,000. Na zdjęciu, otoczona palmami i murem rezydencja. Pojedynczy tor kolejowy obok jest wykorzystany przez Santa Fe. (UPI)